

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-75-23

Druk nr 3458

Warszawa, 3 lipca 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rozwoju i Technologii.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie:
„o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa”;
- 2) użyte w art. 1 w ust. 1 i w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 2 w ust. 1a we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 3, w art. 3 w ust. 3, w art. 5 w ust. 1, w art. 6 w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w art. 6f w ust. 1 i 3, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „ubezpieczenie eksportowe” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „ubezpieczenie gwarantowane”;
- 3) w art. 1:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Ubezpieczenie udzielane przez podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1, na podstawie ustawy, zwane dalej „ubezpieczeniem gwarantowanym”, dotyczy:
 - 1) instrumentów finansujących, rozumianych jako umowa lub inna czynność służąca finansowaniu, w całości albo w części, kontraktów eksportowych, umów lub inwestycji, o których mowa w pkt 2–5, albo służąca finansowaniu podmiotu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 lub pkt 5 lit. a, w szczególności:
 - a) kredytu bankowego,
 - b) pożyczki,

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego, ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, ustawę z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, ustawę z dnia 12 kwietnia 2018 r. o zasadach pozyskiwania informacji o niekaralności osób ubiegających się o zatrudnienie i osób zatrudnionych w podmiotach sektora finansowego oraz ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz uchyla się ustawę z dnia 8 czerwca 2001 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych.

- c) limitu kredytowego na wystawianie gwarancji lub akredytyw,
 - d) nabycia lub zagwarantowania emisji papierów wartościowych o charakterze dłużnym, w szczególności obligacji,
 - e) wykupu wierzytelności,
 - f) leasingu;
- 2) kontraktów eksportowych;
 - 3) inwestycji bezpośrednich za granicą lub inwestycji podejmowanych w celu realizacji kontraktów eksportowych;
 - 4) umów przedsiębiorców zależnych;
 - 5) umów lub inwestycji realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, umożliwiających rozpoczynanie, kontynuowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej wnoszącej istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, o której mowa w art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L 198 z 22.06.2020, str. 13, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2020/852”;
 - 6) ryzyk pokrywanych ubezpieczeniami, o których mowa w dziale II w grupach 3–7 i 9–16 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 656, 614 i 825), o ile ryzyka te nie wystąpiły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadkach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 2 ust. 10.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy ubezpieczający lub ubezpieczony, któremu zostało udzielone ubezpieczenie gwarantowane dotyczące ryzyka nierynkowego, nabywa towary lub usługi od kontrahenta zagranicznego, ochroną ubezpieczeniową w ramach tego ubezpieczenia gwarantowanego mogą zostać objęte również szkody poniesione odpowiednio przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez tego kontrahenta.”,
 - c) w ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 156 z 09.06.2022, str. 159.

„4) udziału w ubezpieczeniu udzielonym przez agencję kredytów eksportowych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającego decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz. Urz. UE L 326 z 08.12.2011, str. 45, z późn. zm.³⁾), zwaną dalej „agencją kredytów eksportowych”.”,

d) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Ubezpieczenie gwarantowane dotyczące ryzyk pokrywanych ubezpieczeniami, o których mowa w dziale II w grupach 3–7 i 9–16 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, może być realizowane wyłącznie w formie ubezpieczenia pośredniego (reasekuracji) lub udziału w ubezpieczeniu udzielonym przez agencję kredytów eksportowych.”;

4) w art. 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Celem ubezpieczeń gwarantowanych jest umożliwienie polskim przedsiębiorcom udziału w międzynarodowym obrocie handlowym oraz wzrostu ich aktywności na arenie międzynarodowej oraz ochrona podmiotów prywatnych i publicznych na wypadek strat poniesionych w związku z działaniami służącymi transformacji energetycznej Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie realizacji celów Porozumienia paryskiego do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r., przyjętego w Paryżu dnia 12 grudnia 2015 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 36 i 37).”,

b) w ust. 1a:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) instrumentów finansujących – ochrona jednostek finansujących na wypadek strat poniesionych w związku z finansowaniem, w całości albo w części, kontraktu eksportowego, umowy lub inwestycji, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2–5, lub podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2 lub pkt 5 lit. a;”,

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 207 z 02.08.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 36 z 11.02.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 37 z 09.02.2018, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 38 z 08.02.2023, str. 1.

- pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
 - „3) inwestycji bezpośrednich za granicą lub inwestycji podejmowanych w celu realizacji kontraktów eksportowych – ochrona krajowych przedsiębiorców na wypadek strat poniesionych w związku z realizacją inwestycji bezpośredniej za granicą lub inwestycji podejmowanej w celu realizacji kontraktów eksportowych, a także przedsiębiorców zależnych na wypadek strat poniesionych w związku z realizacją inwestycji za granicą, podejmowanej w celu sprzedaży za granicą towarów i usług;
 - 4) umów przedsiębiorców zależnych – ochrona przedsiębiorców zależnych na wypadek strat poniesionych w związku ze sprzedażą za granicą towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe;”
- dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:
 - „5) umów lub inwestycji realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, umożliwiających rozpoczęcie, kontynuowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej wnoszącej istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, o której mowa w art. 10 rozporządzenia 2020/852 – ochrona podmiotów prywatnych i publicznych na wypadek strat poniesionych w związku z realizacją takiej umowy lub inwestycji;
 - 6) ryzyk pokrywanych ubezpieczeniami, o których mowa w dziale II w grupach 3–7 i 9–16 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – ochrona zakładów ubezpieczeń i agencji kredytów eksportowych, udzielających ochrony ubezpieczeniowej na wypadek strat poniesionych w związku z ubezpieczaniem ryzyk poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”
- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Celem gwarancji ubezpieczeniowej jest umożliwienie krajowym przedsiębiorcom oraz przedsiębiorcom zależnym zawarcia lub realizacji kontraktów eksportowych, umów lub inwestycji, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2–5.”
- d) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
 - „Ubezpieczenie instrumentów finansujących, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1, obejmuje szkody poniesione przez jednostkę finansującą w związku z finansowaniem kontraktów eksportowych, umów lub inwestycji, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2–5, lub finansowaniem podmiotu, o którym mowa w art. 6 ust. 1

pkt 1 lit. a, pkt 2 lub pkt 5 lit. a, jeżeli szkody te są następstwem zdarzeń określonych jako:”,

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Ubezpieczenie inwestycji bezpośrednich za granicą obejmuje szkody poniesione przez ubezpieczającego w związku z realizacją tej inwestycji, jeżeli szkody te są następstwem zdarzeń określonych jako ryzyko polityczne.”,

f) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Ubezpieczenie inwestycji podejmowanych w celu realizacji kontraktów eksportowych obejmuje szkody poniesione przez ubezpieczającego w związku z realizacją tej inwestycji, jeżeli szkody te są następstwem zdarzeń określonych jako ryzyko polityczne.”,

g) w ust. 8 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Ubezpieczenie umów przedsiębiorców zależnych obejmuje szkody poniesione przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego wynikające z niemożności wykonania umowy sprzedaży bądź z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez kontrahenta, pod warunkiem że szkody te są następstwem zdarzeń określonych jako:”,

h) po ust. 8 dodaje się ust. 8a–8c w brzmieniu:

„8a. Ubezpieczenie umów lub inwestycji realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, umożliwiających rozpoczęcie, kontynuowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej wnoszącej istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, o której mowa w art. 10 rozporządzenia 2020/852, obejmuje:

- 1) szkody poniesione przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez kontrahenta, albo
- 2) szkody poniesione przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego w wyniku realizacji inwestycji

– pod warunkiem że szkody te są następstwem zdarzeń określonych jako ryzyko handlowe, ryzyko polityczne lub ryzyko nierynkowe.

8b. W ramach ubezpieczeń gwarantowanych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 6, podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1, zgodnie z art. 1 ust. 4 przejmuje ryzyko cedowane przez zakład ubezpieczeń albo agencję kredytów eksportowych, wynikające z zawartych przez te podmioty umów ubezpieczenia, pod warunkiem że szkody są następstwem zdarzeń określonych jako ryzyko nadzwyczajne, zgodnie

z przepisami wydanymi na podstawie ust. 10, w zakresie, w jakim zaistniały w toku wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorców krajowych, oddziały przedsiębiorców zagranicznych mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przedsiębiorców zależnych, również w przypadku, gdy podmiot w ramach tej działalności korzysta z instrumentów, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1.

8c. Przepisów ust. 4–8a nie stosuje się do ubezpieczenia gwarantowanego w formie udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej.”,

i) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Minister właściwy do spraw gospodarki określa, w drodze rozporządzenia, definicje ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego, mając na uwadze konieczność uwzględnienia rodzaju i zakresu ryzyka w umowach objętych ubezpieczeniem gwarantowanym.”,

j) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. W sytuacjach uzasadnionych ważnym interesem gospodarczym Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, zakres ryzyka według rodzajów ubezpieczeń, o których mowa w grupach 3–7 i 9–16 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, oraz definicje zdarzeń wchodzących w zakres ryzyka nadzwyczajnego, o którym mowa w ust. 8b, a także przyczynę i okres przejmowania tego ryzyka, uwzględniając jego rodzaj.”;

5) w art. 3 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Ubezpieczenie gwarantowane dotyczy ryzyka handlowego i politycznego, jeżeli jest związane z kontraktem eksportowym lub umową zawartą na okres kredytu dwóch lub więcej lat.

2. Ubezpieczenie gwarantowane dotyczy ryzyka nierynkowego, jeżeli jest związane z kontraktem eksportowym lub umową zawartą na okres kredytu poniżej dwóch lat.”;

6) uchyla się art. 4;

7) w art. 5:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Korporacja prowadzi działalność, o której mowa w ust. 1, w imieniu własnym.”,

b) w ust. 4 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2020 r. poz. 895)”;

8) art. 5a otrzymuje brzmienie:

„Art. 5a. Ustawa budżetowa określa limit, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania Korporacji z tytułu ubezpieczeń gwarantowanych, a także przewidywane na dany rok wypłaty ze środków budżetu państwa z tytułu pożyczek udzielonych Korporacji z budżetu państwa, stosownie do art. 13 ust. 2.”;

9) w art. 6:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z ubezpieczenia gwarantowanego jako ubezpieczający, ubezpieczony albo zleceniodawca lub beneficjent gwarancji ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem art. 5a, mogą korzystać:

- 1) przedsiębiorcy mający miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy dokonują:
 - a) eksportu krajowych produktów i usług, z zastrzeżeniem ust. 2,
 - b) inwestycji bezpośrednich za granicą, w tym za pośrednictwem przedsiębiorców zależnych mających siedzibę za granicą;
- 2) oddziały przedsiębiorców zagranicznych mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które dokonują eksportu krajowych towarów i usług, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 3) podmioty prywatne lub publiczne:
 - a) zawierające umowy, lub
 - b) dokonujące inwestycji
– do realizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które to umowy lub inwestycje umożliwiają rozpoczęcie, kontynuowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej wnoszącej istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, o której mowa w art. 10 rozporządzenia 2020/852;
- 4) podmioty udzielające instrumentów finansujących;
- 5) przedsiębiorcy zależni:
 - a) w zakresie, w jakim ubezpieczenie gwarantowane będzie dotyczyć towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe, z zastrzeżeniem ust. 2,
 - b) dokonujący inwestycji bezpośrednich za granicą;
- 6) członkowie konsorcjum, w skład którego wchodzi przedsiębiorca krajowy lub jego przedsiębiorca zależny lub oddział przedsiębiorcy zagranicznego mający

siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli w ramach tego konsorcjum ma miejsce odpowiednio:

- a) eksport krajowych produktów i usług, z zastrzeżeniem ust. 2, lub
 - b) sprzedaż przez przedsiębiorcę zależnego za granicą towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe, z zastrzeżeniem ust. 2, lub
 - c) inwestycja bezpośrednia za granicą;
- 7) zakłady ubezpieczeń, w przypadku ubezpieczenia gwarantowanego w formie ubezpieczenia pośredniego (reasekuracji);
 - 8) agencje kredytów eksportowych, w przypadku udziału w ubezpieczeniu udzielonym przez agencję kredytów eksportowych.”,
- b) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:
- „3) dotyczy umów lub inwestycji, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 5;
 - 4) dotyczy ryzyk pokrywanych ubezpieczeniami, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 6.”;
- 10) w art. 7:
- a) w ust. 1 wyrazy „Komitet Polityki Ubezpieczeń Eksportowych” zastępuje się wyrazami „Komitet Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa”,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do zadań Komitetu należy:

 - 1) określanie szczegółowych zasad działalności Korporacji w zakresie ubezpieczeń gwarantowanych, z uwzględnieniem standardów obowiązujących w państwach członkowskich Unii Europejskiej;
 - 2) określanie zasad ustalania stawek ubezpieczeniowych oraz wynagrodzeń z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych;
 - 3) określanie szczegółowych kryteriów branych przez Komitet pod uwagę przy ocenie zaistnienia interesu Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 6 ust. 3;
 - 4) opiniowanie wniosków o ubezpieczenie gwarantowane oraz zleceń udzielenia gwarancji ubezpieczeniowych w ramach limitu, o którym mowa w art. 5a;
 - 5) ustalanie zakresu uprawnień Korporacji do podejmowania decyzji dotyczących zawierania umów ubezpieczenia gwarantowanego;
 - 6) klasyfikowanie krajów w zależności od stopnia ryzyka;

- 7) ocena zaistnienia interesu Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 6 ust. 3, w odniesieniu do ubezpieczenia gwarantowanego, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2;
 - 8) rozpatrywanie rocznych sprawozdań Korporacji z jej działalności, obejmujących:
 - a) stan zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia gwarantowanego i umów kredytowych oraz stopień wykorzystania limitu, o którym mowa w art. 5a,
 - b) przychody ze składek, wynagrodzenia z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych, wypłacone odszkodowania i kwoty gwarancji ubezpieczeniowych oraz uzyskane kwoty regresów,
 - c) przewidywane zobowiązania z tytułu umów ubezpieczeń gwarantowanych na poszczególne lata;
 - 9) rozpatrywanie propozycji zmian w działalności Korporacji i przedstawianie ich ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.”;
- 11) art. 7a otrzymuje brzmienie:
- „Art. 7a. W skład Komitetu wchodzi, powołani przez Prezesa Rady Ministrów, po jednym przedstawicielu:
- 1) ministra właściwego do spraw aktywów państwowych,
 - 2) ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - 3) ministra właściwego do spraw gospodarki,
 - 4) ministra właściwego do spraw klimatu,
 - 5) ministra właściwego do spraw rynków rolnych,
 - 6) ministra właściwego do spraw zagranicznych
- w randze sekretarza albo podsekretarza stanu.”;
- 12) w art. 10:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rozliczenia finansowe związane z ubezpieczeniami gwarantowanymi w zakresie uregulowanym ustawą są prowadzone przez Korporację na wyodrębnionym rachunku bankowym.”,
 - b) w ust. 2:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) składki oraz wynagrodzenia z tytułu zawartych umów ubezpieczenia gwarantowanego oraz opłaty administracyjne, w szczególności z tytułu rozpatrywania wniosków o udzielenie ubezpieczenia gwarantowanego lub wniosków o zmianę warunków ubezpieczenia gwarantowanego;”

– uchyla się pkt 5,

c) w ust. 2a:

– uchyla się pkt 7 i 8,

– pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) wynagrodzenie i wynagrodzenie dodatkowe za prowadzenie ubezpieczeń gwarantowanych, o których mowa w art. 14;”

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku ogłoszenia upadłości Korporacji, środki pieniężne zgromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 1, nie wchodzi do masy upadłościowej; środki te minister właściwy do spraw gospodarki przeznacza na zaspokojenie zawartych przez Korporację umów ubezpieczeń gwarantowanych, nadwyżkę zaś przekazuje do budżetu państwa.”

13) art. 12–14 otrzymują brzmienie:

„Art. 12. 1. Z chwilą zapłaty odszkodowania ubezpieczeniowego na Korporację przechodzą wszelkie wierzytelności oraz inne prawa przysługujące ubezpieczającemu lub podmiotowi uprawnionemu do otrzymania odszkodowania w stosunku do dłużników lub podmiotów udzielających zabezpieczenia, do wysokości zapłaconego odszkodowania.

2. Ubezpieczający oraz podmiot uprawniony do otrzymania odszkodowania są zobowiązani przekazać Korporacji dokumenty i informacje oraz dokonać innych czynności potrzebnych do skutecznego dochodzenia praw, o których mowa w ust. 1, przez Korporację.

3. Zrzeczenie się przez ubezpieczającego albo podmiot uprawniony do otrzymania odszkodowania, bez zgody Korporacji, wierzytelności i praw, o których mowa w ust. 1, zwalnia Korporację od obowiązku zapłaty odszkodowania.

Art. 12a. 1. Z chwilą wypłaty kwoty gwarancji ubezpieczeniowej Korporacja realizuje prawa w stosunku do zleceniodawcy gwarancji.

2. W przypadku gwarancji ubezpieczeniowej, której beneficjentem oraz zleceniodawcą jest ten sam podmiot, art. 12 stosuje się odpowiednio.

Art. 13. 1. Pokrycie dokonywanych przez Korporację wydatków z rachunku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, jest gwarantowane przez Skarb Państwa przez udzielanie pożyczek ze środków budżetu państwa.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki może w szczególnie uzasadnionych wypadkach umorzyć pożyczkę, o której mowa w ust. 1.

3. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, określić warunki i tryb udzielania i umarzania pożyczek, o których mowa w ust. 1, mając na względzie zapewnienie w odpowiednim czasie środków na pokrycie wydatków, o których mowa w ust. 1, oraz stan i prognozowane zasilenia rachunku, o którym mowa w art. 10 ust. 1.

Art. 14. 1. Za prowadzenie działalności określonej niniejszą ustawą Korporacji przysługuje wynagrodzenie pokrywające koszty i wydatki ponoszone przez nią w związku z wykonywaniem tej działalności, z wyjątkiem wydatków określonych w art. 10 ust. 2a oraz wynagrodzenie dodatkowe.

2. Wysokość wynagrodzenia i wynagrodzenia dodatkowego, o których mowa w ust. 1, i sposób finansowania określa umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki a Korporacją.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, określa w szczególności specyfikację pokrywanych przez Skarb Państwa kosztów i wydatków, o których mowa w ust. 1, oraz warunki przyznania wynagrodzenia dodatkowego, a także tryb przekazywania wynagrodzenia i wynagrodzenia dodatkowego.”;

14) w art. 15 w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Nadzór ministra właściwego do spraw gospodarki w zakresie ubezpieczeń gwarantowanych obejmuje:”;

15) w art. 16 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Korporacja przedstawia okresowe sprawozdania o stanie rachunku, o którym mowa w art. 10 ust. 1, zawartych umowach ubezpieczenia gwarantowanego i dokonanych z tego tytułu wypłatach:”;

16) w art. 17 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Do działalności Korporacji w zakresie uregulowanym niniejszą ustawą nie stosuje się przepisów:

1) art. 17 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 973 i ...);

- 2) art. 380¹ § 1 pkt 4 i 5 oraz art. 384¹ ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, 1488, 2280 i 2436 oraz z 2023 r. poz. 739 i 825).”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2153) w art. 5 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych:

- 1) przekazuje BGK, w celu realizacji programów rządowych, o których mowa w ust. 1:
 - a) pkt 3, środki na pokrycie kosztów i wydatków związanych z ich realizacją,
 - b) pkt 5 i 7, środki na zwiększenie funduszu statutowego BGK;
- 2) ustala, w celu realizacji programów rządowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, minimalną wysokość stałej stopy procentowej kredytów eksportowych dla złotego.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2023 r. poz. 924) w art. 39 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W związku z inwestycją towarzyszącą, o której mowa w art. 38 pkt 2 lit. h, mogą być przyznawane ubezpieczenia gwarantowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135 oraz z 2023 r. poz. ...).”.

Art. 4. W ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 973) w art. 2 w pkt 8 w lit. a tiret ósme otrzymuje brzmienie:

„– Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna, o której mowa w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135 oraz z 2023 r. poz. ...).”.

Art. 5. W ustawie z dnia 12 kwietnia 2018 r. o zasadach pozyskiwania informacji o niekaralności osób ubiegających się o zatrudnienie i osób zatrudnionych w podmiotach sektora finansowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2190) w art. 2 w ust. 1 pkt 35 otrzymuje brzmienie:

„35) Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135 oraz z 2023 r. poz. ...).”.

Art. 6. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa

narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 129 i 185) w art. 6a w ust. 5 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„5. Okres ten może być przedłużony, jednak łącznie nie może on być dłuższy niż 24 miesiące.”.

Art. 7. W okresie 9 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna wykonuje zadania Komitetu Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) Komitet Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa wykonuje zadania, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 3–9 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz określa politykę udzielania ubezpieczeń gwarantowanych wobec poszczególnych krajów lub branż, w tym ustala łączne kwotowe limity dla ubezpieczeń gwarantowanych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 8. Sprawy należące do właściwości Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są kontynuowane przez Komitet Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9. Prezes Rady Ministrów, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, powołuje w skład Komitetu Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przedstawiciela ministra właściwego do spraw klimatu.

Art. 10. 1. Umowa, o której mowa w art. 14 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, obowiązująca w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, obowiązuje do dnia zawarcia umowy na podstawie art. 14 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednakże nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2024 r., i może być zmieniana.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stroną umowy, o której mowa w art. 14 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, staje się minister właściwy do spraw gospodarki w miejsce ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 11. Wniosek, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 15, który nie uzyskał przyrzeczenia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, Bank Gospodarstwa Krajowego pozostawia bez rozpatrzenia.

Art. 12. 1. W przypadku uzyskania przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przyrzeczenia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 15, do udzielania dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy uchylanej w art. 15, w celu finansowania umów eksportowych, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy uchylanej w art. 15, w tym do przyrzeczenia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 15, oraz umowy, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy uchylanej w art. 15, stosuje się przepisy ustawy uchylanej w art. 15, przy czym:

- 1) przepisy w zakresie sposobu przyjmowania rynkowej stawki oprocentowania krótkoterminowego dla poszczególnych walut stosuje się do dnia uzupełnienia, o którym mowa w art. 13 ust. 1;
- 2) ilekroć w przepisach tej ustawy jest mowa o:
 - a) Korporacji, należy przez to rozumieć Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółkę Akcyjną działającą zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135 oraz z 2023 r. poz. ...),
 - b) Komitecie Polityki Ubezpieczeń Eksportowych, należy przez to rozumieć Komitet Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
 - c) ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, należy przez to rozumieć ustawę zmienianą w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Dopłaty w ramach Programu Dopłat do Oprocentowania Kredytów Eksportowych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 15, są dokonywane ze środków budżetowych przeznaczonych na pokrycie kosztów i wydatków związanych z realizacją przez Bank Gospodarstwa Krajowego programów rządowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2153 oraz z 2023 r. poz. ...).

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy uchylanej w art. 15, zwrot wykorzystanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego środków własnych, o których mowa

w art. 5 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 15, wraz z wynagrodzeniem z tytułu tego wykorzystania są pokrywane ze środków budżetowych, o których mowa w ust. 2.

Art. 13. 1. Do dnia 31 grudnia 2023 r. umowa, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, zawarta pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a Bankiem Gospodarstwa Krajowego obowiązująca na dzień wejścia w życie niniejszej ustawy, dotycząca realizacji programów rządowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 2, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 r., zostanie uzupełniona o postanowienia wymienione w art. 7 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 15 oraz regulujące:

- 1) tryb i termin składania przez Bank Gospodarstwa Krajowego zapotrzebowania na środki budżetowe, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 15, do ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
- 2) termin przekazywania Bankowi Gospodarstwa Krajowego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, na wyodrębniony rachunek w Banku Gospodarstwa Krajowego, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy uchylanej w art. 15, środków budżetowych, o których mowa w pkt 1,
- 3) oprocentowanie środków na wyodrębnionym rachunku w Banku Gospodarstwa Krajowego, o którym mowa w pkt 2,
- 4) sposób przyjmowania rynkowej stawki oprocentowania krótkoterminowego dla poszczególnych walut,
- 5) termin ustalania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych minimalnej wysokości stałej stopy procentowej kredytów eksportowych dla złotego

– które obowiązują do czasu wygaśnięcia zobowiązań wynikających z umów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy uchylanej w art. 15.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do umowy, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, zawartej po dniu 31 grudnia 2023 r. pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a Bankiem Gospodarstwa Krajowego, dotyczącej realizacji programów rządowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 2.

3. Umowa, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 15, obowiązuje do dnia 31 grudnia 2023 r.

Art. 14. Rachunek, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy uchylanej w art. 15, zostanie zamknięty w terminie 90 dni po wygaśnięciu zobowiązań wynikających z umów, o których

mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy uchylanej w art. 15. Środki znajdujące się na tym rachunku wraz z odsetkami podlegają przekazaniu do budżetu państwa.

Art. 15. Traci moc ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 208).

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 2, art. 11, art. 12, art. 14 i art. 15, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
- 2) art. 6, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Cel i potrzeba wydania ustawy

Podstawowym celem opracowania projektu ustawy o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych jest konieczność przygotowania rozwiązań legislacyjnych, które służyć mają stworzeniu państwu polskiemu możliwości punktowej interwencji w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych sytuacji gospodarczych. Drugim, równorzędnym celem, jest stworzenie ram prawnych dla wsparcia projektów, które służą transformacji energetycznej Polski, polegającej w szczególności na stopniowym ograniczaniu energochłonności gospodarki.

W ostatnim czasie gospodarkę dotknęły rzadko spotykane wydarzenia tj. wybuch pandemii COVID-19 na początku 2020 r. czy też wybuch wojny na terenie Ukrainy dwa lata później. W wielu obszarach życia gospodarczego mamy do czynienia z niepewnością, a w efekcie z wystąpieniem szeregu niekorzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych. Doświadczenia ostatnich miesięcy ukazują, z jednej strony, zawodność rynku, co powoduje bariery w działalności gospodarczej i wskazuje na konieczność szerszego włączenia państwa w działania wspierające aktywność gospodarczą podmiotów, a z drugiej strony, konieczność przygotowania ram legislacyjnych dla działalności państwa, aby w sytuacji wystąpienia kolejnych sytuacji nadzwyczajnych istniała prawna możliwość dla punktowej ingerencji państwa w celu zapobiegania i mitygacji kryzysów gospodarczych wynikających z potencjalnej niedostępności ochrony ubezpieczeniowej oferowanej przez komercyjne zakłady ubezpieczeń.

Aktualne przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135) (dalej „ustawa”) nie zapewniają w pełni narzędzi pozwalających państwu, za pomocą Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A., zwanej dalej „KUKKE” lub „Korporacją”, reagować w możliwie najkrótszym czasie na niekorzystne zdarzenia. Oferta instytucji otoczenia biznesu jest niewystarczająca. Z uwagi na dynamiczną sytuację gospodarczą na świecie konieczne jest stworzenie elastycznego mechanizmu, który na bieżąco daje możliwość pomocy adekwatnej do pojawiających się potrzeb. Doprecyzowanie, uzupełnienie przepisów ustawowych umożliwi Korporacji szybkie reagowanie i przygotowanie instrumentów finansowych, które pozwolą na ograniczenie ryzyka związanego z potencjalnymi sytuacjami kryzysowymi w kraju.

W aktualnie obowiązującym modelu ustrojowym działalność KUKKE gwarantowana przez Skarb Państwa jest działalnością o charakterze *stricte* agencji ubezpieczeń eksportowych,

ukierunkowaną na wsparcie, w sposób bezpośredni lub pośredni, aktywności eksportowej polskich przedsiębiorców. Proponowane w projekcie ustawy rozwiązania rozszerzają mandat ustawy KUKKE również o działalność niezwiązaną z eksportem. Niemniej legitymacja Korporacji dotyczyć będzie wyłącznie działalności ubezpieczeniowej, przy wykorzystaniu narzędzi dotychczas przez nią stosowanych, ugruntowanych w dotychczasowym stanie prawnym.

Projektowana nowelizacja ustawy dotyczy następujących zagadnień:

- 1) stworzenia możliwości reasekuracji przez KUKKE ryzyk pokrywanych ubezpieczeniami z działu II z grup 3–7 i 9–16 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 656, z późn. zm.), o ile ryzyka te nie wystąpiły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i mają zarazem charakter nadzwyczajny, każdorazowo określany przez Radę Ministrów w akcie wykonawczym do ustawy;
- 2) rozszerzenia legitymacji KUKKE do oferowania ochrony ubezpieczeniowej również w zakresie projektów pozaeksportowych – ograniczonych do wsparcia działań podmiotów prywatnych i publicznych służących transformacji energetycznej Polski i rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, zgodnie ze Strategią Europejski Zielony Ład;
- 3) zapewnienia kompleksowej ochrony ubezpieczeniowej polskim eksporterom, również w zakresie zakupu towarów;
- 4) rozszerzenia katalogu podmiotów mogących korzystać z ochrony ubezpieczeniowej KUKKE o polskie oddziały przedsiębiorców zagranicznych;
- 5) rozszerzenia zakresu gwarantowania przez Skarb Państwa wydatków dokonywanych w ciężar działalności powierzonej KUKKE na mocy ustawy na wszystkie kategorie wydatków pokrywanych przez Korporację w ramach tej działalności;
- 6) uruchomienia mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w ramach rządowego programu „Finansowe Wspieranie Eksportu”, przyjętego przez Radę Ministrów dnia 28 lipca 2009 r., zwanego dalej „programem FWE”;
- 7) w kontekście ustawy tzw. sankcyjnej (*vide* część dotycząca art. 6) – umożliwienia przedłużania okresu tymczasowego zarządu przymusowego do 24 miesięcy;
- 8) zmian o charakterze porządkującym i precyzującym dotychczasowe przepisy ustawy.

Ad 1.

Projektowana zmiana stworzy możliwość reasekuracji zakładów ubezpieczeń, w przypadku gdy

z uwagi na ponadprzeciętne ryzyko lub brak możliwości uzyskania reasekuracji na rynku komercyjnym rynek ubezpieczeniowy nie będzie w stanie zapewnić ochrony ubezpieczeniowej.

Bezpośrednim przyczynkiem do tej propozycji jest zdiagnozowana luka rynkowa w ubezpieczeniach cargo w transporcie polskich przewoźników do i z Ukrainy, powstała w wyniku agresji Federacji Rosyjskiej. Luka ta pozostaje w związku ze standardami rynku ubezpieczeniowego i reasekuracyjnego, które m.in. polegają na wyłączeniu możliwości oferowania pokrycia ubezpieczeniowego dla krajów formalnie objętych stanem wojny oraz tzw. ryzyk wojennych. Powyższa sytuacja oznacza dla polskich ubezpieczycieli brak uzyskania pokrycia reasekuracyjnego w tym zakresie, co wynika z kolei z powiązania polskiego rynku ubezpieczeń cargo z międzynarodowym rynkiem reasekuracyjnym. To natomiast, z uwagi na ograniczenia regulacyjne, praktycznie uniemożliwia przygotowanie oferty ubezpieczeniowej dla klientów, szczególnie korporacyjnych.

W tym celu rozszerza się odpowiednio katalog przedmiotowy oferowanych przez KUKE ubezpieczeń, jak również ustala katalog podmiotów uprawnionych do korzystania z tego rodzaju ubezpieczeń (zakłady ubezpieczeń, także zagraniczne, o ile ubezpieczają polskich przedsiębiorców).

Możliwość reasekuracji ryzyka ubezpieczeniowego przez Korporację będzie, po pierwsze, ograniczona występowaniem danego ryzyka poza terytorium Polski, następnie ryzyko to będzie musiało mieć charakter nadzwyczajny, przez co projektodawca rozumie czasowy brak jego pokrycia lub możliwość braku jego pokrycia w najbliższej przyszłości przez rynek albo też jego niewystępowanie w stałej ofercie ubezpieczycieli, w sytuacjach gdy ubezpieczanie ryzyka nadzwyczajnego jest istotne dla państwa (np. ubezpieczanie ryzyk ponoszonych przez polskie firmy dokonujące transportu na terytorium Ukrainy, na którym toczą się działania wojenne). Projektodawca przewiduje, że reasekuracja ryzyka nadzwyczajnego będzie dotyczyć w zdecydowanej większości ubezpieczeń udzielanych masowo, tj. ubezpieczeń transportowych i ubezpieczeń należności handlowych. Jednakże nie da się wykluczyć, że perturbacje rynkowe będą dotyczyły ubezpieczeń udzielanych mniej masowo, łącznie albo rozłącznie z ubezpieczeniami masowymi. Dlatego proponuje się wprowadzenie możliwości objęcia reasekuracją ubezpieczeń udzielanych wszystkim podmiotom krajowym, nie tylko eksporterom czy przewoźnikom. Nie przewiduje się natomiast pokrycia reasekuracyjnego ubezpieczeń udzielonych podmiotom zagranicznym, które mogą ubezpieczać dozwolone w projekcie rodzaje działalności gospodarczej (przede wszystkim eksport) u polskich ubezpieczycieli, w ramach konsorcjów z polskimi podmiotami. Projektodawca bierze w tym przypadku pod

uwagę charakter konsorcjów międzynarodowych, które zazwyczaj realizują duże, pojedyncze projekty ukierunkowane na pewien cel, zazwyczaj inwestycyjny. W przypadku gdy zakład ubezpieczeń zgłosi do reasekuracji takie ubezpieczenie, zostanie ono wyłączone w umowie reasekuracyjnej. Projekt wprowadza możliwość reasekuracji ubezpieczonych ryzyk krajowych oddziałów przedsiębiorców zagranicznych, jako konsekwencję umożliwienia im korzystania z ubezpieczenia KUKE (por. ad 4 uzasadnienia), które w dużej mierze są pokrywane przez ubezpieczycieli w kraju siedziby tego przedsiębiorcy. W takim przypadku KUKE również będzie reasekurować te ryzyka. Ponieważ w projekcie wydzielono z kategorii zakładów ubezpieczeń (zagranicznych) europejskie agencje kredytów eksportowych (jako odpowiedniki KUKE w zakresie ubezpieczeń z gwarancją Skarbu Państwa), projektodawca umieścił je w katalogu ubezpieczycieli dopuszczonych do reasekuracji przez Korporację.

Katalog ryzyk w sytuacjach wystąpienia luk rynkowych lub zagrożenia ich wystąpieniem będzie określany w rozporządzeniach wydawanych przez Radę Ministrów, analogicznie do mechanizmu ustalonego obecnie w uchylanym, obowiązującym od 1994 r. art. 4 ustawy, gdzie Rada Ministrów została upoważniona do wyrażania zgody na ubezpieczenia kontraktów eksportowych od innego ryzyka niż wymienione w art. 2 i art. 3 (handlowego, politycznego i nierynkowego) w sytuacjach uzasadnionych ważnym interesem gospodarczym, przy czym odmiennie niż w przypadku uchylanego art. 4 określany przez Radę Ministrów katalog ryzyk (zdarzeń konstytuujących ryzyko nadzwyczajne) będzie mógł zawierać zdarzenia określone jako ryzyko handlowe, polityczne lub nierynkowe.

W odniesieniu do reasekuracji ryzyk pokrywanych ubezpieczeniami z działu II grup 3–7 i 9–16 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej nie przewidziano konieczności spełnienia wymogu krajowych produktów i usług, gdyż wymóg ten w rozumieniu ustawy jest ściśle związany z kontraktem eksportowym, który w przypadku przedmiotowej reasekuracji nie musi występować.

Proponowana zmiana jest zgodna z art. 11 (reasekuracja) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II)¹, który wyłącza spod jej reżimu działalność reasekuracyjną prowadzoną lub w pełni gwarantowaną, z uwagi na istotny interes publiczny, przez rząd państwa członkowskiego działający w charakterze reasekuratora ostatniej szansy, w tym w okolicznościach, gdy rola ta jest wymagana na skutek sytuacji na

¹ Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2009, str. 1, z późn. zm.

rynku, w której niewykonalne jest uzyskanie odpowiedniego pokrycia komercyjnego. Ww. dyrektywa została wdrożona do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, która to ustawa organizuje krajowy rynek ubezpieczeń.

Projektowana zmiana będzie stanowić podstawę do określania przez utworzony na mocy znowelizowanej w 1997 r. ustawy Komitet Polityki Ubezpieczeń Eksportowych (po wejściu w życie projektowanej ustawy – Komitet Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa, zwany dalej „KPUGpSP” lub „Komitetem”), w drodze uchwały, szczegółowych warunków pokrywania przez Korporację zakładom ubezpieczeń i agencjom kredytów eksportowych ryzyk, w tym wysokości udziału w składce ubezpieczeniowej i w stratach, a także kwotowego limitu zaangażowania KUKKE. Uchwała Komitetu upoważni Korporację do określenia w drodze negocjacji wzoru umowy reasekuracyjnej i do zawierania w oparciu o ten wzór umów reasekuracji. Ponieważ reasekuracja będzie miała na celu ograniczanie luki rynkowej lub zapobieżenie jej wystąpieniu, w ocenie projektodawcy będzie ona nieść wymierną korzyść dla ubezpieczających i ubezpieczycieli. Tym samym zasady reasekuracji będą podlegać ocenie pod kątem dopuszczalności zawartego w nich elementu pomocy państwa, która będzie dokonywana w drodze notyfikacji Komisji Europejskiej rozporządzenia Rady Ministrów, o którym mowa w projektowanym art. 2 ust. 10, stosowanej uchwały KPUGpSP i wzoru umowy reasekuracyjnej (oraz informacji dodatkowych). Przedmiotowa zmiana, jako kierunkowa, nie podlega zdaniem projektodawcy zgłoszeniu do Komisji Europejskiej jako akt pomocowy.

Ad 2.

Włączenie do ustawy możliwości wsparcia projektów z zakresu transformacji energetycznej realizowanych na terytorium Polski wynika przede wszystkim z zamiaru aktywizacji działań ukierunkowanych na łagodzenie negatywnych zmian klimatu, jak również jest związane z aktualną sytuacją geopolityczną, w tym koniecznością odcięcia się od dostaw surowców energetycznych z Rosji. Wojna w Ukrainie i wywołany nią kryzys energetyczny powodują, że wiele państw, w tym Polska, planuje przyspieszenie rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE). Polskie przedsiębiorstwa są zainteresowane inwestycjami wspomagającymi zieloną transformację kraju, jednak ograniczeniem pozostają bariery tj. niesprzyjające regulacje prawne i instrumenty ekonomiczne oraz brak możliwości zabezpieczenia transakcji/kredytów inwestycyjnych.

Bezpieczeństwo energetyczne Polski w dużej mierze zależy od dalszego rozwoju OZE, w związku z czym uzasadnione jest prowadzenie prac nad likwidacją barier technicznych i prawnych wykorzystania OZE. W Polsce moc zainstalowana w odnawialnych źródłach to ok. 20 GW, co odpowiada jednej trzeciej całkowitej mocy zainstalowanej w systemie elektroenergetycznym. Zgodnie z Polityką Energetyczną Polski do 2040 r.² celem działań jest zapewnienie efektywności energetycznej i zmniejszenie oddziaływania sektora energii na środowisko naturalne. Założenia ww. Polityki podkreślają konieczność dywersyfikacji technologicznej oraz zapewnienie alternatywnych źródeł energii dla paliw kopalnych. Obecnie priorytetem pozostaje, aby do 2040 r. ok. 50% krajowej produkcji energii energetycznej pochodziło z odnawialnych źródeł, w tym także tych wykorzystujących wodę, biomasę, biogaz, ciepło ziemi. W związku ze zwiększającym się udziałem OZE konieczny jest także rozwój magazynów energii i utrzymania rezerwy mocy. Perspektywicznie szczególną rolę w magazynowaniu energii będzie pełnić wodór. Inwestycje w OZE wymagają także rozbudowy sieci przesyłowych i dystrybucyjnych. Sukcesywnie realizowane są także kolejne inwestycje w budowę i modernizację linii energetycznych.

Wdrażana transformacja energetyczna inicjuje szereg projektów inwestycyjnych wymagających zabezpieczenia transakcji, w którym kluczową rolę może odegrać KUKE – podmiot z dużym doświadczeniem w zakresie ubezpieczania projektów inwestycyjnych. W celu wspierania realizacji projektów rozwoju gospodarki niskoemisyjnej wykorzystywane będą dotychczasowe instrumenty wchodzące w skład oferowanego przez KUKE Systemu Wsparcia Eksportu.

Projekty takie są wysoce kapitałochłonne i wymagają podzielenia się ryzykiem finansowania inwestycyjnego. Instrumenty KUKE będą mogły pełnić kluczową rolę we wspieraniu projektów transformacji energetycznej – dzięki ubezpieczeniom coraz więcej inwestorów oraz banków będzie chciało uczestniczyć w transformacji energetycznej Polski, co przełoży się na wzrost PKB i realizację celów Porozumienia paryskiego do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu³. Dzięki wykorzystaniu narzędzi KUKE dodatkowo banki będą chętniej wspierały polskie przedsiębiorstwa w finansowaniu ich inwestycji, ze względu na możliwość ograniczenia poziomu ryzyka.

² Polityka przyjęta przez Radę Ministrów w 2021 r.

³ Porozumienie paryskie do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r., którego Polska i UE są sygnatariuszami, weszło w życie 4 listopada 2016 r. Porozumienie zobowiązało sygnatariuszy do przedstawienia do 2020 r. długoterminowych scenariuszy ograniczenia emisji gazów cieplarnianych zgodnie z metodologią przyjętą przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu ONZ.

Zaproponowane zmiany w ustawie wpisują się w prowadzoną przez Unię Europejską politykę klimatyczną. W 2021 r. Parlament Europejski po uzgodnieniu z państwami członkowskimi przyjął tzw. Europejski Zielony Ład, który zakłada, że do 2050 r. Europa stanie się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu z zerowym bilansem emisji dwutlenku węgla. Odnawialne źródła energii mogą przyczynić się do obniżenia cen energii i tym samym uniezależnienia polskiej gospodarki od paliw kopalnych z Rosji, zgodnie z planem Komisji Europejskiej REPowerUE⁴. Dynamiczny rozwój rynku fotowoltaiki i energetyki wiatrowej, a także uwzględnienie energetyki wiatrowej morskiej, dają szansę na zrealizowanie obecnie wymaganej ścieżki rozwoju i krajowego celu OZE, a także celów klimatycznych UE do 2030 r. Jednak, aby wykorzystać potencjał projektów OZE, wymagane jest usunięcie barier legislacyjnych i zabezpieczenia transakcji, zgodnie z propozycją zmian zamieszczoną w projekcie ustawy. Rozszerzanie istniejących rządowych systemów wsparcia wydaje się konieczne dla dalszego rozwoju samych projektów OZE i projektów na tych źródłach bazujących.

Projekt zakłada odpowiednie rozszerzenie katalogu przedmiotowego oferowanych przez KUKĘ ubezpieczeń, odwołując się do art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088⁵, jak również katalog podmiotów uprawnionych do korzystania z ubezpieczeń gwarantowanych (podmioty prywatne lub publiczne zawierające kontrakty lub dokonujące inwestycji wnoszących istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu). Art. 10 ww. rozporządzenia przedmiotowo definiuje działalność gospodarczą kwalifikującą się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, w przypadku gdy przyczynia się do ustabilizowania „stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie pozwalającym zapobiec groźnej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny, zgodnie z długoterminowym celem dotyczącym temperatury określonym w Porozumieniu Paryskim, przez niedopuszczanie do powstania emisji gazów cieplarnianych lub ich ograniczanie lub zwiększanie pochłaniania gazów cieplarnianych, w tym przez innowację procesową lub produktową”. W swoim katalogu obejmuje, oprócz ww. działań, także zwiększenie czystej lub neutralnej dla klimatu mobilności.

Projektowane rozszerzenie możliwości obejmowania ochroną ubezpieczeniową KUKĘ

⁴ Komunikat Komisji z dnia 18 maja 2022 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów (COM(2022) 230 final).

⁵ Dz. Urz. UE L 198 z 22.06.2020, str. 13, z późn. zm.

projektów z zakresu transformacji energetycznej dotyczy wyłącznie projektów realizowanych w kraju. Sam krajowy charakter projektów oraz cel przyświecający projektodawcy – osiągnięcie neutralności klimatycznej państwa polskiego – uzasadnia odstąpienie od dodatkowej weryfikacji przesłanki krajowego pochodzenia produktów i usług składających się na dany projekt. Dlatego też w projekcie zaproponowano ogólne wyłączenie od generalnej zasady, zgodnie z którą gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenie może zostać udzielone tylko w przypadku spełnienia wymogu krajowych produktów i usług.

W związku z faktem, że najczęściej stosowanym instrumentem wykorzystywanym w celu objęcia ochroną ubezpieczeniową projektów z zakresu transformacji energetycznej będzie najprawdopodobniej ubezpieczenie kredytu inwestycyjnego, w projekcie przewidziano katalog ryzyk tożsamy z dotychczas udzielanymi przez KUKE ubezpieczeniami eksportowymi (ryzyko handlowe, polityczne i nierynkowe). Drugim istotnym instrumentem zabezpieczania spłaty kredytu inwestycyjnego będzie ubezpieczeniowa gwarancja płatnicza, którą obecnie Korporacja oferuje m.in. w odniesieniu do kredytów inwestycyjnych przeznaczonych na finansowanie inwestycji krajowych generujących eksport.

Zdaniem projektodawcy KUKE, udzielając ww. instrumentów, które będą gwarantowane przez Skarb Państwa, nie będzie zobligowana do stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustanawiającej zgodnie z dyrektywą „Wypłacalność II” mechanizmy zabezpieczające klientów komercyjnych zakładów ubezpieczeń przed ich niewypłacalnością. W przypadku ww. instrumentów zabezpieczenie przed niewypłacalnością Korporacji będzie stanowić gwarancja Skarbu Państwa. W tym aspekcie nie ma znaczenia fakt wyłączenia w ww. dyrektywie (art. 5 ust. 4) spod jej reżimu jedynie gwarantowanych przez państwo kredytów eksportowych. Wyłączenie to, jak wskazano, należy traktować w kategorii zabezpieczenia przed upadłością, natomiast zakres tego wyłączenia bazuje na ograniczonym do kredytów eksportowych, określonym w prawodawstwie UE⁶ zakresie przedmiotowym: oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych (o okresie ryzyka dwa i więcej lat) i ubezpieczeń kredytów eksportowych o okresie ryzyka krótszym niż dwa lata, których gwarantowanie przez państwo zgodnie ze

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE (Dz. Urz. UE L 326, z 08.12.2011, str. 45, z późn. zm.) oraz Komunikat Komisji w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych (2021/C 497/02) (Dz. Urz. UE C 497 z 10.12.2021, str. 5).

wskazanymi w przypisie nr 6 aktami prawnymi nie stanowi naruszenia zasad uczciwej konkurencji, a także ogranicza zakłócenia rynku. Tak więc rozszerzenie mandatu KUKE będzie wymagało zbadania w tym kontekście, co wiąże się z uzgodnionymi w UE zasadami określającymi stosowanie dozwolonej pomocy publicznej.

Zakłada się, że wysokość stawek ubezpieczeniowych i pobieranego przez Korporację wynagrodzenia za wystawiane gwarancje ubezpieczeniowe kredytów inwestycyjnych i kontraktów dotyczących transformacji energetycznej Polski będzie zgodna z krajową ofertą rynkową (w zakresie ryzyk ubezpieczanych przez zakłady ubezpieczeń). Szczegółowe warunki i tryb udzielania przez Korporację tych ubezpieczeń będą, w drodze uchwały, określone przez KUPGpSP. Komitet będzie również sprawował bieżący nadzór nad ubezpieczeniami kontraktów i inwestycji wnoszących istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, w tym nad stosowanymi przez KUKE stawkami i pobieranymi wynagrodzeniami za wystawione gwarancje. Komitet w ramach nadzoru będzie mógł uzyskiwać od Korporacji cykliczne analizy rynkowych poziomów stawek ubezpieczeniowych i wynagrodzeń gwarancyjnych i wnioskować o dostosowywanie do nich oferty KUKE gwarantowanej przez Skarb Państwa. Dlatego, zdaniem projektodawcy, nie zachodzi ryzyko, że szczegółowe warunki i tryb udzielania ww. ubezpieczeń będą niezgodne ze wspólnym rynkiem. Tym niemniej, biorąc pod uwagę, że Korporacja w tym przypadku uruchomi nowy dla niej zakres przedmiotowy ubezpieczeń, dla pewności obrotu dokona ona notyfikacji Komisji Europejskiej określonych przez Komitet zasad w tym przedmiocie. Należy zauważyć, że w tym przypadku nastąpi odstępstwo od obowiązującej zasady, że program pomocowy jest wdrażany do krajowego porządku prawnego w drodze aktu normatywnego. Jest to spowodowane określonym w ustawie systemem nadzoru Komitetu nad regulowaną ustawą działalnością KUKE, następującym w drodze uchwał. Zapewnia to systemowi ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa niezbędną elastyczność i wydolność, bowiem warunki udzielania ww. ubezpieczeń, ustalone na wiążącym Polskę poziomie międzynarodowym w obszarze oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, w znacznym stopniu są stanowione „miękkim prawem” UE (decyzje Rady UE) oraz w drodze decyzji właściwych grup roboczych OECD. Przedmiotowa zmiana, jako kierunkowa, nie podlega natomiast zdaniem projektodawcy zgłoszeniu do Komisji Europejskiej jako akt pomocowy. W tym aspekcie należy podkreślić, że w 2007 r. Komisja Europejska, biorąc pod uwagę ogólny przepis w ustawie, dopuszczający udzielanie przez Korporację gwarancji kontraktowych, stosowną uchwałą Komitetu w tym przedmiocie (tzw. uchwała produktowa) oraz informację dodatkową KUKE, oceniła polski program gwarancji dla

kontraktów eksportowych (na mocy decyzji N105.2007 stwierdziła, że nie stanowi on pomocy państwa).

Ad 3.

Projekt przewiduje także możliwość wdrożenia do oferty KUKE ubezpieczenia zwrotu zaliczki zapłaconej przez ubezpieczającego na poczet dostawy importowej z kraju o ryzyku nierynkowym, w przypadku gdy ma on otwarty przez Korporację limit kredytowy w polisie obrotowej⁷ na zagranicznych odbiorców swoich produktów lub usług. Rozszerzenie oferty Korporacji jest odpowiedzią na zgłaszane potrzeby polskich przedsiębiorców m.in. z branży meblarskiej, budowlanej, stalowej, samochodowej czy opakowań. Będzie to tym samym wypełnienie istniejącej luki rynkowej. Wprowadzenie ww. rozwiązania przyczyni się do zwiększenia obrotów handlowych krajowych przedsiębiorców, a tym samym umożliwi ich rozwój i zwiększy możliwości kooperacji z kontrahentami zagranicznymi, co w efekcie wpłynie na tworzenie nowych miejsc pracy i wzrost PKB. Dzięki temu instrumentowi polscy eksporterzy będą mogli kupować towary i podzespoły wykorzystywane w procesie produkcyjnym, które są niedostępne lub występują w ograniczonej ilości na rynku krajowym, co finalnie może zapobiec zakłóceniom łańcucha dostaw. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że w toku działalności produkcyjnej polscy eksporterzy poszukują tańszych podzespołów oraz półproduktów. Ten instrument pozwoli im na zakup tańszych materiałów, co przełoży się na większą konkurencyjność, oferowanych przez polskich eksporterów, produktów na światowym rynku. Po wejściu w życie nowelizacji ustawy KUKE w ramach działającego produktu – gwarantowanego przez Skarb Państwa ubezpieczenia krótkoterminowych należności eksportowych będzie mogła przygotować ofertę ubezpieczenia zwrotu zaliczek. Podkreślić należy, że instrument ten będzie dostępny wyłącznie dla przedsiębiorców korzystających z oferowanej przez Korporację ochrony ubezpieczeniowej należności eksportowych.

Ad 4.

Projekt przewiduje możliwość objęcia ubezpieczeniem, na równi z przedsiębiorcami polskimi, również polskich oddziałów przedsiębiorców zagranicznych, co przyczyni się do zwiększenia

⁷ W ramach produktu KUKE obejmującego gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenie krótkoterminowych należności z eksportu do 160 krajów o tzw. ryzyku nierynkowym (krajów o niskim lub średnim poziomie rozwoju).

bezpieczeństwa transakcji zagranicznych tych podmiotów i tym samym wpłynie na ich rozwój. Proponowane rozwiązanie umożliwi tworzenie w Polsce nowych miejsc pracy i finalnie zwiększy przychody do budżetu państwa m.in. ze składek na ubezpieczenia społeczne etc. Rezultatem zwiększonej współpracy polskich przedsiębiorstw z oddziałami przedsiębiorców zagranicznych będzie wymiana dobrych praktyk i doświadczeń, co przełoży się na wzrost innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki. Dodatkowo proponowana zmiana ustawowa w tym zakresie spowoduje, że zagraniczne przedsiębiorstwa chętniej będą kooperowały z polskimi firmami i będą otwierały oddziały na polskim rynku dzięki stworzeniu przez rząd polski przyjaznego klimatu inwestycyjnego.

Ponadto umożliwienie objęcia ubezpieczeniem polskich oddziałów podmiotów zagranicznych pozwoli przyciągnąć zagranicznych inwestorów, tym samym wpływając na zacieśnienie stosunków międzynarodowych i wzrost znaczenia polskiej marki na arenie globalnej. Jednocześnie warto zwrócić uwagę, że zaproponowana zmiana ułatwi ukraińskim przedsiębiorcom podjęcie decyzji o przeniesieniu swojej działalności gospodarczej z Ukrainy do Polski przez otwarcie oddziału spółki, tym samym podmiotowa zmiana zakresu ubezpieczeń pozwoli im bezpiecznie rozwijać biznes w Polsce.

Projektowana zmiana wynika także z postulatów zgłaszanych Korporacji przez polskie oddziały przedsiębiorców zagranicznych. Brak prawnej możliwości skorzystania z ochrony ubezpieczeniowej oferowanej przez KUKE spotykał się z niezrozumieniem przedstawicieli oddziałów, zważywszy, że podlegają one polskiemu prawu, w tym opodatkowaniu w Polsce, i zatrudniają polskich obywateli.

Ad 5.

Przyjęty w 1994 r. model ustrojowy gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń opiera się na prowadzeniu przez KUKE działalności powierzonej ustawą w imieniu własnym, jednakże z gwarancją Skarbu Państwa – mającą zastosowanie w przypadku wystąpienia niedoboru na rachunku Interes Narodowy. Gwarancja ta polega na udzieleniu pożyczki ze środków budżetu państwu lub poręczeniu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w imieniu Skarbu Państwa kredytu bankowego zaciąganego przez Korporację.

W ramach działalności prowadzonej na podstawie ustawy Korporacja zobowiązana jest do uiszczania wydatków na podstawie wielu różnych tytułów (*vide* art. 10 ust. 2a ustawy), tymczasem gwarancją Skarbu Państwa objęta jest wyłącznie jedna kategoria wydatków –

wypłata odszkodowań z tytułu umów ubezpieczenia gwarantowanego / wypłata kwot gwarancji ubezpieczeniowych.

Historycznie wypłata odszkodowań i kwot gwarancji ubezpieczeniowych stanowiła zdecydowanie gros wydatków dokonywanych w ciężar rachunku Interes Narodowy i przewiduje się, że w przyszłości ta sytuacja się nie zmieni. Niemniej jednak, szczególnie uwzględniając wzrost wolumenu kwot przyjmowanych do ubezpieczenia przez KUKĘ celem wsparcia udzielanego polskim przedsiębiorcom, bardzo istotnego znaczenia nabierają inne niż odszkodowania kategorii wydatków. Może to w szczególności dotyczyć zwrotów składek ubezpieczeniowych. Konieczność poniesienia tego rodzaju wydatków aktualizuje się, w sytuacji gdy np. udzielona przez KUKĘ ochrona ubezpieczeniowa nie rozpocznie się lub zakończy się wcześniej niż zakładano, np. wskutek zerwania kontraktu lub wcześniejszej niż planowana spłaty kredytu. W takim przypadku KUKĘ zobligowana jest do zwrotu całej (lub części) pobranej składki ubezpieczeniowej, przy czym wyrażone w wartościach bezwzględnych kwoty pojedynczych inkasowanych składek mogą osiągać istotne wartości, rzędu kilkuset milionów złotych. Zakładając hipotetyczną sytuację, w której Korporacja, zainkasowawszy składkę w kwocie 200 mln zł, jest zobowiązana jednocześnie w danym okresie do wypłaty należnych odszkodowań w łącznej kwocie 500 mln zł (wskutek czego stan rachunku Interes Narodowy spadnie np. do poziomu 150 mln zł), a następnie (np. gdy nie zostaną spełnione przez kredytobiorcę warunki wejścia w życie ubezpieczonej umowy kredytowej) będzie zobowiązana do zwrotu tej składki – wówczas brak będzie wystarczającej płynności dla uregulowania zobowiązania dotyczącego zwrotu składki.

W aktualnym stanie prawnym w takiej sytuacji KUKĘ nie byłaby legitymowana do wystąpienia do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o udzielenie pożyczki lub poręczenie spłaty kredytu, a w efekcie niemożliwe byłoby spełnienie świadczenia w ramach systemu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń – do czasu zgromadzenia wystarczających środków na rachunku Interes Narodowy.

Taka sytuacja stwarza ogromne ryzyko reputacyjne dla państwa polskiego, jako gwaranta systemu ubezpieczeń powierzonego Korporacji, jak również może podważyć wiarygodność całego systemu. Dlatego też, uwzględniając również fakt, że brak jest jakichkolwiek przeszkód natury celowościowej dla ograniczenia gwarancji Skarbu Państwa wyłącznie do podstawowej kategorii wydatków związanych z ubezpieczeniami gwarantowanymi, proponuje się nowelizację ustawy w przedmiotowym zakresie.

Objęcie gwarancją Skarbu Państwa wypłaty wynagrodzenia dla KUKĘ za wykonywanie

działalności regulowanej ustawą wynika z planowanej przez Ministra Finansów zmiany modelu wynagrodzenia, określonego w zawartej przez niego umowie z Korporacją na podstawie art. 14 ustawy. Umowa ustala prowizję dla Korporacji jako określony procent pobieranej przez nią składki ubezpieczeniowej lub wynagrodzenia za wystawioną gwarancję ubezpieczeniową. W takim modelu prowizja jest pobierana z rachunku Interes Narodowy w momencie wpływu na ten rachunek środków ze składki lub wynagrodzenia za gwarancję. Nowy model uzależnia wysokość wynagrodzenia KUKE od poniesionych przez nią kosztów administracyjnych i obejmuje zwrot tych kosztów plus marżę (projektodawca po wejściu w życie projektowanej ustawy planuje utrzymanie tego modelu). Ponieważ w nowym modelu Korporacja, tak jak dotychczas, będzie pobierać wynagrodzenie ze środków zgromadzonych na rachunku Interes Narodowy, po jego wprowadzeniu w życie pojawi się ryzyko braku środków na rachunku na pokrycie wynagrodzenia. Aby temu scenariuszowi zapobiec, proponuje się objąć gwarancją Skarbu Państwa także wydatek z rachunku Interes Narodowy z przeznaczeniem na wynagrodzenie KUKE.

Ad 6.

Celem zmiany ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2153), zwanej dalej „ustawą o BGK”, oraz uchylecia ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 208), zwanej dalej „ustawą DOKE” (art. 2 i art. 15 projektu), jest uruchomienie mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w ramach rządowego programu „Finansowe Wspieranie Eksportu”, przyjętego przez Radę Ministrów dnia 28 lipca 2009 r., zwanego dalej „programem FWE”.

Program FWE m.in. przewiduje nowy instrument w zakresie finansowania średnio i długoterminowego – mechanizm stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych (punkt 9.1c). Zgodnie z programem FWE zasady mechanizmu są analogiczne do zasad Programu Dopłat do Oprocentowania Kredytów Eksportowych, zwanego dalej „Programem DOKE”, określonych ustawą DOKE, a sam mechanizm będzie mógł być zastosowany w programie FWE po uchyleniu tej ustawy. Zasady mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych, wprowadzonego do programu FWE, będą, po jego uruchomieniu, analogiczne do mechanizmów stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych stosowanych w innych państwach Unii Europejskiej oraz bardzo zbliżone do obecnych zasad Programu DOKE, określonych ustawą DOKE. W szczególności, tak jak dotychczasowy Program DOKE,

mechanizm stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych polegać będzie na dokonywaniu w okresach wypłat z kredytu i spłaty kredytu wzajemnych rozliczeń między BGK a bankiem, który udzielił kredytu eksportowego objętego ww. mechanizmem. Rozliczenia dokonywane będą każdorazowo w momencie spłaty raty kredytu i polegać będą na porównaniu wysokości stałej stopy procentowej CIRR danego kredytu z sumą krótkoterminowej stopy procentowej dla danego okresu i marży bankowej. Jeżeli w momencie rozliczenia minimalna stała stopa procentowa (tzw. stopa CIRR) będzie niższa od sumy krótkoterminowej stopy procentowej i marży bankowej, BGK przekazywać będzie bankowi różnicę między tymi wielkościami. W przeciwnym przypadku, gdy podczas rozliczenia okaże się, że stopa CIRR jest wyższa od sumy krótkoterminowej stopy procentowej i marży bankowej, to wówczas bank przekazywać będzie nadwyżkę na rachunek w BGK. Nie ulegnie również zmianie w stosunku do dotychczasowych przepisów ustawy DOKE dwuetapowa procedura polegająca na uzyskaniu przyrzeczenia podpisania umowy między BGK a bankiem, a następnie podpisaniu umowy.

Uchylenie ustawy DOKE oraz uruchomienie mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych wprowadzonego do programu FWE spowoduje, że cała paleta dostępnych w BGK finansowych instrumentów wspierania eksportu znajdzie się w programie FWE. Rozwiązanie takie będzie dużo bardziej przejrzyste dla potencjalnych beneficjentów programu – eksporterów, banków oraz zagranicznych nabywców polskich towarów i usług.

Rozwiązanie to spowoduje również, że mechanizm stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych traktowany będzie na identycznych zasadach jak inne instrumenty wspierania eksportu będące w dyspozycji BGK i pozwoli wyeliminować niektóre ograniczenia administracyjne, specyficzne tylko dla dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych, niewystępujące w przypadku pozostałych instrumentów wspierania eksportu, obsługiwanych przez BGK we współpracy z Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A., a które wynikają z przepisów ustawy DOKE, w szczególności wymóg składania wniosku w języku polskim oraz wymóg ubezpieczenia kredytu eksportowego zarówno od ryzyka politycznego, jak i handlowego.

Proponowane rozwiązanie zwiększy również elastyczność funkcjonowania mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w porównaniu z ustawą DOKE i umożliwi szybsze dostosowywanie proceduralnych rozwiązań do potrzeb eksporterów i banków oraz do dynamicznie zmieniających się regulacji OECD i Unii Europejskiej, określających w sposób często bardzo szczegółowy warunki tego rodzaju wsparcia kredytów eksportowych.

Ujęcie mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w programie FWE uprości również planowanie budżetowe. Obecnie w budżecie państwa planowane są oddzielnie środki na ewentualne wydatki budżetowe z tytułu programu FWE oraz oddzielnie na Program DOKE. Nowe rozwiązanie pozwoli ujmować wydatki budżetowe z tytułu mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w łącznych wydatkach z tytułu programu FWE.

Szczegółowe rozwiązania wprowadzane do ustawy

W związku z faktem, że zakres przedmiotowy ustawy w brzmieniu przewidzianym projektem wykracza poza ubezpieczenia o charakterze *stricte* eksportowym, proponuje się zmianę określenia przedmiotu ustawy w jej tytule, aby w pełnym stopniu odzwierciedlał regulowaną ustawą materię.

Konsekwentnie zaproponowano, aby wszystkie ubezpieczenia oferowane w oparciu o ustawę nosiły wspólne miano „ubezpieczeń gwarantowanych”, a nie, tak jak dotychczas – „ubezpieczeń eksportowych” (art. 1 pkt 2 projektu).

W art. 1 ust. 2 ustawy (przeznaczenie ubezpieczeń gwarantowanych) w pkt 1 dokonano zmiany redakcyjnej, jak również doprecyzowano, że ubezpieczenie gwarantowane może dotyczyć nie tylko instrumentu finansującego np. konkretny kontrakt eksportowy, ale również finansującego sam podmiot uprawniony do korzystania z ubezpieczenia *stricte* eksportowego: przedsiębiorców krajowych i oddziały przedsiębiorców zagranicznych – eksporterów oraz przedsiębiorców zależnych w zakresie, jaki odpowiada eksportowi ww. dwóch podmiotów. Aktualne brzmienie przepisu, na gruncie wykładni literalnej, mogło bowiem budzić pewne wątpliwości dotyczące np. możliwości udzielenia ochrony ubezpieczeniowej polskiemu eksporterowi, jeżeli ochrona ta nie dotyczyła bezpośrednio konkretnego kontraktu o charakterze eksportowym. Wsparcie polskiego eksportu, zgodnie z misją KUKKE powierzona ustawą, nie powinno ograniczać się bowiem wyłącznie do obejmowania ochroną ubezpieczeniową kontraktów o charakterze *stricte* eksportowym, ale również powinno wzmacniać możliwości finansowe i operacyjne polskich eksporterów, np. przez ubezpieczenia kredytów na finansowanie inwestycji, które będą generować przyszłe przychody ze sprzedaży eksportowej lub, w przypadku potrzeby – gwarancje spłaty należności krótkoterminowych eksporterów.

W art. 1 ust. 2 ustawy:

- doprecyzowano przepisy ustawy w zakresie obejmowania ochroną ubezpieczeniową inwestycji bezpośrednich – w ten sposób, że ochrona ubezpieczeniowa może dotyczyć także inwestycji realizowanych *de facto* w kraju, ale ukierunkowanych na przyszłą ekspansję eksportową polskich przedsiębiorców, oraz
- dodano pkt 5 i 6 rozszerzające gwarantowaną przez Skarb Państwa ochronę ubezpieczeniową, odpowiednio: na realizowane w Polsce kontrakty i inwestycje służące transformacji energetycznej oraz pokrywanie ryzyk zakładów ubezpieczeniowych w sytuacjach nadzwyczajnych (por. pierwszą część uzasadnienia, ad 2 i 1).

Celem proponowanego przepisu art. 1 ust. 2a ustawy jest, jak podano w pierwszej części uzasadnienia, zapewnienie kompleksowej ochrony ubezpieczeniowej polskim eksporterom, również w zakresie zakupu towarów (por. pierwszą część uzasadnienia, ad 3).

Zmiana w art. 1 ust. 3 pkt 4 ustawy ma charakter redakcyjny.

W art. 1 ust. 4 ustawy określono, że udzielane przez Korporację ubezpieczenie dotyczące pokrycia ryzyk nadzwyczajnych następuje wyłącznie w formie ubezpieczenia pośredniego (reasekuracji) (w praktyce tzw. reasekuracji czynnej KUKI na rzecz zakładów ubezpieczeń) lub, jako szczególny przypadek, w formie udziału w ubezpieczeniu agencji kredytów eksportowych (por. pierwszą część uzasadnienia, ad 1).

W art. 2 ust. 1 ustawy, w związku z wprowadzeniem możliwości ubezpieczania kontraktów i inwestycji związanych z transformacją energetyczną Polski, zaproponowano stosowne rozszerzenie, określonego w tym ustępie, zasadniczego zakresu celu ubezpieczeń gwarantowanych.

Zmiana zaproponowana w art. 2 ust. 1a ustawy (szczegółowe cele ubezpieczeń gwarantowanych) w pkt 1 ma na celu zachowanie spójności tej jednostki redakcyjnej z przepisem art. 1 ust. 2 pkt 1. Analogicznie zmiana w art. 2 ust. 1a pkt 3 i 4 – zachowanie spójności odpowiednio z przepisem art. 1 ust. 2 pkt 3 i 4.

W art. 2 ust. 1a ustawy dodano pkt 5 i 6, w których określono szczegółowe cele ubezpieczeń gwarantowanych odpowiednio do wprowadzonych w projekcie: kontraktów lub inwestycji dotyczących transformacji energetycznej Polski oraz pokrywania przez Korporację ryzyk nadzwyczajnych.

W art. 2 ust. 2 ustawy (cel gwarancji ubezpieczeniowej) odniesiono się wprost do poszerzonego w art. 1 ust. 2 pkt 2–5 zakresu przedmiotowego gwarancji ubezpieczeniowych oraz

doprecyzowano cel ubezpieczenia gwarantowanego udzielanego w formie gwarancji ubezpieczeniowej przez wskazanie wprost desygnatu przedsiębiorców zależnych. Ubezpieczenie gwarantowane bowiem, również w aktualnym stanie prawnym, może dotyczyć umów przedsiębiorców zależnych, a brak jest ograniczeń co do formy, w jakiej ubezpieczenie to może zostać udzielone (gwarancja ubezpieczeniowa jest jedną z form ubezpieczenia gwarantowanego).

Zmiana w art. 2 ust. 4 ustawy *ab initio* (wyrażenie „kredyty eksportowe” zastąpiono wyrażeniem „instrumenty finansujące”) jest zmianą o charakterze redakcyjnym, gdyż ustawa niewątpliwie dopuszcza udzielanie ochrony ubezpieczeniowej związanej z szerokim katalogiem instrumentów finansujących nie tylko w formie kredytu. W przepisie odniesiono się wprost do poszerzonego w art. 1 ust. 2 pkt 2–5 zakresu przedmiotu finansowania dłużnego.

W art. 2 ust. 6 ustawy proponuje się zmianę wyrażenia „w wyniku realizacji inwestycji” na „w związku z realizacją inwestycji”, które – w stosunku do obowiązującego wyrażenia – uwypukla potencjalność możliwych szkód obejmowanych ubezpieczeniem gwarantowanym w przypadku inwestycji bezpośrednich za granicą.

Proponowany przepis art. 2 ust. 6a ustawy określa kategorię pokrywanych ubezpieczeniem gwarantowanym ryzyk (wyłącznie ryzyko polityczne) w odniesieniu do inwestycji podejmowanych w celu realizacji kontraktów eksportowych i pozostaje w bezpośrednim związku z uzupełnieniem ustawy w art. 1 ust. 2 pkt 3 (ryzyka handlowe związane są jedynie z przyczynami opóźnienia lub braku spłaty długu przez dłużników prywatnych, podczas gdy inwestycja jest finansowana ze środków własnych inwestora).

Zmiana zaproponowana w art. 2 ust. 8 ustawy (zakres uwzględnianych szkód związanych z ubezpieczeniem umów przedsiębiorców zależnych) ma na celu zachowanie spójności tej jednostki redakcyjnej z przepisem art. 1 ust. 2 pkt 4, gdyż katalog przedmiotowy ubezpieczeń gwarantowanych w odniesieniu do przedsiębiorców zależnych nie jest ograniczony tylko do umów sprzedaży – obejmuje również umowy świadczenia usług czy umowy z kontrahentami.

Zaproponowane w nowych jednostkach redakcyjnych art. 2 ustawy przepisy określają:

- w ust. 8a, w zgodzie z ustępami poprzedzającymi, rodzaje ryzyk, które KUKK może pokrywać ubezpieczeniami gwarantowanymi w przypadku kontraktów i inwestycji służących transformacji energetycznej Polski, oraz
- w ust. 8b warunki reasekurowania przez Korporację ryzyk nadzwyczajnych, w tym określające bezpośredni związek tych ryzyk z działalnością gospodarczą podmiotów

krajowych (por. pierwszą część uzasadnienia, ad 1). Przepis ten projektodawca traktuje jako *lex specialis* (rozszerzający) w stosunku do określonego w art. 6 ust. 1 zakresu podmiotowego korzystających z ubezpieczeń gwarantowanych. Należy wskazać, że przepis ust. 8b nie stoi w sprzeczności z określonym w art. 6 ust. 1 pkt 1–5 zakresem podmiotowym, bowiem podmioty tam wskazane są na jego podstawie upoważnione do ubiegania się o udzielenie przez Korporację ubezpieczenia bezpośredniego, podczas gdy przepis ust. 8b określa katalog podmiotów, których ubezpieczone ryzyka mogą być przez KUKĘ reasekurowane zakładom ubezpieczeń lub agencjom kredytów eksportowych, wskazanych wprost w art. 6 ust. 1 pkt 7 i 8 odpowiednio.

Proponowany przepis w ust. 8c wynika z konstrukcji prawnej gwarancji ubezpieczeniowej, która jest nieodwołalna i płatna na pierwsze żądanie i jako taka nie jest związana z wystąpieniem ryzyk pokrywanych ubezpieczeniem bezpośrednim.

W upoważnieniu ustawowym do wydania rozporządzenia w sprawie definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego (ust. 9) zmienia się organ upoważniony do wydania tego rozporządzenia – będzie to minister właściwy do spraw gospodarki, który nadzoruje działalność Korporacji regulowaną ustawą.

W ust. 10 proponuje się upoważnienie Rady Ministrów do określania, w drodze rozporządzenia, zakresu przedmiotowego ryzyka (zgodnie z nomenklaturą załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej) oraz w tak określonym zakresie definicji zdarzeń konstytuujących ryzyko nadzwyczajne, o którym mowa w art. 2 ust. 8b, których ubezpieczenie przez zakłady ubezpieczeń lub agencje kredytów eksportowych będzie cedowane na KUKĘ. Ponadto delegacja ustawowa zobowiązuje Radę Ministrów do określania okresu, w którym Korporacja będzie mogła reasekurować ryzyko nadzwyczajne, oraz przyczynę, która spowodowała potrzebę reasekuracji.

W art. 3 ustawy zaproponowano nowe brzmienie ust. 1 i 2, które w zamierzeniu obejmą zakresem swojej regulacji, oprócz wskazanego obecnie w tych przepisach ubezpieczenia gwarantowanego kontraktów eksportowych i dorozumianego obecnie ubezpieczenia umów przedsiębiorców zależnych, także ubezpieczenia kredytów związanych z transformacją energetyczną Polski, w przypadku których w art. 2 ust. 8a zaproponowano tożsamy z ubezpieczeniami kontraktów eksportowych (i umów przedsiębiorców zależnych) rodzaj ryzyk pokrywanych tym ubezpieczeniem (handlowe, polityczne, nierynkowe).

W związku z proponowanym brzmieniem art. 2 ust. 10, art. 4 ustawy należy derogować.

Ponieważ projekt posługuje się pojęciem „ubezpieczenie gwarantowane” (w aktualnym stanie prawnym: „ubezpieczenie eksportowe”), niezależnie od formy ubezpieczenia gwarantowanego (np. ubezpieczenie vs. gwarancja), przepis art. 5 i art. 5a ustawy zawierający jednocześnie odwołanie do ubezpieczeń eksportowych i gwarancji ubezpieczeniowych, jako *superfluum*, zastąpiono odwołaniem wyłącznie do ubezpieczeń eksportowych (w projekcie: ubezpieczeń gwarantowanych). W aktualnym stanie prawnym bowiem cała działalność KUKE prowadzona na podstawie ustawy, zarówno umowy ubezpieczenia, jak też gwarancje ubezpieczeniowe są zawierane i udzielane w imieniu własnym. Zmiana ta dotyczy również art. 7 ust. 2 pkt 1, 4, 5 i pkt 8 lit. a i c, art. 10 ust. 1, ust. 2a pkt 11 i ust. 6, art. 15 ust. 2 oraz art. 16 ust. 1 ustawy. W art. 5a ustawy wykreślono również odwołanie do art. 18 ust. 2, który dotyczy przekazania środków na wyodrębniony rachunek Interes Narodowy i jako taki nie ma zastosowania w odniesieniu do ustalonej w ustawach budżetowych maksymalnej ekspozycji KUKE.

Ponadto ujednolicono brzmienie przepisów art. 10 ust. 2 pkt 1 i art. 16 ust. 1 ustawy z brzmieniem przepisów art. 7 ust. 2 pkt 5 i pkt 8 lit. a oraz art. 10 ust. 6, wprowadzając wyrażenie „zawartych umów (ubezpieczenia gwarantowanego)”. W przepisie art. 7 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy wykreślono z kolei słowo „zawartych (umów ubezpieczenia gwarantowanego)”, bowiem treść tego przepisu odnosi się do przyszłości.

Zmiana brzmienia art. 5a ustawy pozostaje w bezpośrednim związku z nowym brzmieniem art. 13.

Proponowane brzmienie art. 6 ust. 1 ustawy (podmioty uprawnione do korzystania z ubezpieczeń gwarantowanych) rozszerza zarówno katalog podmiotów, jak i zakres przedmiotowy ich działalności. Brzmienie tej jednostki redakcyjnej w części dotyczącej eksportujących przedsiębiorców krajowych (pkt 1 lit. a), krajowych oddziałów przedsiębiorców zagranicznych w zakresie eksportu (pkt 2) i dokonujących sprzedaży towarów i usług za granicą przedsiębiorców zależnych (pkt 5 lit. a) ma ścisły związek ze zmianą zaproponowaną w art. 1 ust. 2 pkt 1 (potwierdzenie możliwości ubezpieczenia finansowania obrotowego tych podmiotów), przy czym w przypadku przedsiębiorcy zależnego ubezpieczenie będzie mogło obejmować również umowy dostaw (por. zmiana brzmienia art. 2 ust. 8). Katalog podmiotów uprawnionych do korzystania z ubezpieczeń gwarantowanych uzupełniono o podmioty prywatne lub publiczne podejmujące i prowadzące działalność gospodarczą wnoszącą istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu (pkt 3). Istotne *novum* stanowi propozycja rozszerzenia zakresu przedmiotowego ubezpieczeń gwarantowanych na inwestycje bezpośrednie za granicą, prowadzone przez przedsiębiorców zależnych przedsiębiorców krajowych lub łącznie przez

oba te rodzaje podmiotów (pkt 5 lit. b i pkt 1 lit. b). W przypadku ubezpieczeń członków konsorcjów międzynarodowych (pkt 6) dopuszczono ubezpieczanie nie tylko, jak to ma miejsce obecnie, w przypadku udziału w nich eksportujących przedsiębiorców krajowych, ale też ich przedsiębiorców zależnych w zakresie sprzedaży za granicą produktów i usług oraz eksportujących oddziałów przedsiębiorców zagranicznych. Ta ostatnia zmiana jest konsekwencją włączenia krajowych oddziałów przedsiębiorców zagranicznych do katalogu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o udzielenie ubezpieczenia gwarantowanego. W każdym z tych przypadków warunkiem wypłaty odszkodowania będzie spełnienie warunku krajowości eksportowanych z Polski towarów i usług, z zastrzeżeniem określonych w ust. 2 tej jednostki redakcyjnej odstępstw od wymogu krajowości. Ponadto proponuje się możliwość ubezpieczenia członka międzynarodowego konsorcjum zawiązanego w celu podjęcia za granicą inwestycji, w przypadku gdy członkiem tego konsorcjum będzie przedsiębiorca krajowy lub jego przedsiębiorca zależny (zgodnie z art. 14 ustawy z dnia z 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470) tworzone przez przedsiębiorców zagranicznych oddziały mogą wykonywać działalność gospodarczą jedynie na terytorium Polski). W przypadku tej ostatniej zmiany uwzględniono postęp w umiędzynarodowieniu polskiej gospodarki, w tym notowany, postępujący wzrost eksportu polskich kapitałów inwestycyjnych. Przepisy pkt 7 i 8 potwierdzają wynikającą z art. 1 ust. 3 pkt 2 i 4 możliwość reasekuracji (czynnej i biernej) KUKE w stosunku do zakładów ubezpieczeń i agencji kredytów eksportowych.

W art. 6 ust. 2 ustawy (zwolnienie z wymogu krajowych produktów i usług) uzupełniono katalog sytuacji objętych tym zwolnieniem o kontrakty i inwestycje wnoszące istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu (pkt 3), ponieważ w tym przypadku nie zachodzi element eksportu, oraz o reasekurację ryzyk nadzwyczajnych (pkt 4), gdzie wymóg krajowości eksportowanych dóbr może albo nie występować, jak w przypadku ubezpieczeń transportowych, albo mieć charakter ograniczający w stosunku do celu reasekuracji w sytuacjach kryzysowych, co np. może dotyczyć ograniczenia luk rynkowych w ubezpieczeniach należności handlowych (por. ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o wsparciu rynku ubezpieczeń należności handlowych w związku z przeciwdziałaniem skutkom gospodarczym COVID-19)⁸.

W związku z rozszerzeniem przedmiotowym ustawy o ubezpieczanie umów i inwestycji

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz.1422.

służących transformacji energetycznej Polski, a także wprowadzeniem możliwości reasekuracji przez KUKĘ ryzyk nadzwyczajnych w transporcie, proponuje się zmianę nazwy Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych na „Komitet Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa” (art. 7 ust. 1 ustawy).

W nowym brzmieniu art. 7 ust. 2 ustawy (zadania Komitetu) oprócz zmian porządkowych, o czym jest mowa wyżej, proponuje się dodanie do katalogu kompetencji Komitetu (pkt 3) określanie szczegółowych kryteriów branych pod uwagę przy ocenie zaistnienia interesu Rzeczypospolitej Polskiej oraz samą ocenę zaistnienia tego interesu (pkt 7). O ile bowiem dotyczący tej ostatniej materii przepis art. 6 ust. 4 ma charakter podstawy wyłącznie materialnej, skatalogowane w art. 7 ust. 2 zadania Komitetu można traktować jako zbiór przepisów konstytuujących dopuszczalne ustawą czynności materialno-techniczne, podejmowane przez ten organ względem Korporacji. Określenie ww. szczegółowych kryteriów służyć będzie natomiast przypadkom oceny przez Komitet spełnienia zaistnienia interesu Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do projektowanych przez Korporację wieloletnich umów z eksporterami, określających dopuszczalność obejmowania ochroną ubezpieczeniową w okresie określonym taką umową należności z pojedynczych długo- i średnioterminowych transakcji eksportowych, mimo niespełnienia ustawowego wymogu krajowości eksportowanych dóbr.

W związku z rozszerzeniem mandatu Korporacji na ubezpieczenia dotyczące transformacji energetycznej Polski zachodzi potrzeba zmiany składu Komitetu (art. 7a ustawy), który na mocy ustawy pełni w stosunku do KUKĘ rolę regulatora i nadzorczą i w skład którego wchodzi przedstawiciele organów właściwych w zakresie przedmiotowym ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa. Proponuje się uzupełnienie składu Komitetu o przedstawiciela ministra właściwego do spraw klimatu i jednocześnie wykreślenie ze składu Komitetu przedstawiciela ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz przedstawiciela Prezesa Narodowego Banku Polskiego, przy czym w składzie Komitetu pozostanie minister właściwy do spraw rynków rolnych (pkt 5). Powyższe zmiany proponuje się także w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania Komitetu, na co wpływ ma ograniczona liczba zasiadających w nim członków w randze wiceministrów i – dotychczas - członka zarządu NBP.

Ww. zmiany nie powodują powstania nowego podmiotu, proponuje się bowiem jedynie zmianę nazwy Komitetu, nieznaczną zmianę jego składu oraz dostosowanie zadań, co wynika z wyzwań stojących za nowelizacją ustawy. W związku z tym nie powstaną problemy intertemporalne związane z tymi zmianami. Przewidziano natomiast przepis dostosowujący

dotyczący powołania nowego członka Komitetu (przedstawiciela ministra właściwego do spraw klimatu).

W związku z rezygnacją ze stosowania gwarancji Skarbu Państwa w formie poręczenia kredytu bankowego, zaciąganego przez Korporację na pokrycie wydatków określonych w art. 10 ust. 2a ustawy (*vide* art. 13 ustawy), w art. 10 ust. 2 ustawy, który określa rodzaje środków wpływających na rachunek Interes Narodowy, proponuje się uchylenie pkt 5 (środki pochodzące z kredytów bankowych), natomiast w ust. 2a specyfikującym przeznaczenie wydatków z tego rachunku uchylenie pkt 7 i 8 (spłaty kredytów bankowych i spłaty odsetek od kredytów bankowych). W związku z zaproponowaną zmianą modelu wynagrodzenia dla Korporacji za wykonywanie ustawy (*vide* art. 14 ustawy) w ust. 2a pkt 11 zamiast sformułowania „prowizja” wprowadza się sformułowanie „wynagrodzenie i wynagrodzenie dodatkowe”.

W art. 12 ustawy dotyczącym subrogacji doprecyzowano, że KUKKE, jako podmiot wypłacający odszkodowanie, wstępuje w prawa przysługujące nie tylko ubezpieczającemu, ale również podmiotowi uprawnionemu do otrzymania odszkodowania. Ma to znaczenie zwłaszcza w przypadku umów ubezpieczenia zawieranych na cudzy rachunek, gdzie ubezpieczony jest interes majątkowy ubezpieczonego, a nie ubezpieczającego, i konsekwentnie subrogacja powinna zachodzić na linii ubezpieczony – KUKKE. Jednocześnie zmodyfikowano zakres podmiotów, w stosunku do których realizowany jest regres ubezpieczeniowy, gdyż przede wszystkim dłużnikiem ubezpieczającego/ubezpieczonego nie musi być wyłącznie kontrahent zagraniczny, a ponadto ubezpieczenia gwarantowane nie są ograniczone wyłącznie do kontraktów eksportowych.

Wzorem art. 828 § 1 Kodeksu cywilnego wprowadzono również wprost ograniczenie kwoty regresu do wysokości zapłaconego odszkodowania. Ograniczenie to było dotychczas stosowane w praktyce działalności Korporacji prowadzonej w oparciu o przepisy ustawy w drodze wykładni systemowej przepisów.

Zmodyfikowane zostały również przepisy art. 12a ustawy dotyczącego subrogacji w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych. Aktualny przepis zakłada bowiem, niezgodnie z istotą stosunku gwarancyjnego, wstąpienie przez KUKKE w prawa beneficjenta gwarancji w przypadku wypłaty kwoty gwarancji. Tymczasem roszczenia regresowe powinny wynikać wyłącznie ze stosunku zlecenia między Korporacją a zleceniodawcą gwarancji, gdyż roszczenia beneficjenta gwarancji wobec jej zleceniodawcy (a także wobec gwaranta) są roszczeniami od siebie niezależnymi. Jednocześnie, z uwagi na fakt, że Korporacja posiada w swojej ofercie gwarancje

ubezpieczeniowe, w których zleceniodawcą i beneficjentem jest ten sam podmiot, i gwarancje te są zbliżone konstrukcyjnie do formy ubezpieczenia bezpośredniego, zaproponowano, aby w takich (i wyłącznie w takich) przypadkach ustawowy model subrogacji odpowiadał modelowi subrogacji określonego dla umowy ubezpieczenia. W związku z powyższym (brak stosowania tego przepisu) brak jest konieczności formułowania w projekcie ustawy przepisu przejściowego regulującego wpływ nowelizacji w tym zakresie na stosunki prawne powstałe pod działaniem ustawy w dotychczasowym brzmieniu.

W art. 13 ustawy rozszerzono zakres przedmiotowy gwarancji Skarbu Państwa na wszystkie kategorie wydatków pokrywanych w ciężar rachunku Interes Narodowy (ust. 1). Biorąc pod uwagę zamierzoną przez Ministra Finansów zmianę modelu wynagrodzenia dla Korporacji zakładającego pokrywanie jej kosztów administracyjnych ponoszonych na działalność regulowaną ustawą, powiększone o marżę, wprowadzenie możliwości zaciągania pożyczek ze środków budżetu państwa, w przypadku braku środków na rachunku Interes Narodowy, na wypłatę wynagrodzenia jest jak najbardziej uzasadnione. Minister Rozwoju i Technologii planuje utrzymanie nowego modelu wynagrodzenia dla KUKKE. Ponadto rezygnuje się z drugiej formy gwarantowania przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych dokonywanego przez poręczenie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w imieniu Skarbu Państwa kredytu bankowego wraz z odsetkami zaciąganego przez Korporację. Należy zauważyć, że od początku funkcjonowania ustawy, tj. od 1994 r., KUKKE nigdy nie zawnioskowała o udzielenie poręczenia przez Skarb Państwa spłaty kredytu bankowego. Natomiast wielokrotnie wykorzystywany był instrument pożyczki udzielanej ze środków budżetu państwa. Przyczyny tego zjawiska można doszukiwać się m.in. w specyfice samego instrumentu, którego celem jest zapewnienie szybkiej reakcji na zaistniałe potrzeby Korporacji w zakresie wypłat. Natomiast proces pozyskania poręczenia Skarbu Państwa jest procesem wieloetapowym, którego udzielenie musi być poprzedzone pozyskaniem takiego finansowania z banku na komercyjnych warunkach. Dodatkowo należy zauważyć, że poręczenia są instrumentem nieatrakcyjnym dla banków, z uwagi na ograniczenie wypłat z tytułu poręczeń do wysokości środków zgromadzonych na rachunku Interes Narodowy. W związku z tym proponuje się nadanie nowego brzmienia przepisowi ust. 1, w którym określa się również, że pożyczki ze środków budżetu państwa są jedyną formą gwarantowania przez Skarb Państwa zobowiązań Korporacji, oraz uchylenie ust. 4. Ponadto w ust. 5 uzupełniono delegację ustawową dla Rady Ministrów o stosowne wytyczne.

Proponowane w art. 14 ustawy zmiany mają na celu przeniesienie kompetencji w zakresie

zawierania umowy z KUKE w sprawie jej wynagrodzenia z ministra właściwego do spraw finansów publicznych na ministra właściwego do spraw gospodarki. Biorąc pod uwagę, że bezpośredni nadzór nad działalnością Korporacji, zarówno w odniesieniu do działalności gwarantowanej przez Skarb Państwa, jak i działalności komercyjnej, sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki, rozwiązanie takie nie powinno budzić wątpliwości. Projektowane przepisy o wynagrodzeniu określają jego składowe, czyli wynagrodzenie pokrywające koszty i wydatki ponoszone przez KUKE na udzielaniu ubezpieczeń gwarantowanych, z wyjątkiem wydatków ponoszonych w ciężar rachunku Interes Narodowy oraz wynagrodzenie dodatkowe (marżę), jak również ustanawiają obowiązek wskazania w postanowieniach umownych specyfikacji ww. kosztów i wydatków, sposobu finansowania wynagrodzenia i marży (m. in. na podstawie sprawozdawczości finansowej KUKE), warunków wypłaty marży oraz trybu przekazywania całości wynagrodzenia.

W art. 17 ustawy zaproponowano wyłączenie, w odniesieniu do działalności KUKE prowadzonej na podstawie ustawy, konieczności realizacji określonych obowiązków korporacyjnych, w zakresie wskazanym w projekcie (ust. 3).

KUKE prowadzi dwa rodzaje działalności na podstawie dwóch odrębnych ustaw: ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz ustawy nowelizowanej. Dla tej ostatniej działalności prowadzone są odrębne księgi, odrębne konta bankowe. Środki zgromadzone na rachunku Interes Narodowy nie stanowią przychodu Korporacji w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. W przypadku ogłoszenia upadłości Korporacji środki pieniężne zgromadzone na rachunku Interes Narodowy nie wchodzi do masy upadłościowej. Z obu tych działalności sporządzane są odrębne sprawozdania:

- w odniesieniu do działalności komercyjnej – na podstawie przepisów o rachunkowości,
- w odniesieniu do działalności gwarantowanej przez Skarb Państwa – na podstawie zarządzenia nr 18 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 maja 2022 r. w sprawie zakresu, formy i terminów składania sprawozdań o stanie wyodrębnionego rachunku bankowego, zawartych ubezpieczeniach eksportowych, udzielonych gwarancjach ubezpieczeniowych i dokonanych z tego tytułu wypłatach oraz kontrolowania jego prawidłowości (Dz. Urz. Min. Roz. i Tech. poz. 20).

Obie działalności są zatem prawnie i faktycznie rozdzielone, podlegają innym reżimom.

Ponadto działalność gwarantowana przez Skarb Państwa podlega szczególnemu, w stosunku do zasad ogólnych, reżimowi nadzorcemu. Nadzór nad działalnością KUKĘ w tym zakresie sprawuje bowiem minister właściwy do spraw gospodarki. Ustawowe kompetencje do podejmowania decyzji w formie uchwał wiążących Korporację ma dodatkowo Komitet Polityki Ubezpieczeń Eksportowych. Sprawozdania KUKĘ z działalności gwarantowanej przez Skarb Państwa przedstawiane są w cyklu kwartalnym ministrowi właściwemu do spraw gospodarki i ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, a sprawozdania roczne – Radzie Ministrów i Komitetowi Polityki Ubezpieczeń Eksportowych.

Zaproponowana zmiana ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych co do konieczności stosowania przez KUKĘ przepisów art. 17 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 973) oraz art. 380¹§ 1 pkt 4 i 5 oraz art. 384¹⁹ ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, z późn. zm.), które to wątpliwości wynikają z odrębności normatywnej działalności gwarantowanej przez Skarb Państwa, mimo że działalność ta jest prowadzona w ramach jednej spółki. Aktualnie KUKĘ wykonuje, w odniesieniu do działalności gwarantowanej przez Skarb Państwa, dyspozycje przedmiotowych norm prawnych, prezentując konserwatywne podejście do wykładni przepisów. Niemniej należy zwrócić uwagę, że progi relewantne dla konieczności uzyskiwania zgód organów korporacyjnych, o których mowa w przedmiotowych przepisach, odnoszą się do sprawozdań finansowych spółki sporządzanych na podstawie ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.). Tymczasem działalność gwarantowana przez Skarb Państwa jest sprawozdawana odrębnie, o czym mowa powyżej. W konsekwencji prowadzi to do paradoksu, gdyż stopień relewantności danej czynności prawnej z zakresu wyodrębnionej działalności gwarantowanej przez Skarb Państwa jest odnoszony do aktywów spółki z zakresu działalności „komercyjnej”.

W art. 2 projektu proponuje się zmianę systemu rozliczeń pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK z tytułu realizacji programu FWE. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 5 ust. 4 ustawy o BGK, w celu realizacji programu FWE, minister właściwy do spraw finansów publicznych mógł przekazywać środki na zwiększenie funduszu statutowego BGK. Taki sposób rozliczeń skutkuje tym, że udzielanie przez BGK kredytów eksportowych po stałej stopie procentowej CIRR i pokrywanie przez ministra

⁹ Proponowane wyłączenie przepisów ustawy w odniesieniu do art. 384¹ Ksh dotyczy obecnie KUKĘ Finance S.A., spółki zależnej KUKĘ.

właściwego do spraw finansów publicznych ujemnego wyniku odsetkowego w formie zasilenia funduszu statutowego BGK mogłoby wpływać negatywnie na wynik na działalności operacyjnej banku. W związku z powyższym proponuje się, aby minister właściwy do spraw finansów publicznych zamiast zasilać fundusz statutowy przekazywał BGK środki na pokrycie kosztów i wydatków związanych z realizacją programu FWE. Rozwiązanie takie będzie mieć neutralny wpływ na wynik na działalności operacyjnej banku.

W kontekście zakładanego uchylecia ustawy DOKE wprowadzono do ustawy o BGK podstawę prawną dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do ustalania minimalnej wysokości stałej stopy procentowej kredytów eksportowych dla złotego (czyli tzw. stopy CIRR – Commercial Interest Reference Rate). Wysokości minimalnych stałych stóp procentowych (CIRR) co miesiąc ogłaszane są przez Sekretariat OECD na stronie: <https://www.oecd.org/trade/topics/export-credits/arrangement-and-sector-understandings/financing-terms-and-conditions/>.

W celu ułatwienia polskim eksporterom dostępu do informacji na temat minimalnych stałych stóp procentowych, odpowiednie informacje na temat stóp CIRR w języku polskim wraz z linkami do oryginalnej strony OECD znajdować się będą na stronach internetowych BGK oraz Ministerstwa Finansów poświęconych programowi rządowemu.

Wysokość minimalnej stałej stopy procentowej kredytów eksportowych dla złotego będzie ustalana, tak jak dotychczas, zgodnie z zasadami Porozumienia OECD w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych, inkorporowanego do prawa UE rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającym decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE, tj. w oparciu o rentowność obligacji skarbowych, i przekazywana cyklicznie, na specjalnym formularzu, do wiadomości Sekretariatu OECD. Zgodnie z obecnymi zasadami ww. Porozumienia OECD, minimalne stałe stopy procentowe kredytów eksportowych (CIRR) ustalane są do 5 dnia każdego miesiąca i obowiązują od 15 dnia miesiąca do 14 dnia miesiąca następnego.

Niewskazane jest powielanie w ustawie o BGK dotychczasowych rozwiązań zawartych w art. 9 uchylanej ustawy DOKE, które w sposób szczegółowy określają sposób, terminy i formę ustalania, ogłaszania oraz informowania o wysokości ww. stopy procentowej. Ww. regulacje w tym zakresie mogą ulec zmianie (dyskutowane było w OECD np. zwiększenie częstotliwości publikowania minimalnych stałych stóp procentowych z jednego do dwóch razy w miesiącu), co wiązałoby się z koniecznością dokonywania odpowiednich zmian w ustawie o BGK.

Niewskazane jest również powielanie obecnych rozwiązań ustawowych polegających na informowaniu BGK przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych o wysokości minimalnej stałej stopy procentowej dla złotego. Wysokość minimalnych stałych stóp procentowych dla walut państw OECD, dla których publikowane są te stopy, w tym dla złotego, pobierana będzie przez BGK, tak jak obecnie, z odpowiedniej strony internetowej OECD (link powyżej). Niewskazane jest również utrzymanie obecnego obowiązku ogłaszania i publikowania wysokości minimalnych stałych stóp procentowych kredytów eksportowych przez BGK w comiesięcznym Komunikacie Prezesa BGK ogłaszanym w Monitorze Polskim. Rozwiązanie takie często skutkuje komplikacjami związanymi ze zbyt krótkim (kilkudniowym) terminem między publikacją wysokości ww. stóp przez Sekretariat OECD i możliwością przygotowania stosownego Komunikatu Prezesa BGK oraz jego publikacji w Monitorze Polskim przed dniem obowiązywania nowych stóp. W związku z powyższym proponuje się, aby kwestie terminu ustalania wysokości minimalnej stałej stopy procentowej kredytów eksportowych dla złotego określić nie w samej ustawie o BGK, a w umowie pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK dotyczącej realizacji programu FWE (art. 13 ust. 1 pkt 5 projektu).

W art. 3–5 projektu wprowadza się zmiany dostosowujące w obowiązujących ustawach: z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2023 r. poz. 924), z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym i z dnia 12 kwietnia 2018 r. o zasadach pozyskiwania informacji o niekaralności osób ubiegających się o zatrudnienie i osób zatrudnionych w podmiotach sektora finansowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2190), związane z nowelizacją, w tym zmianą brzmienia tytułu ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych.

W art. 6 projektu proponuje się zmianę w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2023 r. poz. 129, z późn. zm.), (ustawa tzw. sankcyjna). Mając na uwadze ustawowy cel ustanowienia zarządu – zbycie całości środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych zarządem, na podstawie dotychczasowej praktyki, tj. czynności realizowanych przez ustanowionych zarządców, można stwierdzić, że okres 12 miesięcy jest niewystarczający, aby ustawowy cel ustanowienia zarządu został urzeczywistniony. Zasadne jest więc umożliwienie przedłużenia okresu zarządu przez właściwy organ do 24 miesięcy. Proponowana zmiana poprawi skuteczność instytucji

tymczasowego zarządu przymusowego i zwiększy szansę na przeprowadzenie efektywnego procesu zbycia całości środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych zarządem.

W art. 7 projektu proponuje się na czas 9 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy przekazanie określonych w art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy zadań Komitetu dotyczących określania szczegółowych zasad działalności Korporacji w odniesieniu do poszczególnych produktów ubezpieczeniowych oferowanych przez KUKE i gwarantowanych przez Skarb Państwa, w tym zasad ustalania stawek ubezpieczeniowych oraz wynagrodzeń stosowanych w ramach tych produktów. Ma to na celu uelastycznienie w tym okresie procesu kształtowania i modyfikowania oferty produktowej Korporacji. W praktyce dotyczyć to będzie tworzenia szczegółowych produktów ubezpieczeniowych, zgodnych z rozwiązaniami wprowadzonymi ustawą. Tworzenie produktów ubezpieczeniowych i ich ewentualna modyfikacja (częsta w początkowym cyklu życia produktu) wymaga stałego i bieżącego monitoringu, podejmowania szybkich decyzji w celu zaspokojenia rzeczywistych potrzeb beneficjentów systemu ubezpieczeń gwarantowanych. KUKE na co dzień spotyka się z przedsiębiorcami oraz instytucjami finansowymi, w tym innymi agencjami wsparcia eksportu, i dzięki temu zna oczekiwania rynku i warunki na nim panujące i potrafi dostosować ofertę w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby polskich przedsiębiorców.

W okresie 9 miesięcy od wejścia projektowanej ustawy w życie Komitet będzie wyznaczał kierunki działalności Korporacji w rozumieniu globalnym. Określanie szczegółowych rozwiązań w celu realizacji polityki określonej przez KPUGpSP powinno być, szczególnie na etapie pilnej potrzeby tworzenia i modyfikacji produktowych, pozostawione organom na co dzień zarządzającymi Korporacją. Komitet oraz minister właściwy do spraw gospodarki mają w każdej chwili możliwość kontroli w ramach sprawowanego na mocy ustawy nadzoru nad KUKE. Podobny model funkcjonowania został już kilka lat temu zaimplementowany w innych agencjach wsparcia eksportu, takich jak duńska czy brytyjska, dzięki czemu agencje te są w stanie reagować na bieżąco i w sposób efektywny nie tylko w momentach względnego spokoju na rynkach, ale przede wszystkim w momentach kryzysu czy różnych zawirowań rynkowych. Ponadto model ten (czasowe przeniesienie części kompetencji Komitetu do organów statutowych KUKE) został (w odniesieniu do KUKE) wykorzystany w trakcie pandemii COVID-19 (ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych

ustaw – Dz. U. poz. 568, z późn. zm.).

Do wyłącznej kompetencji Komitetu będą w tym czasie należały podstawowe decyzje ograniczające ryzyko – ustalające łączny kwotowy limit dla ubezpieczeń gwarantowanych dla reasekuracji ryzyk nadzwyczajnych. W kompetencji Komitetu pozostanie też w tym czasie ustalanie zakresu uprawnień Korporacji do podejmowania decyzji dotyczących zawierania umów ubezpieczenia gwarantowanego.

W opinii projektodawcy podjęte przez zarząd Korporacji na mocy art. 7 pkt 1 projektowanej ustawy uchwały będą miały moc obowiązującą do czasu ich modyfikacji lub uchylenia przez Komitet na mocy art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy.

Przepis art. 8 projektu zapewni ciągłość działania Komitetu w momencie, gdy jego Przewodniczący uruchomi, określoną w § 2a rozporządzenia Rady Ministrów wydanego na podstawie art. 7b ust. 3 ustawy, procedurę korespondencyjnego przedstawienia stanowisk (tryb pisemny). Procedura ta, w przypadku niepodjęcia przez Komitet uchwały w tym trybie, przewiduje skierowanie rozpatrywanej sprawy na posiedzenie KPUGpSP. W przypadku uruchomienia ww. procedury na krótko przed wejściem w życie ustawy, sprawę rozpatrywaną w tym trybie Komitet rozpatrzy na posiedzeniu w składzie zmienionym, co jest uzasadnione ciągłością działania administracji publicznej.

Przepis art. 9 projektu również został zaprojektowany w celu zapewnienia ciągłości działania Komitetu. Skład Komitetu zostaje poszerzony o reprezentanta ministra właściwego do spraw klimatu, którego, na mocy art. 7a ustawy, Prezes Rady Ministrów powoła w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Pozostali ministrowie reprezentowani w Komitecie pozostają bez zmian (dla działów administracji: rolnictwo i rynki rolne Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwyczajowo wnioskuje o powołanie jednego członka Komitetu). Zatem powoływanie przez Prezesa Rady Ministrów z powodu nowelizacji ustawy tych samych osób reprezentujących ministrów wchodzących dotychczas w skład KPUGpSP jest zbędne. Jednocześnie, jak już uprzednio wyjaśniono, zmiany dotyczące Komitetu nie powodują powstania nowego ciała.

Art. 10 projektu jest bezpośrednio związany z proponowanymi w art. 1 zmianami. Daje on ministrowi właściwemu do spraw gospodarki i KUKE czas na ustalenie warunków umowy o wynagrodzenie i wynagrodzenie dodatkowe, zgodnie z art. 14 ustawy, i jej zawarcie i jednocześnie możliwość modyfikowania w tym czasie przez strony, po przeniesieniu kompetencji w zakresie zawierania ww. umowy z ministra właściwego do spraw finansów

publicznych na ministra właściwego do spraw gospodarki, warunków tej umowy *ad hoc*, jeżeli strony stwierdzą taką konieczność.

W związku z uchynieniem ustawy DOKE przepisy art. 11 oraz art. 12 ust. 1 projektu umożliwią zawarcie przez banki udzielające kredytów eksportowych umów z BGK, dotyczących objęcia kredytu eksportowego Programem DOKE, w sytuacjach gdy BGK wyda przed dniem derogacji ww. ustawy przyrzeczenie zawarcia takiej umowy. Wskazuje on również, że do wszystkich wydanych przyrzeczeń oraz do umów DOKE zastosowanie będą miały przepisy dotychczasowe w zakresie udzielania dopłat z budżetu państwa oraz zawierania i wykonywania umowy DOKE. Rozwiązanie to ma na celu zagwarantowanie, że wszystkie zobowiązania stron wynikające z udzielonych przyrzeczeń oraz podpisanych umów DOKE pozostaną w mocy i będą po uchynieniu ustawy DOKE przestrzegane. Jednocześnie konieczne jest określenie, że po uzupełnieniu umowy zawartej pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK, dotyczącej realizacji programu FWE, o postanowienia regulujące sposób przyjmowania rynkowej stawki oprocentowania krótkoterminowego dla poszczególnych walut (art. 13 ust. 1 pkt 4), przestaną obowiązywać w tym zakresie stosowne przepisy dotychczasowe. Aktualnie obowiązujące rozporządzenie, wydane na podstawie art. 7 ust. 2 uchylanej ustawy DOKE, określa, że rynkowa stawka oprocentowania krótkoterminowego przyjmowana jest na podstawie stóp LIBOR, EURIBOR oraz WIBOR. Biorąc pod uwagę trwające dyskusje na temat likwidacji ww. stóp referencyjnych, istnieje konieczność zagwarantowania BGK i bankom komercyjnym możliwości dokonania odpowiednich zmian w umowach DOKE, w sytuacji gdy niemożliwe będzie już stosowanie ww. stóp referencyjnych, określonych w rozporządzeniu.

W art. 12 ust. 2 i 3 projektu proponuje się, w celu uproszczenia planowania budżetowego, aby dopłaty w ramach Programu DOKE, czyli dopłaty do umów DOKE, zawartych w oparciu o przepisy uchylanej ustawy DOKE, a także inne płatności dokonywane z budżetu w ramach ustawy DOKE (np. wynagrodzenie dla BGK za administrowanie Programem DOKE), dokonywane były ze środków budżetowych przeznaczonych na program FWE.

W art. 13 ust. 1 projektu określa się, że w terminie do dnia 31 grudnia 2023 r. umowa pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK w sprawie realizacji programu FWE zostanie uzupełniona o postanowienia regulowane obecnie w umowie w sprawie administrowania Programem DOKE, tj. wymienione w art. 7 ust. 1 ustawy DOKE, oraz o kwestie związane w szczególności z trybem i terminem składania przez BGK zapotrzebowania na środki budżetowe związane z Programem DOKE, terminem przekazywania tych środków na rachunek BGK oraz z wysokością ich oprocentowania, z mocą

obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 r. W umowie tej wprowadzony też będzie obowiązek wskazania terminu ustalania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych minimalnej wysokości stałej stopy procentowej kredytów eksportowych dla złotego. W konsekwencji umowa w sprawie administrowania Programem DOKE przestanie obowiązywać z dniem wejścia w życie uzupełnienia do umowy w sprawie realizacji programu FWE (art. 13 ust. 3).

Przepis art. 13 ust. 2 projektu ma na celu zapewnić, że postanowienia dotyczące administrowania Programem DOKE uwzględnione zostaną nie tylko w aktualnie obowiązującej umowie w sprawie realizacji programu FWE, ale również w ewentualnej nowej umowie, zastępującej obecną (do wygaśnięcia wszystkich zobowiązań wynikających z umów DOKE zawartych w oparciu w dotychczasowe przepisy).

W art. 14 projektu określa się, że rachunek służący do rozliczeń w ramach Programu DOKE zostanie zamknięty w terminie 90 dni po wygaśnięciu wszelkich zobowiązań wynikających z umów DOKE, a środki zgromadzone na tym rachunku, wraz z odsetkami, zostaną przekazane do budżetu państwa.

Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (art. 16). Mając na uwadze kwestie operacyjne i budżetowe związane z wdrożeniem mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w miejsce Programu DOKE, proponuje się uchylene ustawy DOKE (art. 15) oraz wejście w życie przepisów z tym związanych z dniem 1 stycznia 2024 r. (z wyjątkiem art. 13, który wejdzie w życie z dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, co umożliwi dokonanie stosownych zmian w aktualnie obowiązującej umowie zawartej pomiędzy Ministrem Finansów a BGK w sprawie realizacji programu FWE). Jednocześnie, w związku z zaistnieniem pilnej potrzeby wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, proponuje się, aby art. 6 projektu wszedł w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Termin ten w tym przypadku nie stoi na przeszkodzie zasadzie demokratycznego państwa prawnego.

Informacje dodatkowe

Projekt nie zawiera przepisów określających warunki wykonywania działalności gospodarczej, w związku z powyższym nie ma konieczności stosowania przepisów uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie

niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205).

Projekt ustawy, przez rozszerzenie katalogu oferowanych instrumentów, będzie miał pozytywny wpływ na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlegają notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w tych przepisach.

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Grzegorz Piechowiak – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marcin Zembaty – główny specjalista w Departamencie Rozwoju Inwestycji Tel. 22 411 93 79 e-mail: marcin.zembaty@mrit.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 06.06.2023</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD484</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

KONTEKST REGULACJI

W ostatnim czasie gospodarkę dotknęły rzadko spotykane wydarzenia, tj. wybuch pandemii COVID-19 na początku 2020 roku czy też wybuch wojny na terenie Ukrainy dwa lata później. W wielu obszarach życia gospodarczego mamy do czynienia z niepewnością, a w efekcie z wystąpieniem szeregu niekorzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych. Doświadczenia ostatnich miesięcy ukazują, z jednej strony, zawodność rynku, co powoduje bariery w działalności gospodarczej i wskazuje na konieczność szerszego włączenia państwa w działania wspierające aktywność gospodarczą podmiotów, a z drugiej strony, konieczność przygotowania ram legislacyjnych dla działalności państwa, aby w sytuacji wystąpienia kolejnych sytuacji nadzwyczajnych istniała prawna możliwość dla punktowej ingerencji państwa w celu zapobiegania i mitygacji kryzysów gospodarczych wynikających z potencjalnej niedostępności ochrony ubezpieczeniowej oferowanej przez komercyjne zakłady ubezpieczeń.

Istotnym problemem dla polskiej gospodarki pozostaje transformacja energetyczna, warunkowana z jednej strony wiążącą Polskę polityką Unii Europejskiej oraz sygnowanymi przez Rzeczpospolitą Polską umowami międzynarodowymi w tym obszarze, z drugiej strony sytuacją na rynku paliw kopalnych związaną z sankcjami nałożonymi przez Unię Europejską na Federację Rosyjską w zakresie importu tych paliw na rynek europejski. W aktualnie obowiązującym modelu ustrojowym działalność Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. (dalej: KUKI, Korporacja) jest działalnością o charakterze *stricte* agencji ubezpieczeń eksportowych, ukierunkowanej na wsparcie z gwarancją Skarbu Państwa, w sposób bezpośredni lub pośredni, aktywności eksportowej polskich przedsiębiorców. Proponowane rozwiązania rozszerzają mandat ustawowy KUKI również o działalność niezwiązaną z eksportem, adresując aspekty transformacji energetycznej kraju i jego bezpieczeństwa energetycznego. Niemniej legitymacja Korporacji dotyczyć będzie nadal tylko i wyłącznie działalności ubezpieczeniowej, przy wykorzystaniu narzędzi dotychczas stosowanych przez Korporację, ugruntowanych w dotychczasowym stanie prawnym.

Ponadto aktualne przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135) (dalej: ustawa z 7 lipca 1994 r.) nie zapewniają w pełni narzędzi pozwalających państwu za pomocą KUKI reagować w możliwie najkrótszym czasie na niekorzystne zdarzenia. Przedstawiciele Korporacji pozostają w stałym kontakcie z polskimi firmami, które deklarują, że ich potrzeby w zakresie ubezpieczeń nie były dotychczas w pełni spełnione. Biorąc pod uwagę informacje uzyskane od przedsiębiorców, stwierdzono, że oferta instytucji otoczenia biznesu również jest niewystarczająca do ich aktualnych i przyszłych potrzeb. Potwierdzone zostało to podczas wielu spotkań, które KUKI przeprowadziła z przedsiębiorcami i instytucjami finansowymi. Dotyczy to następujących kwestii, które adresuje niniejszy projekt:

- reasekuracji z gwarancją Skarbu Państwa nadzwyczajnych ryzyk w transporcie towarów do i z Ukrainy,
- ubezpieczenia zwrotu zaliczki zapłaconej przez ubezpieczającego na poczet dostawy importowej,
- objęcia ochroną ubezpieczeniową polskich oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

Z uwagi na dynamiczną sytuację gospodarczą na świecie, w tym luki rynkowe, które ujawniły się po agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, konieczne jest opracowanie jeszcze bardziej elastycznego mechanizmu, który podobnie jak ma to miejsce w przypadku agencji kredytów eksportowych w wysoko rozwiniętych krajach, na bieżąco będzie mógł umożliwiać szybkie skonstruowanie i wdrożenie pomocy adekwatnej do pojawiających się rynkowych potrzeb. Doprecyzowanie, uzupełnienie przepisów ustawowych umożliwi KUKI szybkie reagowanie i przygotowanie instrumentów finansowych, które pozwolą na ograniczenie ryzyka związanego z potencjalnymi sytuacjami kryzysowymi w kraju.

W ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 129, z późn. zm.) (dalej: ustawa tzw. sankcyjna) wprowadza się zmianę polegającą na możliwości przedłużenia okresu tymczasowego zarządu przymusowego.

Na podstawie dotychczasowej praktyki, tj. czynności realizowanych przez ustanowionych zarządców, można stwierdzić, że okres 12 miesięcy jest niewystarczający na urzeczywistnienie ustawowego celu ustanowienia tymczasowego zarządu przymusowego, tj. zbycie całości środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych zarządem. Zasadne jest więc umożliwienie przedłużania okresu zarządu przez właściwy organ do 24 miesięcy.

ROZWIĄZYWANE PROBLEMY

Wzmocnienie bodźców do finansowania kontraktów i inwestycji służących transformacji energetycznej Polski

Włączenie do ustawy z 7 lipca 1994 r. możliwości wsparcia projektów polskich przedsiębiorców jest związane z transformacją energetyczną, którą Polska w większości ma cały czas przed sobą. Potrzeba przyspieszenia prac z nią związanych wynika również z aktualnej sytuacji geopolitycznej, w tym konieczności odcięcia się od dostaw surowców energetycznych z Rosji. Wojna w Ukrainie i wywołany nią kryzys energetyczny powodują, że wiele państw, w tym Polska, planuje przyspieszenie rozwoju odnawialnych źródeł energii (dalej: OZE).

Zgodnie ze stanowiskiem Rady Ministrów, bezpieczeństwo energetyczne Polski w dużej mierze zależy od dalszego rozwoju OZE, w związku z czym pracuje ona nad likwidacją barier technicznych i prawnych ich wykorzystania. W Polsce moc zainstalowana w odnawialnych źródłach to ok. 20 GW, co odpowiada jednej trzeciej całkowitej mocy zainstalowanej w systemie elektroenergetycznym¹. Zgodnie z Polityką Energetyczną Polski do 2040 r. (dalej: PEP2040) celem działań jest zapewnienie efektywności energetycznej i zmniejszenie oddziaływania sektora energii na środowisko naturalne. Założenia przyjętej w 2021 r. Polityki podkreślają konieczność dywersyfikacji technologicznej oraz zapewnienie alternatywnych źródeł energii dla paliw kopalnych. Obecnie priorytetem pozostaje, aby do 2040 r. ok. 50% produkcji energii elektrycznej pochodziło z odnawialnych źródeł, w tym także tych wykorzystujących wodę, biomasę, biogaz, ciepło ziemi. W związku ze zwiększającym się udziałem OZE konieczny jest także rozwój magazynów energii i utrzymania rezerwy mocy. Perspektywicznie szczególną rolę w magazynowaniu energii będzie pełnić wodór. Inwestycje w OZE wymagają także rozbudowy sieci przesyłowych i dystrybucyjnych. Pojawiają się kolejne inwestycje w budowę i modernizację linii.

Realizowana transformacja energetyczna inicjuje szereg projektów inwestycyjnych wymagających olbrzymich środków finansowych, którymi polski rynek bankowy nie dysponuje w wystarczającym stopniu. Według szacunków Europejskiego Banku Inwestycyjnego samo osiągnięcie połowicznej redukcji emisji przed końcem obecnej dekady będzie wymagać w UE dodatkowych inwestycji rzędu 350 mld euro rocznie. Z kolei w PEP2040 rząd przyjął, że koszt transformacji polskiej energetyki w latach 2021–2040 może sięgnąć 1,6 bln zł. Oprócz samych środków, dodatkowym wyzwaniem jest potrzebna długość finansowania tego typu projektów, która niejednokrotnie przekracza 20 lat.

Projekty wspierające rozwój gospodarki niskoemisyjnej to m.in.:

- Energia wiatrowa. W PEP2040 planuje się uruchomienie 5,9 GW elektrowni na morzu do 2030 r. i 9,6 GW do 2040 r. Według szacunków ekspertów z Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej budowa farm wiatrowych o mocy 6 GW wygeneruje inwestycje o wartości ok. 133 mld zł i stworzy ok. 34 000 miejsc pracy², co pozwoli zredukować emisję CO₂ o blisko 20 mln ton i zasilic ok. 5 mln gospodarstw domowych.
- Energia słoneczna. Fotowoltaika w ciągu ostatnich dwóch lat stała się główną siłą napędową rozwoju OZE w Polsce. W 2020 r. udział energii z fotowoltaiki w elektroenergetyce wyniósł 1,4%. W 2021 roku w Polsce przybyło 3,8 GW nowych mocy w energetyce słonecznej, co oznacza wzrost o 56% r/r. Przewiduje się dalszy rozwój tej branży oraz podejmowanie kolejnych inwestycji w tym zakresie przez polskich przedsiębiorców³.
- Energia wodorowa. Jednym z kluczowych paliw transformacji energetycznej zachodzącej w UE jest wodór. Obecnie priorytetem jest rozwój produkcji wodoru odnawialnego z wykorzystaniem energii wiatrowej i słonecznej.
- Energia geotermalna. Znaczne wsparcie finansowe inwestycji w geotermię w ostatnich latach przyczyniło się do jej rozwoju. Geotermia w Polsce odpowiadała w 2020 r. za ok. 0,3% energii z OZE. Samorządy są zainteresowane wykorzystywaniem energii geotermalnej, w związku z czym powstają plany kolejnych instalacji związanych z rozwojem geotermii w Polsce tj. Polska Geotermia Plus, Geotermia. W ramach Wieloletniego Programu Rozwoju Wykorzystania Zasobów Geotermalnych w Polsce zaplanowany jest program ubezpieczenia od ryzyka inwestycyjnego w projektach geotermalnych, w zakresie którego wykorzystywane będą mogły być instrumenty KUKU.
- Transformacja ciepłownictwa. Polska z powodu nieefektywnych systemów ciepłowniczych musi dokonać stosownych modernizacji 85% systemów ciepłowniczych i chłodniczych (w przypadku systemów ciepłowniczych jest to 317

¹ www.wysokienapiecie.pl/74494-kryzys-energetyczny-nie-dla-oze/

² Raport: Energetyka wiatrowa w Polsce 2022.

³ <https://wysokienapiecie.pl/74494-kryzys-energetyczny-nie-dla-oze/>

przedsiębiorstw energetyki ciepłej), w których moc zamówiona wynosi poniżej 5 MW, tak aby do 2030 r. spełniały one kryteria efektywnego energetycznie systemu. W przypadku systemów ciepłowniczych związane jest to z wydatkiem rządu 45–75 mld zł.

- Modernizacja elektrowni węglowych oraz konwersje na gaz ziemny/biogaz. Według narzuconych dat, do 2030 r. Polska musi dokonać 22 modernizacji bloków klasy 200 MW oraz 11 konwersji na gaz ziemny. Całkowity koszt to minimum 2,5 mld zł.
- Instalacje Termicznego Przekształcania Odpadów (ITPO). Do 2030 r. Polska zobowiązana jest wybudować 34 projekty w całym kraju, co przy dzisiejszych cenach stanowi koszt rządu 16,9 mld zł.
- Elektrownie jądrowe – budowa małych i dużych bloków. Jeden blok 1000 MW to koszt 14 mld zł. Przewiduje się, że takich bloków potrzeba co najmniej 6.

Do wyżej wymienionych projektów dołożyć należy potrzeby polskich przedsiębiorstw, przede wszystkim tych, których dotychczasowe wymogi produkcyjne oraz stosowana technologia oparte zostały na węglu. W związku z wymogami ESG (ang. Environmental, Social and Corporate Governance) już niedługo przedsiębiorcy oraz instytucje finansowe będą zmuszone mierzyć swój ślad węglowy, jeżeli nie spełnią wyznaczonych norm środowiskowych wypadną one z globalnych łańcuchów dostaw, a tym samym znacznie osłabi się ich pozycja konkurencyjna na arenie międzynarodowej i trudniej będzie im rozwijać eksport.

Ograniczenie luki rynkowej w obszarze ubezpieczeń transportu towarów do i z Ukrainy

Ukraina pozostaje w stanie wojny i obrót handlowy z tamtejszymi kontrahentami, a także transport dóbr, obciążony jest bardzo wysokim ryzykiem, którego firmy transportowe bez wsparcia zakładów ubezpieczeń, a finalnie KUKE, która będzie reasekurowała takie transakcje, często nie decydują się ponieść. Zakłady ubezpieczeń oferujące ubezpieczenia transportowe znacząco ograniczają swoją ekspozycję na ryzyko: wyłączają z ochrony obszar Ukrainy w obowiązujących umowach ubezpieczenia lub wstrzymują zawieranie nowych umów w odniesieniu do rynku ukraińskiego. Ponadto powszechnie komercyjne zakłady ubezpieczeń wyłączają z ochrony ubezpieczeniowej ryzyka wojenne. Problem dotyczy szczególnie OC przewoźnika, ubezpieczeń cargo oraz Auto Casco (AC), w którym wyłączenie uniemożliwia w zdecydowanej większości przypadków wjazd na terytorium Ukrainy dla samochodów finansowanych przez firmy leasingowe. Dla przewoźników wstrzymanie możliwości ubezpieczenia transportu do Ukrainy oznacza ograniczenie możliwości zawierania transakcji handlowych z ukraińskimi kontrahentami (importerami), zwiększoną niepewność przewoźników, spadek ich konkurencyjności na europejskim rynku przewozów, a tym samym istotne pogorszenie ich płynności finansowej, w tym znaczny wzrost ryzyka niewypłacalności przedsiębiorstw z branży transportowej, logistycznej i spedycyjnej (dalej: TLS). Ww. sytuacja w konsekwencji przyczyni się do spadku PKB (bezpośredni udział sektora transportu i magazynowania w polskim PKB wynosi 6%)⁴. Dla Skarbu Państwa spadek przewozów oznaczał będzie pogorszenie się sytuacji finansów publicznych oraz zmniejszenie wpływów z tytułu podatków (VAT, PIT, CIT) i innych danin (składki na ubezpieczenia społeczne, opłaty drogowe etc.). Podatki płacone przez przedsiębiorstwa transportowe złożyły się w 2019 r. na niemal 16 mld zł⁵.

Z uwagi na problemy z wywozem zboża przez porty czarnomorskie, Ukraina poszukuje alternatywnych dróg transportu lub tranzytu towarów. W 2021 r. ukraińskie porty obsłużyły 153 mln ton ładunków eksportowych, z czego 95% przypadło na 5 największych portów⁶. Obecnie część dostaw produktów rolnych przejmują koleje ukraińskie do granicy z Rumunią, Węgrami, Słowacją i Polską, skąd są dostarczane do portów i hubów logistycznych krajów europejskich. Prawie cały handel zagraniczny Ukrainy musi przechodzić przez jej zachodnią granicę. Kluczową rolę w tranzycie może odegrać Polska i polskie przedsiębiorstwa przewozowe. Przewozy zboża z Ukrainy (oraz innych towarów) do portów europejskich mogą być ogromną szansą dla polskich firm transportowo-logistycznych w umacnianiu ich przewagi konkurencyjnej. Wojna w Ukrainie spowodowała wzrost znaczenia transportu intermodalnego oraz polskich portów morskich. Zauważalny jest wzrost zapytań o wsparcie logistyczne dla ukraińskich firm produkcyjnych. Poprawia się również konkurencyjność przewozów kolejowych. Obecnie wyzwaniem dla branży logistycznej w Polsce pozostaje stworzenie nowych kanałów eksportu do Ukrainy.

Ukraina dotychczas była atrakcyjnym rynkiem eksportowym dla polskich firm, wymiana handlowa w ostatnich latach dynamicznie rosła (wartość eksportu dóbr w 2021 r. wyniosła 6,3 mld euro, zaś w 2020 r. 5,2 mld euro)⁷. Polska była trzecim największym partnerem handlowym Ukrainy w 2020 r. Polska eksportowała do Ukrainy głównie pojazdy drogowe (w 2020 r. o wartości 370,59 mln USD), urządzenia elektryczne (334,67 mln USD), materiały perfumeryjne, kosmetyki, chemię domową (202,56 mln USD) oraz wyroby z metali (200,65 mln USD)⁸. Transport drogowy towarów obsługiwał ok. 88% transportu polskiego eksportu do Ukrainy. Według ukraińskich statystyk, 46% towarów eksportowanych przez

⁴ Raport: Transport drogowy w Polsce 2022+.

⁵ Ibidem.

⁶ www.intermodalnews.pl/2022/05/27/polska-i-ukrainska-branza-logistyczna-wobec-wyzwania-budowy-nowych-drog-dla-transportu-towarow/

⁷ Eurostat, dane na dzień 14.06.2022 r. (<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/statistics>)

⁸ www.publikacje.paih.gov.pl/rynki_zagraniczne/UKR_-_Rynki_Zagraniczne

Ukrainę przekraczało granicę z Polską transportem samochodowym. Szacuje się, że około 20 000 ciągników siodłowych jest wykorzystywanych w transporcie do Ukrainy⁹. Wybuch wojny w Ukrainie wyhamował przewozy drogowe na kierunku wschodnim, w tym przewozy tranzytowe, przede wszystkim na kierunku Chiny – Europa, w tym istotne również dla przewoźników połączenia kolejowe. Przewozy drogowe towarów między Polską a jej wschodnimi sąsiadami lub na ich rzecz stanowiły 2% przewozów Polski¹⁰.

Umożliwienie dużym eksporterom ubezpieczenia zwrotu zaliczki na poczet dostawy importowej

Rozszerzenie oferty Korporacji na ubezpieczenie zwrotu zaliczki jest odpowiedzią na zgłaszane potrzeby polskich przedsiębiorców m.in. z branży meblarskiej, budowlanej, stalowej, samochodowej czy opakowań, które w swojej działalności handlowej wykorzystują to rozwiązanie. W obrocie eksportowym brak tego rozwiązania w ofercie zaburza ich możliwości rozwoju, ponieważ nie mogą sprostać powszechnie stosowanym praktykom rynkowym bez narażania się na ryzyko. Dzięki temu instrumentowi polscy eksporterzy będą mogli kupować towary, podzespoły wykorzystywane w procesie produkcyjnym, które są niedostępne lub występują w ograniczonej ilości na rynku krajowym, co finalnie może zapobiec zakłóceniom łańcucha dostaw. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że w toku działalności produkcyjnej polscy eksporterzy poszukują tańszych podzespołów oraz półproduktów.

Umożliwienie korzystania z gwarantowanej przez Skarb Państwa oferty KUKE oddziałom przedsiębiorców zagranicznych

Misją KUKE jest wspieranie eksportu polskich przedsiębiorstw. W wyniku nieścisłości przepisów ustawa z 7 lipca 1994 r. nie obejmuje polskich oddziałów firm zagranicznych, co wpływa na postrzeganie klimatu inwestycyjnego przez przedsiębiorców zagranicznych rozwijających przez oddziały eksport z Polski swoich towarów i usług.

Możliwość objęcia ochroną ubezpieczeniową oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych odpowiada na potrzeby tych firm, głównie z branży produkcyjnej, samochodowej i spożywczej. Najczęściej są to duże oddziały przedsiębiorstw, obecne na polskim rynku kilkanaście lat i zatrudniające kilkuset pracowników.

Zwiększenie stabilności systemu ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa

Projektowane zmiany w ww. obszarach uzasadniają zdaniem projektodawcy potrzebę rozszerzenia zakresu gwarancji Skarbu Państwa na wszystkie wydatki, które Korporacja ponosi jako operator obecnego systemu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych i które są zdefiniowane w ustawie z 7 lipca 1994 r. Przyjęty od samego początku model ustrojowy gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń opiera się na prowadzeniu przez KUKE działalności powierzonej ustawą w imieniu własnym, jednakże z gwarancją Skarbu Państwa – mającą zastosowanie w przypadku wystąpienia niedoboru na Rachunku IN. Gwarancja ta polega na udzieleniu pożyczki ze środków budżetu państwa lub poręczeniu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w imieniu Skarbu Państwa kredytu bankowego zaciąganego przez KUKE.

W ramach działalności prowadzonej na podstawie ustawy Korporacja zobowiązana jest do uiszczania wydatków na podstawie wielu różnych tytułów (*vide* art. 10 ust. 2a ustawy z 7 lipca 1994 r.), tymczasem gwarancją Skarbu Państwa objęta jest wyłącznie jedna kategoria wydatków – wypłata odszkodowań z tytułu umów ubezpieczenia gwarantowanego / wypłata kwot gwarancji ubezpieczeniowych. Taka sytuacja, również w kontekście projektowanego rozszerzenia mandatu Korporacji na ubezpieczanie należności z kontraktów i inwestycji służących transformacji energetycznej Polski, stwarza ogromne ryzyko reputacyjne dla państwa polskiego, jako gwaranta systemu ubezpieczeń powierzonego KUKE, jak również może podważyć wiarygodność całego systemu (potencjalny brak możliwości uregulowania przez Korporację zobowiązań powstałych z innych tytułów niż wypłata odszkodowania lub kwoty gwarancji).

Zwiększenie przejrzystości i elastyczności Programu Dopłat do Oprocentowania Kredytów Eksportowych

Ograniczenia administracyjne i mała elastyczność Programu Dopłat do Oprocentowania Kredytów Eksportowych, zwanego dalej „Programem DOKE”, regulowanego przepisami ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 208), zwanej dalej „ustawą DOKE”, oraz niewystarczająca przejrzystość systemu dostępnych w Banku Gospodarstwa Krajowego, zwanego dalej „BGK”, finansowych instrumentów wspierania eksportu.

Zmiana systemu rozliczeń pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK z tytułu realizacji programu rządowego „Finansowe Wspieranie Eksportu”, zwanego dalej „programem FWE”. Zgodnie z obecnymi przepisami ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2153), zwanej dalej „ustawą o BGK”, w celu realizacji programu rządowego minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje środki na zwiększenie funduszu statutowego BGK. Taki sposób rozliczeń skutkuje tym, że udzielanie przez BGK kredytów eksportowych po stałej stopie procentowej CIRR i pokrywanie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych ujemnego wyniku odsetkowego w formie zasilenia funduszu statutowego BGK może wpływać negatywnie na wynik na działalności operacyjnej banku.

⁹ Monitoring branżowy PKO BP: Krótkoterminowe konsekwencje wojny w Ukrainie dla transportu.

¹⁰ Santander Bank Polska: Obawy o dostępność kierowców i utrzymanie rentowności. Transport drogowy towarów.

W kontekście ustawy tzw. sankcyjnej. Umożliwienie przedłużania okresu tymczasowego zarządu przymusowego do 24 miesięcy.

Zmiana poprawi skuteczność instytucji tymczasowego zarządu przymusowego i zwiększy szansę na przeprowadzenie efektywnego procesu zbycia całości środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych zarządem.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane rozwiązanie to zmiana ustawy z 7 lipca 1994 r., tak aby zapewnić:

- 1) kompleksową ochronę polskich eksporterów, również w zakresie zakupu towarów;
- 2) objęcie ochroną ubezpieczeniową polskich oddziałów przedsiębiorców zagranicznych;
- 3) realizację projektów pozaeksportowych, tj. wsparcie działań podmiotów prywatnych i publicznych służących transformacji energetycznej Rzeczypospolitej Polskiej i rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, zgodnie ze Strategią Europejski Zielony Ład, oraz gwarantowanie płatności z umów kupna sprzedaży energii (w szczególności PPA lub CPPA);
- 4) reasekurację ryzyk pokrywanych ubezpieczeniami z grupy 3–7 i 9–16 działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 656, z późn. zm.), o ile ryzyka te nie wystąpiły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i mają zarazem charakter nadzwyczajny, każdorazowo określany przez Radę Ministrów w akcie delegowanym do ustawy;
- 5) rozszerzenie zakresu gwarantowania przez Skarb Państwa wydatków dokonywanych w ciężar działalności powierzonej KUKE na mocy ustawy z 7 lipca 1994 r. o wszystkie kategorie wydatków pokrywanych w ramach tej działalności; oraz uchylenie ustawy DOKE i zmiana ustawy o BGK w celu:
- 6) uruchomienia mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych, w ramach programu rządowego;
- 7) przekazywania BGK przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych środków na pokrycie kosztów związanych z realizacją programu FWE w miejsce dotychczasowego zasilania funduszu statutowego. Rozwiązanie takie będzie mieć neutralny wpływ na wynik na działalności operacyjnej banku;
- 8) w kontekście zmiany ustawy tzw. sankcyjnej: przeprowadzenie efektywnego procesu zbycia całości środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych tymczasowym zarządem przymusowym.

Ad 1.

Projekt przewiduje możliwość uzupełnienia oferty KUKE o rozwiązanie powszechnie stosowane przez ubezpieczycieli należności na całym świecie – ubezpieczenie zwrotu zaliczki (ochroną ubezpieczeniową obejmuje się zaliczki zapłacone przez ubezpieczającego na poczet dostawy importowej). Ten instrument pozwoli im na zakup tańszych materiałów, co przełoży się na większą konkurencyjność, oferowanych przez polskich eksporterów, produktów na światowym rynku. Wprowadzenie ubezpieczenia zwrotu zaliczki (jako dodatkowy zapis do oferowanego już przez KUKE ubezpieczenia – Polisa bez Granic) przyczyni się do zwiększenia obrotów handlowych krajowych przedsiębiorców, a tym samym umożliwi ich rozwój i zwiększy możliwości kooperacji z kontrahentami zagranicznymi, co w efekcie wpłynie na tworzenie nowych miejsc pracy i wzrost PKB. Rozwiązanie jest wykorzystywane na rynku przez ubezpieczycieli komercyjnych (Allianz Trade, Coface, Atradius, Credendo oraz KUKE) w odniesieniu do handlu na rynku krajowym oraz eksportu do krajów wysoko rozwiniętych. Podkreślić należy, że instrument ten będzie dostępny wyłącznie dla eksporterów korzystających z ochrony ubezpieczeniowej należności eksportowych oferowanej przez KUKE na rynkach o ryzyku nierynkowym (podwyższonym).

Ad 2.

Zachętą dla zagranicznych przedsiębiorstw do inwestycji w Polsce może być instrument zapewniający im bezpieczny rozwój w naszym kraju, jak i ekspansję z niego na rynki ościennie. Projektowana zmiana wynika także z postulatów zgłaszanych Korporacji przez polskie oddziały przedsiębiorców zagranicznych. Brak prawnych możliwości skorzystania z ochrony ubezpieczeniowej oferowanej przez KUKE spotykał się z niezrozumieniem przedstawicieli oddziałów, zważywszy, że podlegają one polskiemu prawu, opodatkowaniu w Polsce i zatrudniają polskich obywateli. Jednocześnie warto zwrócić uwagę, że zaproponowana zmiana umożliwi ukraińskim przedsiębiorcom przeniesienie swojej działalności gospodarczej z Ukrainy do Polski przez otwarcie oddziału spółki, tym samym podmiotowa zmiana zakresu ubezpieczeń pozwoli im bezpiecznie rozwijać biznes w i z naszego kraju. Umożliwienie ubezpieczenia należności z transakcji eksportowych oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych wpłynie na wiele branż przemysłu, transfer technologii do Polski oraz zwiększenie proinnowacyjności gospodarki. W tym kontekście rozwój międzynarodowych przepływów kapitału stanowić będzie pogłębienie procesu internacjonalizacji polskiej gospodarki. Możliwość objęcia ubezpieczeniem polskich oddziałów przedsiębiorców zagranicznych przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa transakcji zagranicznych tych podmiotów i tym samym wpłynie na ich rozwój w naszym kraju. Proponowane rozwiązanie (jako dodatkowy zapis do oferowanego przez KUKE ubezpieczenia Polisa bez Granic) umożliwi tworzenie w Polsce nowych miejsc pracy i finalnie zwiększy przychody do budżetu państwa m.in. ze składek na ubezpieczenia społeczne etc. Rezultatem zwiększonej współpracy polskich przedsiębiorstw z oddziałami przedsiębiorców zagranicznych będzie wymiana dobrych praktyk i doświadczeń, co przełoży się na wzrost innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki. Dodatkowo proponowana zmiana ustawowa w tym zakresie spowoduje, że zagraniczne przedsiębiorstwa chętniej będą kooperowały z polskimi firmami, otwierały oddziały na

polskim rynku właśnie dzięki stworzeniu przez rząd polski przyjaznego klimatu inwestycyjnego. Ponadto umożliwienie objęcia ubezpieczeniem polskich oddziałów podmiotów zagranicznych pozwoli przyciągnąć zagranicznych inwestorów, tym samym wpływając na zacieśnienie stosunków międzynarodowych i wzrost znaczenia polskiej marki na arenie globalnej. Jednocześnie zaproponowana zmiana ułatwi ukraińskim przedsiębiorcom podejmowanie decyzji o przeniesieniu swojej działalności gospodarczej z Ukrainy do Polski przez otwarcie oddziału spółki, a tym samym podmiotowa zmiana zakresu ubezpieczeń pozwoli im bezpiecznie rozwijać biznes w Polsce. Projekt zakłada również możliwość obejmowania ochroną ubezpieczeniową należności z umów i inwestycji zawieranych lub podejmowanych przez oddziały przedsiębiorców zagranicznych w Polsce, służących transformacji energetycznej kraju. Ma to znaczenie w kontekście spodziewanego wzrostu nakładów inwestycyjnych, zwłaszcza spółek Skarbu Państwa, w tym segmencie gospodarki.

Ad 3.

Wszystkie projekty związane z transformacją są wysoce kapitałochłonne, a środki na nie potrzebne są wręcz na raz w krótkim okresie czasu. Aby na taką szeroką skalę móc finansować transformację, potrzebny będzie mechanizm dzielenia się ryzykiem finansowania inwestycyjnego, który pozwoli nie tylko wygenerować z systemu bankowego środki (nawet 5 razy więcej niż bez jego użycia), dać komfort bezpieczeństwa instytucjom finansowym, ale również nie nadwyrężyć budżetu państwa (państwo nie będzie wydatkować środków w momencie udzielenia ochrony finansowania, co umożliwi osiągnięcie najbardziej efektywnej dźwigni finansowej). Taką rolę spełnia proponowany w projekcie mechanizm, bowiem Korporacja jako agencja kredytów eksportowych posiada szereg instrumentów zapewniających skuteczne zabezpieczenie transakcji, które mogą być wykorzystane również na krajowym rynku. Dzięki wykorzystaniu narzędzi KUKA, banki chętniej będą wspierały polskie przedsiębiorstwa w finansowaniu ich inwestycji, ze względu na możliwość ograniczenia poziomu ryzyka. Dzięki gwarancjom Korporacji coraz więcej inwestorów oraz banków będzie chciało uczestniczyć w transformacji energetycznej Polski, co przełoży się na skalę i tempo transformacji, poprawę konkurencyjności polskich przedsiębiorstw (wymogi ESG nałożone przez UE), a tym samym na rozwój i wzrost bezpieczeństwa energetycznego Polski. Zaangażowanie do współpracy agencji kredytów eksportowych, jaką jest w Polsce Korporacja, wydaje się naturalnym kierunkiem ze względu na olbrzymie doświadczenie w nawiązywaniu partnerstw (sieć kontaktów) i realizacji projektów z międzynarodowymi podmiotami. Rozwiązania tego typu zostały już zaimplementowane w innych krajach europejskich i są skutecznie obsługiwane przez agencje kredytów eksportowych, takie jak KUKA (np. EKN, EKSFIN, CESCE). Zaangażowanie Korporacji w gwarantowanie należności z umów oraz środków zaangażowanych w inwestycje służące transformacji energetycznej Polski da w związku z tym wartość dodaną w stosunku do obecnie funkcjonujących mechanizmów publicznego wsparcia tego typu działalności gospodarczej. Rozszerzanie istniejących rządowych systemów wsparcia wydaje się konieczne dla dalszego rozwoju samych projektów OZE i projektów na tych źródłach bazujących.

Krajowy charakter projektów oraz cel przyświecający projektodawcy – osiągnięcie neutralności klimatycznej państwa polskiego uzasadnia odstępianie od dodatkowej weryfikacji przesłanki krajowego pochodzenia produktów i usług składających się na dany projekt, tak jak to ma miejsce w przypadku obejmowania przez Korporację ochroną ubezpieczeniową transakcji eksportowych. Dlatego też w projekcie zaproponowano ogólne wyłączenie od generalnej zasady, zgodnie z którą gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenie może zostać udzielone tylko w przypadku spełnienia wymogu krajowych produktów i usług.

Zaproponowane zmiany wpisują się w prowadzoną przez Unię Europejską politykę klimatyczną. Parlament Europejski przyjął tzw. Europejski Zielony Ład, który zakłada, że do 2050 r. Europa stanie się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu z zerowym bilansem emisji dwutlenku węgla. Odnawialne źródła energii mogą przyczynić się do obniżenia cen energii i tym samym uniezależnienia polskiej gospodarki od paliw kopalnych z Rosji, zgodnie z planem Komisji Europejskiej REPower UE. Dynamiczny rozwój rynku fotowoltaiki i energetyki wiatrowej, a także uwzględnienie morskiej energetyki wiatrowej, dają szansę na zrealizowanie obecnie wymaganej ścieżki rozwoju i krajowego celu OZE, a także celów klimatycznych UE do 2030 r. Istnienie rządowych systemów wsparcia, takich jak zaproponowany, jest konieczne dla dalszego dynamicznego rozwoju projektów opartych na OZE, który z punktu widzenia kraju ma obecnie strategiczne znaczenie.

Ad 4.

Obecnie w ramach proponowanego programu reasekuracji planowane jest uruchomienie reasekuracji krajowych zakładów ubezpieczeń udzielających ochrony ubezpieczeniowej polskim firmom transportowym na wypadek strat poniesionych w związku z transportem mającym miejsce na terytorium Ukrainy. Dzięki projektowanej reasekuracji KUKA komercyjni ubezpieczyciele będą mogli wrócić do oferowania ubezpieczeń dla polskiej branży transportowej, której przedstawiciele świadczą swoje usługi na terenie Ukrainy. Celem reasekuracji nie jest zdjęcie standardowych ryzyk z ubezpieczycieli takich jak OC/AC. KUKA pokryje ryzyko, które na rynku ubezpieczeń komercyjnych nie jest objęte ochroną, mianowicie ryzyko siły wyższej, w tym przede wszystkim wojny (ryzyka nadzwyczajne). Tym samym uzasadniona jest tymczasowa co do Ukrainy interwencyjna rola państwa w tym zakresie. W przypadku zakończenia działań wojennych, trwałego ustabilizowania się sytuacji geopolitycznej, która obecnie kreuje ryzyko siły wyższej, i tym samym zaniku spowodowanej tą sytuacją luki rynkowej na krajowym rynku ubezpieczeń transportowych w odniesieniu do Ukrainy, interwencja państwa przez reasekurację przez Korporację ryzyk nadzwyczajnych w tym obszarze zostanie zakończona. Na razie moment ten wydaje się jednak odległy w czasie.

Dodatkowo zaproponowany projekt wpisuje się w prowadzoną przez Radę Ministrów politykę wspierania polskich przedsiębiorców w ekspansji zagranicznej. Rada Ministrów podejmuje działania, aby wdrażać dodatkowe rozwiązania ułatwiające przewozy towarowe, tj. tymczasowe zniesienie zezwoleń w stosunku do przewoźników unijnych przy wjeździe z/do Ukrainy¹¹. Po zakończeniu działań wojennych na terenie Ukrainy polscy przedsiębiorcy mają szansę stać się kluczowymi dostawcami komponentów i istotnych materiałów przy odbudowie kraju i tym samym osiągnąć wysoką pozycję rynkową w wielu branżach. Powyższe rozwiązanie wpisuje się również w cele Rady Ministrów, tj. wznowienie eksportu i odbudowę Ukrainy, gdy tylko uznane to będzie za możliwe.

Ze względu na konieczność podjęcia szybkich działań w związku z trudną sytuacją branży transportowej reasekuracja jest jedynym sposobem umożliwiającym skuteczne rozwiązanie przedmiotowego problemu. Nie jest możliwe osiągnięcie ww. celu za pomocą innych mechanizmów, co zostało potwierdzone podczas wielu spotkań Korporacji z przedstawicielami branży transportowej. Poszerzenie reasekuracji o grupy 3–7 i 9–16 działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej będzie stanowiło kompletny mechanizm pomocy eksporterom, który może być wykorzystany w przyszłości, gdy tylko zajdzie potrzeba szybkiego działania państwa na komercyjnym rynku ubezpieczeń.

Ad 5.

Proponuje się, aby gwarancja Skarbu Państwa obejmowała wszystkie kategorie wydatków dokonywanych w ciężar Rachunku IN.

Ad 6 i 7.

Po wprowadzeniu zmiany cała paleta dostępnych w BGK finansowych instrumentów wspierania eksportu znajdzie się w programie FWE. Rozwiązanie takie będzie dużo bardziej przejrzyste dla potencjalnych beneficjentów programu rządowego – eksporterów, banków oraz zagranicznych nabywców polskich towarów i usług.

Rozwiązanie to spowoduje również, że mechanizm stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych traktowany będzie na identycznych zasadach jak inne instrumenty wspierania eksportu będące w dyspozycji BGK i pozwoli wyeliminować niektóre ograniczenia administracyjne, specyficzne tylko dla dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych, niewystępujące w przypadku pozostałych instrumentów wspierania eksportu, obsługiwanych przez BGK we współpracy z Korporacją, a które wynikają z przepisów ustawy DOKE, w szczególności wymóg składania wniosku w języku polskim oraz wymóg ubezpieczenia kredytu eksportowego zarówno od ryzyka politycznego, jak i handlowego.

Proponowane rozwiązanie zwiększy również elastyczność funkcjonowania mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w porównaniu z ustawą DOKE i umożliwi szybkie dostosowywanie proceduralnych rozwiązań do potrzeb eksporterów i banków oraz do dynamicznie zmieniających się regulacji OECD i Unii Europejskiej, określających w sposób często bardzo szczegółowy warunki tego rodzaju wsparcia kredytów eksportowych.

Ujęcie mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w programie FWE uprości ponadto planowanie budżetowe. Obecnie w budżecie państwa planowane są oddzielnie środki na ewentualne wydatki budżetowe z tytułu programu FWE oraz oddzielnie na Program DOKE. Nowe rozwiązanie pozwoli ujmować wydatki budżetowe z tytułu mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w łącznych wydatkach z tytułu programu FWE.

Ad 8.

Zmiana poprawi skuteczność instytucji tymczasowego zarządu przymusowego i zwiększy szansę na przeprowadzenie efektywnego procesu zbycia całości środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych objętych zarządem.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ad 1.

Na europejskim rynku rozwiązanie takie oferowane jest przez cały rynek komercyjnych ubezpieczycieli należności. Można je znaleźć w ofercie Allianz Trade, Coface, Atradius oraz Credendo.

Ad 2.

Wiele agencji kredytów eksportowych traktuje krajowe oddziały przedsiębiorstw zagranicznych tak jak podmioty krajowe, o ile firmy te eksportują do innych krajów. Przykładem może być włoska agencja kredytów eksportowych SACE, hiszpańska CESCE, szwajcarska SERV czy też duńska EKF. Rozwiązania ubezpieczeniowe dotyczące ubezpieczeń należności oferowane są tam dla wszystkich eksporterów, w tym również oddziałów firm zagranicznych.

Ad 3.

Gwarancje tego typu zostały już zaimplementowane w innych krajach europejskich i są obsługiwane przez agencje kredytów eksportowych, takie jak KUKA. Przykłady rozwiązań:

¹¹ www.zmpd.zmpd.pl/aktualnosc.php?akt_id=8958

- Holandia: www.atradiusdutchstatebusiness.nl/en/products/green-cover.html, zarządzany przez Atradius State Business,
- Szwecja: www.ekn.se/en/guarantees/banks/green-credit-guarantee/, zarządzany przez EKN,
- Niemcy: www.allianz-trade.com/en_GB/newsroom/green2green-single-risk-pioneer-insurance-by-euler-hermes.html, zarządzany przez Euler Hermes,
- Norwegia: www.eksfin.no/en/products/power-guarantee/, zarządzany przez EKSFIN,
- Hiszpania: www.ec.europa.eu/info/news/state-aid-commission-approves-support-scheme-energy-intensive-companies-spain-2021-jan-11_en; poprzez Fundusz rezerwy na gwarancje dla przedsiębiorstw energochłonnych, zarządzany przez CESCE.

Ścieżka współpracy międzynarodowych banków z agencjami kredytów eksportowych jest popularnym rozwiązaniem w krajach europejskich (m.in. Włochy, Hiszpania).

Ad 4.

We wrześniu 2022 r. Sekretariat Unii Berneńskiej przeprowadził badanie, którego celem było zweryfikowanie planów wszystkich agencji kredytów eksportowych związanych z odbudową Ukrainy. W badaniu wzięło udział 28 agencji. Poniżej przedstawiono najważniejsze wnioski z badania:

- 1) 43% agencji było otwartych na realizację projektów w Ukrainie;
- 2) najchętniej wspierane sektory to opieka zdrowotna, rolnictwo, energetyka, infrastruktura transportowa.

Większość agencji obecnie podejmuje decyzje dotyczące Ukrainy na zasadzie „case-by-case” i dopiero pracują nad kompleksowymi rozwiązaniami i programami (40% w ww. badaniu wskazało, że analizuje taką możliwość). Do krajów, które od bardzo wczesnego etapu wojny deklarowały swoją gotowość do realizacji projektów inwestycyjnych w Ukrainie, należy Wielka Brytania, która przyznała 3,5 mld GBP w marcu 2022 r. na cele związane z odbudową Ukrainy (więcej szczegółów www.gov.uk/government/publications/maintenance-of-uk-export-finance-cover-limit-for-ukraine).

Ad 5.

Modele przyjęte przez inne kraje bazują w znacznej mierze na bezpośredniej odpowiedzialności poszczególnych państw za wypłacalność oficjalnie wspieranych systemów ubezpieczeń eksportowych. Przykładowo – w modelu brytyjskim ubezpieczenia kredytów eksportowych realizowane są przez UKEF – departament Ministerstwa Przedsiębiorczości i Handlu w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa. W modelu holenderskim ubezpieczenia kredytów eksportowych udzielane są przez Atradius Dutch State Business NV (spółkę córkę prywatnej firmy Atradius) oferującą wyłącznie ubezpieczenia ze wsparciem Skarbu Państwa pod nadzorem Ministra Finansów. W modelu fińskim – należąca do Skarbu Państwa Finnvera udziela ubezpieczeń kredytów eksportowych, przy czym za straty wygenerowane w ramach działalności tej spółki odpowiedzialność ponosi The State Guarantee Fund, a następnie państwo fińskie. W modelu amerykańskim Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za koszty realizowanej działalności w zakresie kredytów eksportowych realizowanej przez US Export - Import Bank, jak również za koszty administrowania programem.

Ad 6 i 7.

W innych państwach UE posiadających mechanizm stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych (w szczególności - Włochy, Francja, Finlandia, Hiszpania) nie jest on, tak jak obecnie polski Program DOKE, regulowany wyłącznie przepisami ustawy oraz rozporządzeń, lecz regulacjami wewnętrznymi podmiotów analogicznych do BGK (np. SIMEST we Włoszech, BPI France we Francji), administrujących tym instrumentem oraz umowami z instytucjami nadzorującymi.

Ad 8.

Polska jest pierwszym krajem, który zdecydował o wprowadzeniu instytucji tymczasowego zarządu przymusowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polscy eksporterzy	16 397 – liczba eksporterów	Polski Instytut Ekonomiczny na podstawie danych GUS w 2019 r.	Bezpieczniejsza wymiana handlowa oraz eliminowanie barier w jej rozwoju.
Przedsiębiorstwa prowadzące działalność w branży OZE	ok. 100 000 osób pracuje w branży OZE; ok. 1500 przedsiębiorców	Polski Instytut Ekonomiczny	Możliwość rozwoju miejsc pracy i zwiększenia inwestycji.
Odbiorcy energii	17,8 mln odbiorców końcowych	Sprawozdanie Prezesa URE z 2019 r.	Zwiększenie możliwości dostaw energii, niższe ceny energii.

Obywatele	37,91 mln	Raport GUS, dane na dzień 31.12.2021	Zmniejszenie emisyjności i wpływu miejscowych źródeł energii, a przez to poprawa jakości powietrza i likwidowanie zjawiska niskiej emisji i smogu.
Przedsiębiorcy prowadzący w Polsce działalność w branży TLS	szacunkowo ok. 125 000 firm – transport drogowy 1 000 000 osób pracujących w sektorze logistycznym w Polsce; 750 000 osób pracuje w transporcie drogowym (ok. 500 000 to kierowcy)	Raport: Transport drogowy w Polsce 2022+	Możliwość kontynuowania przewozów zagranicznych, co wpłynie na poprawę płynności przedsiębiorstw.
Zakłady ubezpieczeń oferujące ubezpieczenia z grupy 3–7 i 9–16 działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej	28 zakładów ubezpieczeń	KNF, Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 2/2022	Ograniczenie ryzyka strat o charakterze katastroficznym w związku z potencjalnymi szkodami spowodowanymi działaniami wojennymi; bez rozwiązania proponowanego w projekcie ustawy zakłady ubezpieczeń ograniczają ekspozycję na ryzyko.
Firmy leasingowe	ok. 29	Raport ZPL – Wyniki branży leasingowej za rok 2021 r.	Możliwość kontynuowania umów leasingu z przedsiębiorcami, którzy wykonują przewozy zagraniczne pojazdami leasingowanymi.
Banki	30 banków komercyjnych; 503 banki spółdzielcze	KNF, 2022	Możliwość zwiększenia pojemności kredytowej, ograniczenie poziomu ryzyka.
Polskie oddziały zagranicznych przedsiębiorców w	7000 zagranicznych podmiotów zależnych	Raport działalność gospodarcza przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym, GUS 2019	Możliwość skorzystania z gwarantowanej przez Skarb Państwa ochrony ubezpieczeniowej.
Skarb Państwa			Potencjalne zwiększenie kwoty pożyczek udzielanych KUKE.
Rada Ministrów			Wydanie przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie ryzyk nadzwyczajnych. Wydanie przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie warunków i trybu udzielania i umarzania pożyczek ze środków budżetu państwa.
Minister Rozwoju i Technologii			Wydanie rozporządzenia w sprawie określenia definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego. Nowelizacja zarządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie zakresu, formy i terminów składania sprawozdania o stanie Rachunku IN (w

			porozumieniu z Ministrem Finansów).
Komitet Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa	1		Rozpatrzenie i przyjęcie przygotowanych przez KUKE uchwał w sprawie szczegółowych warunków i trybu stosowania przez KUKE rozwiązań wprowadzanych do ustawy z 7 lipca 1994 r.
KUKE	1		Zwiększenie zakresu działalności ubezpieczeniowej.
Banki finansujące polski eksport	15–20	Informacje BGK	Ułatwienie korzystania z mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych.
Eksporterzy dóbr inwestycyjnych	40–60	Informacje BGK	Ułatwienie korzystania z mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W zakresie, o którym mowa w pkt 2.1–6, projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

21 lutego 2023 r. projekt ustawy został przesłany w ramach konsultacji publicznych, z terminem 21 dni na zgłoszenie ewentualnych uwag, do następujących podmiotów:

- 1) Polska Izba Budownictwa;
- 2) Unia Metropolii Polskich;
- 3) Unia Miasteczek Polskich;
- 4) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 5) Związek Miast Polskich;
- 6) Związek Samorządów Polskich;
- 7) Polska Rada Biznesu;
- 8) Business Centre Club;
- 9) Konfederacja Lewiatan;
- 10) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 11) Naczelna Organizacja Techniczna;
- 12) Polska Rada Biznesu;
- 13) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 14) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 15) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 16) Polska Izba Ubezpieczeń;
- 17) Związek Banków Polskich;
- 18) Enea Operator Sp. z o.o.;
- 19) Energa-Operator S.A.;
- 20) Innogy Stoen Operator Sp. z o.o.;
- 21) PGE Dystrybucja S.A.;
- 22) Tauron Dystrybucja S.A.;
- 23) PKP Energetyka S.A.;
- 24) Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.;
- 25) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii;
- 26) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie;
- 27) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;

- 28) Polska Izba Biomasy;
- 29) Polska Izba Gospodarcza Energii Odnawialnej i Rozproszonej;
- 30) Polski Komitet Energii Elektrycznej;
- 31) Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.;
- 32) Towarzystwo Elektrowni Wodnych;
- 33) Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie;
- 34) Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych;
- 35) Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego;
- 36) Baltic Power;
- 37) Equinor;
- 38) Ørsted Polska Sp. z o.o.;
- 39) PGE Baltica;
- 40) Polenergia;
- 41) RWE;
- 42) Sea Wind Polska Sp. z o.o.;
- 43) Orlen Synthos Green Energy;
- 44) Zrzeszenie Międzynarodowe Przewoźników Drogowych;
- 45) Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego;
- 46) Polska Unia Transportu;
- 47) Transport i Logistyka Polska.

21 lutego 2023 r. projekt ustawy został przesłany do zaopiniowania, z terminem 21 dni na zgłoszenie ewentualnych uwag, do następujących podmiotów:

- 1) Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 3) Prezes Narodowego Banku Polskiego;
- 4) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
- 5) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 6) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Projekt nie był przedmiotem prekonsultacji.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy zadań związków zawodowych, projekt nie podlega opiniowaniu przez reprezentatywne związki zawodowe.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy praw i interesów związków pracodawców, projekt nie podlega opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców.

Projekt nie podlega opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż nie dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759).

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Wyniki konsultacji publicznych zostały omówione w raporcie z konsultacji udostępnionym także na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Ze względu na fakt, że rozszerzenie zakresu projektu o pkt 2.6–7 nastąpiło na etapie uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych, został on przekazany do zaopiniowania w trybie roboczym przez BGK i KUK. Oba podmioty nie zgłosiły uwag do zaproponowanych zmian.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]

(ceny stałe z 2020 r.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Łącznie
Dochody ogółem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wydatki ogółem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo ogółem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Źródła finansowania	Projektowane zmiany nie wpływają na wzrost wydatków budżetu państwa.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Pkt 2.1–6:</p> <p>Prezentowane poniżej skutki finansowe będą ewidencjonowane na rachunku Interes Narodowy¹², o którym mowa w art. 10 ustawy z 7 lipca 1994 r., na którym Korporacja prowadzi rozliczenia finansowe w zakresie uregulowanym ww. ustawą.</p> <p>Dochody, wydatki i saldo zaprezentowano w ujęciu netto, tj. wyłącznie z tytułu projektowanych instrumentów ubezpieczeniowych gwarantowanych przez Skarb Państwa. Proponowany mechanizm nie obciąża bezpośrednio budżetu państwa oraz nie wymaga organizowania funduszy okołobudżetowych (np. obligacje), obciążenie powstaje dopiero w momencie wystąpienia szkody – braku regulowania płatności, a potencjalne koszty rozłożone są na lata (z wyjątkiem reasekuracji ubezpieczeń transportowych).</p> <p>Wpływami na rachunek IN będą zainkasowane przez KUKĘ składki należne z tytułów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objęcia ochroną reasekuracyjną zakładów ubezpieczeń oferujących ubezpieczenia transportowe na terenie Ukrainy, ▪ realizacji projektów pozaeksploatacyjnych, tj. wsparcia działań podmiotów prywatnych i publicznych służących transformacji energetycznej Rzeczypospolitej Polskiej i rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, zgodnie ze Strategią Europejski Zielony Ład, oraz możliwości gwarantowania płatności z umów kupna sprzedaży energii (w szczególności PPA lub CPPA), ▪ ubezpieczania zwrotu zaliczki, ▪ objęcia ochroną ubezpieczeniową polskich oddziałów przedsiębiorców zagranicznych. <p>Wydatkami z rachunku IN będą w szczególności wypłacone przez KUKĘ odszkodowania z rozwiązań związane z reasekuracją ubezpieczeń transportowych w ruchu do i z Ukrainy. Wydatki te pokrywane będą z wpływów na Rachunku IN (z przychodów ze składek na nim zgromadzonych).</p> <p>Wpływ na Rachunek Interes Narodowy:</p>											

¹² Rachunek IN jest autonomiczny względem budżetu państwa. W założeniu jego saldo powinno być dodatnie. W przypadku niedoboru na Rachunku KUKĘ jest uprawniona do występowania o pożyczki z budżetu państwa na sfinansowanie wypłat z tytułu odszkodowań. Na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki nadwyżka środków na Rachunku może być przekazywana do budżetu państwa.

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
(ceny stałe z 2020 r.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	346,88	382,25	417,13	452,00	462,61	473,22	483,81	494,41	505,00	515,59	526,19	5059,10
Reasekuracja ubezpieczeń transportowych do i z Ukrainy	294,87	324,36	353,84	383,33	392,18	401,02	409,87	418,72	427,56	436,41	445,25	4287,41
Finansowanie transformacji energetycznej	51,56	57,21	62,37	67,52	69,07	70,62	72,17	73,71	75,26	76,81	78,35	754,66
Dodatkowe zapisy do obecnego ubezpieczenia (Polisa bez Granic)	0,45	0,68	0,92	1,14	1,36	1,58	1,78	1,98	2,18	2,38	2,58	17,03
Wydatki ogółem	118,37	130,21	142,06	163,95	167,74	171,53	175,31	179,10	182,89	186,68	190,46	1808,31
Reasekuracja ubezpieczeń transportowych do i z Ukrainy	118,30	130,13	141,96	153,79	157,34	160,89	164,44	167,99	171,54	175,09	178,64	1720,11
Finansowanie transformacji energetycznej	0,06	0,07	0,07	10,14	10,37	10,60	10,84	11,07	11,31	11,54	11,77	87,84
Dodatkowe zapisy do obecnego ubezpieczenia (Polisy bez Granic)	0,01	0,01	0,02	0,02	0,03	0,03	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,36
Saldo ogółem	228,51	252,03	275,08	288,04	294,87	301,69	308,50	315,31	322,11	328,92	335,72	3250,79

Do wyliczeń przyjęto następujące założenia¹³:

1. Finansowanie transformacji energetycznej:

- średnia stawka KUKE w projektach inwestycyjnych wynosi 5%,
- 10 banków skorzysta z instrumentu wsparcia w finansowaniu realizacji projektów pozaeksploatacyjnych, tj. służących transformacji energetycznej Rzeczypospolitej Polskiej,
- KUKE zabezpieczy 2% wartości kredytów inwestycyjnych proekologicznych,
- wskaźnik szkodowości (tj. odszkodowania podzielone przez składkę) wynosi 15% (przesunięcie czasowe potencjalnych szkód – wskaźnik szkodowości liczony jest od 3. roku funkcjonowania rozwiązania),
- wartość kredytów inwestycyjnych ekologicznych w Banku Ochrony Środowiska wynosiła 756,45 mln zł (BOŚ, 2020 r.),
- nakłady na środki trwałe służące ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu wyniosły 4,4 mld zł (GUS, 2021 r.).

2. Reasekuracja ubezpieczeń transportowych w ruchu do i z Ukrainy:

- udział ubezpieczeń transportowych obowiązujących na obszarze Ukrainy wynosi 1 %,
- z instrumentu reasekuracji skorzysta 100% zakładów ubezpieczeń,
- KUKE reasekuruje w zakresie ryzyka siły wyższej 100% umów ubezpieczenia zawartych przez ww. podmioty,
- wskaźnik szkodowości wynosi 40%,
- prowizja dla KUKE z tytułu zarządzania umową ubezpieczenia wynosi 0,12% wartości zainkasowanych składek (dane historyczne KUKE),

¹³ Powyższe wyliczenia zostały przygotowane za pomocą metody eksperckiej. Ze względu na urozmaiconą średnią stawkę w projektach inwestycyjnych i zróżnicowane uwarunkowania, wynikające ze specyfiki poszczególnych instrumentów, nie jest możliwe ujednoczenie niniejszych założeń. Dla ad 3 przyjęto, że reasekuracja będzie trwała w całym okresie, który obejmuje OSR (10 lat).

<ul style="list-style-type: none"> ▪ powyższe oszacowano na podstawie danych historycznych KNF (składka przypisana brutto w gr. 3–7, 9–12 dział II, UDUiR, w 2021 r. wyniosła 29,49 mld zł). <p style="text-align: center;">3. Kompleksowa ochrona polskich eksporterów w zakresie zakupu towarów oraz objęcia ochroną ubezpieczeniową polskich oddziałów przedsiębiorców zagranicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dane historyczne KUKE w zakresie działalności komercyjnej, ▪ wskaźnik szkodowości wynosi 2% (dane historyczne KUKE w zakresie działalności komercyjnej), ▪ prowizja dla KUKE z tytułu zarządzania umową ubezpieczenia wynosi 0,12% wartości zainkasowanych składek (dane historyczne KUKE). <p>Wyliczenia oparte zostały na danych GUS dotyczących nakładów na ochronę powietrza w 2021 r., wartości kredytów inwestycyjnych proekologicznych w 2020 r. w Banku Ochrony Środowiska, danych uzyskanych od ubezpieczycieli w zakresie ubezpieczeń transportowych oraz danych historycznych dotyczących rozwiązania z zakresu ubezpieczenia zwrotu zaliczki i objęcia ochroną ubezpieczeniową polskich oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.</p> <p>Pkt 2.6–7:</p> <p>Łącznie, z tytułu rozliczeń w ramach Programu DOKE, do grudnia 2022 r., BGK przekazał 61 mln zł dopłat i otrzymał 123,6 mln zł nadwyżek. Ministerstwo Finansów pokrywa ponoszone przez BGK koszty związane z administrowaniem Programem DOKE (ok. 800 tys. zł rocznie). W ostatnich latach nie było konieczności przekazywania BGK środków budżetowych na pokrycie dopłat dla banków. Według aktualnych prognoz BGK, z uwagi na znaczny wzrost rynkowych stóp procentowych, w 2023 r. może nie być w ogóle nadwyżek otrzymywanych od banków, a wystąpi konieczność przekazywania bankom jedynie dopłat. W związku z tym będzie potrzeba ponoszenia wydatków budżetowych na ten cel. Środki na tego rodzaju wydatki zostały zabezpieczone w ustawie budżetowej na rok 2023 w części 19 budżetu państwa. W latach ubiegłych wolne środki na rachunku DOKE, związane z otrzymywanymi nadwyżkami od banków, były sukcesywnie przekazywane na dochody budżetu państwa.</p> <p>Uchylenie ustawy oraz uruchomienie w to miejsce mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych nie spowoduje dodatkowych wydatków dla budżetu państwa, pozostając w tym obszarze neutralne. Uprości za to planowanie budżetowe. Aktualnie w budżecie państwa rezerwuje się oddzielne środki na wydatki z tytułu dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych oraz z tytułu programu FWE. Nowe rozwiązanie pozwoli ujmować wydatki z tytułu mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w wydatkach z tytułu programu FWE.</p> <p>Pkt 2.8: Co do zasady koszty związane z wykonywaniem zarządu obciążają osobę lub podmiot, wobec których ustanowiony jest zarząd. W przypadku braku możliwości obciążenia osoby lub podmiotu, wobec których ustanowiony jest zarząd, tymi kosztami, do czasu uzyskania środków z tytułu zbycia środków finansowych, funduszy lub zasobów, koszty te ponosi Skarb Państwa (dysponent cz. 20). W przypadku konieczności poniesienia kosztów związanych z wykonywaniem zarządu przez Skarb Państwa zarządca ustanawia zabezpieczenie zwrotu tych kosztów od osoby lub podmiotu, wobec których ustanowiony jest zarząd, do wysokości tych kosztów.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		2023	2024	2025	2026	2027	2033	<i>Łącznie (dla lat 2023 – 2033)</i>
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa	118,37	130,21	142,06	163,95	167,74	190,46	1808,31
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczenie liczby niewypłacalności polskich przedsiębiorstw z branży transportowej, ▪ poprawa płynności finansowej polskich przedsiębiorstw, ▪ generowanie popytu na usługi budowlane, transportowe, związane z produkcją energii, ▪ wsparcie w odbudowie łańcuchów dostaw, ▪ ograniczenie potencjalnych strat przedsiębiorstw, ▪ polepszenie tzw. „klimatu dla przedsiębiorczości” i związany z tym wzrost inwestycji zagranicznych przedsiębiorstw w Polsce oraz transfer kapitału do polskiego budżetu, 						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ reinwestycje wypracowanego przez polskie oddziały firm zagranicznych dochodu, ▪ rozwój przedsiębiorstw z branży OZE, ▪ wzmocnienie pozycji polskich przedsiębiorstw gospodarki niskoemisyjnej, ▪ przyspieszenie realizacji inwestycji w OZE, ▪ z dużym prawdopodobieństwem obniżenie cen energii, ▪ poprawa konkurencyjności oraz ułatwienie eksportu polskich towarów i usług inwestycyjnych (w szczególności statków), ▪ poprawa konkurencyjności oraz ułatwienie eksportu polskich towarów i usług inwestycyjnych.
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby starsze i z niepełnosprawnością	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozytywny wpływ na zdrowie ze względu na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, ▪ potencjalny spadek cen energii elektrycznej.
Niemierzalne	-	Brak.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dane odzwierciedlają szacowaną wartość wypłaconych odszkodowań. Przyjęto założenia takie jak dla danych z pkt 6.</p> <p>Od początku realizacji Programem DOKE objęto łącznie 30 kredytów eksportowych udzielonych przez banki komercyjne. Wszystkie ww. kredyty przeznaczone były na finansowanie eksportu polskich wyrobów przemysłu stoczniowego. Krajami eksportu były Norwegia, Holandia, Cypr, Grenlandia oraz Kanada.</p> <p>Według stanu na dzień 31.12.2022 r. Programem DOKE objęte były 3 kredyty udzielone przez banki komercyjne, o wartości odpowiednio 336,3 mln NOK, 289,3 mln DKK i 135,4 mln CAD, tj. łącznie ok. 772,3 mln PLN (według kursów średnich NBP z dnia 31.12.2022 r.).</p>	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Uchylenie ustawy DOKE i uruchomienie w to miejsce mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych będzie skutkowało zmniejszeniem liczby dokumentów wymaganych od wnioskodawców, zmniejszeniem liczby procedur oraz skróceniem czasu na załatwienie sprawy.

9. Wpływ na rynek pracy

Wszystkie instrumenty w zakresie, o którym mowa w pkt 2.1–5, a w szczególności gwarantowanie finansowania transformacji energetycznej, przyczynią się do stworzenia nowych miejsc pracy, rozwoju polskich firm oraz wzrostu PKB.

Możliwość objęcia ochroną ubezpieczeniową oddziałów firm zagranicznych wpłynie korzystnie na ich rozwój i intensyfikację systemu powiązań naszej gospodarki z gospodarką światową. Innym, również pożądanym prognozowanym skutkiem jest wzrost zainteresowania inwestycjami w Polsce i zakładanie nowych oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych w naszym kraju, co wpłynie na zwiększenie zatrudnienia bezpośrednio (tworząc nowe, często specjalistyczne miejsca pracy) oraz pośrednio (zwiększając zatrudnienie w sektorach dystrybucji i gałęziach związanych z działalnością oddziałów, np. w transporcie). Nowe miejsca pracy umożliwią rozwój ekonomiczny rodzin pracowników, osiągając poprawę jakości życia mieszkańców regionów, w którym znajdują się oddziały firm zagranicznych.

Ważnym elementem są też wprowadzane nowe technologie i stymulacja powstawania innowacji, również w krajowych przedsiębiorstwach.

Realizacja projektu ustawy w zakresie pkt 2.6–7 nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia
 mienie państwowe
 inne: konkurencyjność eksportu

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

W zakresie transformacji energetycznej wejście w życie ustawy wpłynie pozytywnie na jakość życia obywateli oraz na środowisko naturalne. Przewiduje się spadek zanieczyszczenia powietrza i redukcję emisji, a w konsekwencji poprawienie jakości powietrza. Przełoży się to na lepszy stan zdrowia i wyższą produktywność obywateli, a także oszczędności w ochronie zdrowia. Dzięki wprowadzeniu zaproponowanych rozwiązań polscy przedsiębiorcy będą mogli prowadzić bezpieczniejszą wymianę handlową oraz realizować nowe projekty, co wpłynie na dynamiczny rozwój ich działalności oraz wzrost podejmowanych przez nich inwestycji. Ustawa zwiększy liczbę spornych spraw cywilnych z tytułu ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa, ze względu na większą liczbę zawieranych umów ubezpieczenia.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów nowelizowanej ustawy warunkowane jest w większości przygotowaniem przez KUKĘ modyfikacji aktualnej oferty produktowej. Ponadto, w przypadku ubezpieczeń ryzyk nadzwyczajnych (reasekuracja ubezpieczeń transportu towarów do i z Ukrainy), niezbędne będzie wejście w życie rozporządzenia Rady Ministrów, które określi definicje ryzyka nadzwyczajnego w tym konkretnym przypadku. Biorąc powyższe pod uwagę, szacuje się, że wykonanie przepisów nastąpi w następujących terminach, licząc od wejścia w życie nowelizacji ustawy:

Ubezpieczenie zwrotu zaliczki

Około 1 miesiąca (po wdrożeniu przez KUKĘ zmodyfikowanej oferty produktowej).

Umożliwienie korzystania z gwarantowanej przez Skarb Państwa oferty KUKĘ oddziałom przedsiębiorców zagranicznych

Około 1 miesiąca (po wdrożeniu przez KUKĘ zmodyfikowanej oferty produktowej).

Wzmocnienie bodźców do finansowania kontraktów i inwestycji służących transformacji energetycznej Polski

Około 5 miesięcy (po opracowaniu przez KUKĘ zmodyfikowanej oferty produktowej i notyfikowaniu oferty Komisji Europejskiej).

Ograniczenie luki rynkowej w obszarze ubezpieczeń transportu towarów do i z Ukrainy

Około 6 miesięcy (po wejściu w życie rozporządzenia Rady Ministrów określającego definicje ryzyka nadzwyczajnego dla ubezpieczeń transportu towarów do i z Ukrainy, notyfikowaniu Komisji Europejskiej szczegółowych warunków reasekuracji oraz podpisaniu przez KUKĘ umów reasekuracji z zainteresowanymi zakładami ubezpieczeń).

Zwiększenie stabilności systemu ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa przez objęcie gwarancją Skarbu Państwa wszystkich wydatków, ponoszonych przez KUKĘ w ramach systemu

Około 3 miesięcy (po wejściu w życie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie warunków i trybu udzielania i umarzania pożyczek ze środków budżetu państwa).

Uchylenie ustawy DOKE i przekazywanie BGK przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych środków na pokrycie kosztów związanych z realizacją programu FWE

Zgodnie z projektem, proponowane zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. Do dnia 1 stycznia 2024 r. planuje się zakończenie prac zmierzających do uruchomienia w BGK, w miejsce likwidowanego Programu DOKE, mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W zakresie pkt 2.1–5

Ewaluacja efektów projektu ustawy będzie monitorowana przez Ministra Rozwoju i Technologii oraz Ministra Finansów w cyklu kwartalnym na mocy art. 16 ustawy nowelizowanej oraz zarządzenia nr 18 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 maja 2022 r. w sprawie zakresu, formy i terminów składania sprawozdania o stanie wyodrębnionego rachunku bankowego, zawartych ubezpieczeniach eksportowych oraz udzielonych gwarancjach ubezpieczeniowych i dokonanych z tego tytułu

wypłatach oraz kontrolowania jego prawidłowości (Dz. Urz. Min. Roz i Tech. poz. 20). Podstawowe mierniki służące monitorowaniu odnoszą się do płynności na Rachunku IN, danych dotyczących stanu zobowiązań Korporacji – w podziale na ubezpieczenia krótkoterminowe (poniżej dwóch lat), długoterminowe i gwarancje ubezpieczeniowe, a także danych o wypłatach odszkodowań i kwot gwarancji ubezpieczeniowych, uzyskanych regresach, szkodach zgłoszonych i niezlikwidowanych.

Ponadto bieżący monitoring efektów projektu będzie prowadzony przez KPUE (w cyklu miesięcznym) – na podstawie analizy danych odnoszących się do zaangażowania Korporacji (ekspozycji) na rynku ukraińskim oraz zagrożeń stratą (wypłatą odszkodowań) na tym rynku.

W zakresie pkt 2.6–7

Ewaluacja efektów projektu ustawy będzie możliwa w ciągu 2 lat po uruchomieniu mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych w ramach programu rządowego. Przy ocenie funkcjonowania proponowanych zmian zostanie wzięta pod uwagę przede wszystkim sporządzona przez BGK ocena satysfakcji podmiotów korzystających z mechanizmu stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych z nowych, bardziej elastycznych niż w Programie DOKE, zasad jego funkcjonowania.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji
projektu ustawy o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa
ubezpieczeniach eksportowych
(Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UD484)

Podstawa prawna

Niniejszy raport został sporządzony na podstawie § 51 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Konsultacje publiczne projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (zwana dalej – projektem ustawy) trwały od 21 lutego do 14 marca 2023 r. W tym samym czasie projekt został skierowany do opiniowania.

Projekt został skierowany w ramach konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

- 1) Polska Izba Budownictwa;
- 2) Unia Metropolii Polskich;
- 3) Unia Miasteczek Polskich;
- 4) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 5) Związek Miast Polskich;
- 6) Związek Samorządów Polskich;
- 10) Polska Rada Biznesu;
- 11) Business Centre Club;
- 12) Konfederacja Lewiatan;
- 13) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 14) Naczelna Organizacja Techniczna;
- 15) Polska Rada Biznesu;
- 16) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 17) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;

- 18) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 19) Polska Izba Ubezpieczeń;
- 20) Związek Banków Polskich;
- 21) Enea Operator Sp. z o.o.;
- 21) Energa-Operator S.A.;
- 23) Innogy Stoen Operator Sp. z o.o.;
- 24) PGE Dystrybucja S.A.;
- 25) Tauron Dystrybucja S.A.;
- 26) PKP Energetyka S.A.;
- 27) Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.;
- 28) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii;
- 29) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie;
- 30) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;
- 31) Polska Izba Biomasy;
- 32) Polska Izba Gospodarcza Energii Odnawialnej i Rozproszonej;
- 33) Polski Komitet Energii Elektrycznej;
- 34) Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.;
- 35) Towarzystwo Elektrowni Wodnych;
- 36) Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie;
- 37) Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych;
- 38) Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego;
- 39) Baltic Power;
- 40) Equinor;
- 41) Ørsted Polska Sp. z o.o.;
- 42) PGE Baltica;

- 43) Polenergia;
- 44) RWE;
- 45) Sea Wind Polska Sp. z o.o.;
- 46) Orlen Synthos Green Energy;
- 47) Zrzeszenie Międzynarodowe Przewoźników Drogowych;
- 48) Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego;
- 49) Polska Unia Transportu;
- 50) Transport i Logistyka Polska.

Do projektu ustawy uwagi zgłosiły: Polska Izba Ubezpieczeń, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elekrownie.

W ramach opiniowania projekt został skierowany do następujących podmiotów:

- 1) Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 3) Prezes Narodowego Banku Polskiego;
- 4) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
- 5) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw;
- 6) Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Uwagi na tym etapie zgłosił Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Szczegółowe przedstawienie uwag wraz z odniesieniem się do nich MRiT zawarte zostało w załączonej Tabeli uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji publicznych oraz Tabeli uwag zgłoszonych w trakcie opiniowania.

Wyniki uzgodnień z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Działalność lobbingowa w procesie stanowienia prawa

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania uczestnictwem w pracach nad projektem w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Tabela uwag zgłoszonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji Konsumentów podczas opiniowania projektu ustawy zmieniającej ustawę o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (nr w Wykazie Prac Legislacyjnych i Programowych Rady Ministrów: UD484)			
Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy /uzasadnienie/OSR	Uwaga	Stanowisko MRiT
1.	Uwaga ogólna	<p>Pragnę zwrócić uwagę, iż zgodnie z decyzji Komisji z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie SA.45857 (2016/N) Drugie przedłużenie niezawierającego elementu pomocy programu gwarancji dla kontraktów eksportowych, działalność KUKKE w zakresie gwarancji ubezpieczeń eksportowych podlega okresowej ocenie przez Komisję. Celem przedmiotowej oceny jest potwierdzenie, iż warunki udzielania gwarancji są rynkowe. Ocena przedmiotowych warunków jest przeprowadzana zgodnie z Obwieszczeniem Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji lub aktem zastępującym przedmiotowe obwieszczenie w sprawie gwarancji (Dz. Urz. UE C 155 z 20.6.2008)</p> <p>W pkt 3.4. obwieszczenia w sprawie gwarancji, Komisja wymienia warunki, które – o ile są spełnione – wykluczają pomocy państwa w programie gwarancji, ponieważ w tym przypadku gwarancja nie stanowi korzyści dla beneficjentów:</p> <p>a) program jest niedostępny dla kredytobiorców w trudnej sytuacji finansowej;</p> <p>b) gwarancje muszą być powiązane z określonymi transakcjami finansowymi dotyczącymi ustalonej kwoty maksymalnej i ograniczonymi w czasie;</p> <p>c) gwarancje nie obejmują więcej niż 80% każdego niespłaconego kredytu lub innego zobowiązania finansowego;</p>	<p>W zamierzeniu projektodawcy warunki udzielania gwarancji ubezpieczeniowych, w rozszerzonym zakresie przedmiotowym (w praktyce dotyczyć to będzie wyłącznie ubezpieczeń w zakresie działalności gospodarczej ubezpieczających lub ubezpieczanych, wnoszącej istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu), będą konstruowane zgodnie z wymogami zawartymi Obwieszczeniem Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji lub aktem zastępującym przedmiotowe obwieszczenie w sprawie gwarancji (bez zbędnej zwłoki od dnia jego wejścia w życie).</p>

		<p>– jeśli wielkość kredytu maleje w miarę upływu czasu, kwota gwarantowana musi proporcjonalnie obniżyć się, tak aby w danym momencie gwarancja pokrywała nie więcej niż 80% niespłaconego kredytu lub zobowiązania finansowego;</p> <p>– straty muszą być ponoszone proporcjonalnie i w taki sam sposób przez kredytodawcę i gwaranta (brak gwarancji pierwszej straty);</p> <p>d) warunki programu oparte są na realistycznej ocenie ryzyka, tak by składki ubezpieczeniowe opłacane przez przedsiębiorstwa korzystające z programu wystarczały do jego samofinansowania;</p> <p>e) odpowiedniość poziomu stawki należy poddawać przynajmniej corocznemu przeglądowi;</p> <p>f) pobierane stawki muszą obejmować normalne ryzyko związane z udzieleniem gwarancji, koszty zarządzania programem, roczne wynagrodzenie za odpowiedni kapitał;</p> <p>g) aby zapewnić przejrzystość, program musi określać warunki, na jakich udzielane będą przyszłe gwarancje, takie jak rating uprawnionego przedsiębiorstwa oraz, w stosownych przypadkach, sektor i wielkość, maksymalną kwotę i okres obowiązywania gwarancji.</p> <p>W projekcie ustawy nie określono szczegółowych warunków udzielania gwarancji. Zostaną one określone w uchwale Komitetu Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa, która to uchwała stanowi krajową podstawę prawną przyznawania gwarancji.</p> <p>Tym samym na podstawie aktualnie posiadanych informacji, UOKiK nie jest w stanie ocenić czy nowo wprowadzane gwarancje będą spełniać warunki określone w pkt 3.4 obwieszczenia w sprawie gwarancji.</p>	
2.	Uwaga ogólna	<p>Z uzasadnienia do projektu wynika, iż „projektowana zmiana w zakresie możliwości reasekuracji zakładów ubezpieczeń, będzie stanowić podstawę do zawierania przez KUKK z zakładami ubezpieczeń umów reasekuracji, które będą podlegać ocenie pod kątem dopuszczalności pomocy publicznej. Ponadto w ocenie</p>	<p>Projekt nie zmienia jednego z głównych elementów obecnego systemu ubezpieczeń eksportowych gwarantowanych przez Skarb Państwa, który polega na nadzorowaniu wykonywania przez KUKK S.A. działalności określonej w ustawie, poprzez przyjmowanie uchwał wiążących</p>

		<p>projektodawcy sama zmiana nie podlega natomiast zgłoszeniu do Komisji Europejskiej jako akt pomocowy.”.</p> <p>W tym kontekście pragnę zauważyć, iż sformułowanie „będą podlegać ocenie pod kątem dopuszczalności pomocy publicznej” w ocenie UOKiK oznacza, iż projektowane przepisy mogą być podstawą do udzielania pomocy publicznej. W takiej sytuacji konieczne będzie ich notyfikowanie KE.</p> <p>Równocześnie pragnę zwrócić uwagę, iż za program pomocy publicznej nie może być uznana uchwała Komitetu Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa. Programem pomocowym⁴ jest akt normatywny spełniający przesłanki, o których mowa</p> <p>w art. 1 lit. d rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 TFUE⁵.</p> <p>Zgodnie z tymi przesłankami, program pomocowy na gruncie prawa krajowego musi być określony w akcie prawa powszechnie obowiązującego, a więc w ustawie lub rozporządzeniu, a na poziomie lokalnym – w uchwale rady gminy/rady powiatu/sejmiku województwa. Pragnę zauważyć, iż uchwała Komitetu nie jest aktem prawa powszechnie obowiązującego i tym samym nie stanowi programu pomocowego w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy o pomocy publicznej. Zatem jeżeli cele projektodawcy będzie udzielanie przez KUKKE pomocy publicznej w ramach programu pomocowego, konieczne jest uzupełnienie projektu ustawy np. o delegację do wydania rozporządzenia stanowiącego program pomocowy w rozumieniu ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.</p>	<p>Korporację. Zakres podmiotowy uchwał obejmuje określanie:</p> <p>a) szczegółowych zasad działalności Korporacji w zakresie gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, z uwzględnieniem standardów obowiązujących w państwach członkowskich Unii Europejskiej;</p> <p>b) określanie zasad ustalania stawek ubezpieczeniowych oraz wynagrodzeń z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych. System ten jest wyjątkiem na gruncie krajowego prawodawstwa, gdyż uchwały Komitetu (a nie akt normatywny) wiążą spółkę akcyjną, jaką jest Korporacja (w części dotyczącej wykonywania przez nią ustawy). Tak określona zależność Korporacji zapewnia systemowi ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa (w zakresie ubezpieczeń eksportowych) niezbędną elastyczność, a to ze względu na złożoność i zmienność uregulowań OECD (tzw. konsensus OECD określający zasady oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych o okresie spłaty dwa i więcej lat), wdrażanych przez UE w większości w formie „miękkiego prawa” (decyzji Rady UE). Ponadto, wpływ na działalność KUKKE S.A. w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych mają decyzje podejmowane przez Grupę Ekspertów Rzyka Kraju OECD oraz klasyfikacja OECD dotycząca instytucji międzynarodowych i regionalnych ustalana przez ww. Grupę.</p> <p>W tym aspekcie należy podkreślić, że w 2007 r. KE na podstawie notyfikacji ogólnego przepisu w ustawie, dopuszczającego udzielanie przez</p>
--	--	--	--

			Korporację tych gwarancji oraz stosownej uchwały Komitetu (oraz informacji dodatkowych KUKE S.A.) oceniła polski program gwarancji dla kontraktów eksportowych (na mocy decyzji N105.2007 stwierdziła, że nie stanowi on pomocy państwa).
--	--	--	---

<p style="text-align: center;">Tabela uwag Stanowisk zgłoszonych podczas konsultacji publicznych projektu ustawy zmieniającej ustawę o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (nr w Wykazie Prac Legislacyjnych i Programowych Rady Ministrów: UD484)</p>				
Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy /uzasadnienie/OSR	Podmiot zgłaszający	Uwaga	Stanowisko MRiT
1.	Uwaga ogólna	Polska Izba Ubezpieczeń	W pierwszej kolejności wnioskujemy, aby konsekwentnie stosować w Projekcie ustawy pojęcie „reasekuracji”, analogicznie jak jest to w ustawie z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a nie zamiennie (ze) sformułowaniem „ubezpieczenia pośrednie”.	Uwzględniono.
2.	Art. 6 ust. 1 pkt 2 i ust. 6 pkt b ustawy	Polska Izba Ubezpieczeń	Ustawa (projekt) posługuje się także pojęciem „oddzia”, które nie jest zdefiniowane. Projekt ustawy powinien odnieść się do definicji ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	Nie uwzględniono. Zaproponowano brzmienie bez odsyłania do ustawy, podobnie jak w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji.
3.	Art. 1 ust. 2a ustawy	Polska Izba Ubezpieczeń	Ponadto Polska Izba Ubezpieczeń chciałaby wyrazić wątpliwość w odniesieniu do przepisów regulujących umożliwienie dużym eksporterom ubezpieczania zwrotu zaliczki na poczet dostawy importowej. W OSR do projektu ustawy podana została informacja, że: Projekt ustawy przewiduje możliwość uzupełnienia oferty KUKE o rozwiązanie powszechnie stosowane przez ubezpieczycieli należności na całym świecie – ubezpieczenie zwrotu zaliczki (ochroną ubezpieczeniową obejmuje się zaliczki zapłacone przez ubezpieczającego na poczet dostawy importowej). Podkreślić należy, że instrument	Uwzględniono.

			<p>ten będzie dostępny wyłącznie dla eksporterów, korzystających z ochrony ubezpieczeniowej należności eksportowych oferowanej przez KUKE na rynkach o ryzyku nierynkowym (podwyższonym).</p> <p>Odnosząc się do powyższego, art. 1 ust. 2a Projektu ustawy mówi co prawda o tym, że w ramach ubezpieczenia gwarantowanego mogą zostać objęte również szkody poniesione odpowiednio przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez kontrahenta. Jednak w przepisie tym nie znalazły się zapisy ograniczające zakres takiego ubezpieczenia do zdarzeń o charakterze ryzyka nierynkowego, o którym mowa w przytoczonej wyżej informacji zawartej w OSR. Takie zastrzeżenie znalazło się jedynie w projektowanym art. 3 ust. 2, który mówi, że ubezpieczenie eksportowe dotyczy ryzyka nierynkowego, jeżeli kontrakt został zawarty na okres kredytu poniżej dwóch lat. W związku z czym dotyczy zupełnie innego aspektu ubezpieczeń gwarantowanych. Biorąc powyższe pod uwagę, w opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, istnieje rozbieżność pomiędzy treścią Projektu ustawy, a intencjami ustawodawcy, opisanymi w OSR.</p>	
4.	Art. 2 usta. 8a ustawy	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Polska Izba Ubezpieczeń zwraca także uwagę na wątpliwości, które budzi projektowany art. 2 ust. 8a. W uzasadnieniu ustawodawca określił, że gwarantowane ubezpieczenia mają przede wszystkim służyć zwiększeniu możliwości uzyskiwania finansowania na kosztowną transformację energetyczną. Ochrona ubezpieczeniowa ma obejmować zdarzenia określone jako: ryzyko handlowe, ryzyko polityczne</p>	Uwzględniono.

			<p>oraz ryzyko nierynkowe. Natomiast art. 2 ust. 8a Projektu ustawy został tak zredagowany, że można przyjąć, że ubezpieczenie umów lub inwestycji ...</p> <p>(w skrócie związanych z łagodzeniem zmian klimatu), które obejmuje szkody poniesione przez ubezpieczającego i ubezpieczonego wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez kontrahenta wcale nie musi być ograniczone do ryzyk wymienionych w poprzednim zdaniu. W związku z tym może przybrać ono postać np. ubezpieczenia OC kontraktowej lub OC za produkt, czy też ubezpieczeń budowlano montażowych.</p> <p>Warunek, że szkody są następstwem zdarzeń określonych jako ryzyka: handlowe, polityczne oraz nierynkowe w sposób jednoznaczny dotyczy jedynie drugiej części zdania, gdzie mowa jest o szkodach poniesionych przez ubezpieczającego i ubezpieczonego w wyniku realizacji inwestycji. Dlatego naszym zdaniem w tym wypadku Projekt ustawy również nie odzwierciedla założeń opisanych w uzasadnieniu do ustawy. Brak precyzyjnego przepisu może w przyszłości powodować problemy prawne, wynikające z wątpliwości interpretacyjnych, dotyczących zakresu stosowania ubezpieczeń gwarantowanych.</p>	
5.	Uwaga ogólna	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>W nawiązaniu do pisma nr PIU 107/2023 z 17 marca br., stanowiącego odpowiedź na pismo nr DRI-VIII.4123.16.2022, datowane na 20 lutego br., w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, chcielibyśmy uzupełnić nasze stanowisko o propozycję utworzenia funduszu celowego, który nie podlegałby regulacjom i wymogom ubezpieczeniowym. Fundusz taki mógłby być</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Propozycja wykracza poza zakres projektu.</p>

			<p>zarządzany np. przez KUKE S.A., w ramach specjalnych uprawnień jej przyznanych. Chcielibyśmy podkreślić, że ryzyka wojny i terroryzmu mają obecnie status bardzo trudno ubezpieczalnych lub praktycznie nieubezpieczalnych, m. in. z uwagi na konieczność indywidualnego poszukiwania ochrony reasekuracyjnej dla większości ryzyk oraz indywidualny, niestandardowy proces zatwierdzania zakresu takiej ochrony. Sytuacja, jaka ma miejsce aktualnie w Ukrainie, praktycznie wyeliminowała tego rodzaju zakres ochrony i nie pozwala na włączenie tego ryzyka do typowych procesów ubezpieczeniowych. W związku z tym, chcielibyśmy przekazać postulat zainicjowania pilnych prac legislacyjnych, które umożliwiłyby stworzenie rozwiązania ustawowego, zapewniającego wypłatę odszkodowań z tytułu materializacji przedmiotowych „ryzyk wojennych” ze środków specjalnego funduszu celowego. Utworzenie takiego funduszu jako alternatywne podejście, wydaje się istotne, szczególnie w kontekście coraz większej aktywności w relacjach polsko-ukraińskich oraz dalszymi planami uczestnictwa m.in. w odbudowie Ukrainy. Biorąc powyższe pod uwagę, wypracowanie systemowego modelu finansowania odszkodowań i pokrywania kosztów poniesionych strat materialnych z tytułu tzw. „strat wojennych” wydaje się być optymalnym podejściem. Tego typu fundusz mógłby objąć swoją ochroną pobyty oficjalnych przedstawicieli organów i instytucji państwa polskiego na terenach objętych działaniami wojennymi lub terrorystycznymi, oficjalną pomoc humanitarną oraz aktywność gospodarczą polskich podmiotów</p>	
--	--	--	---	--

			<p>gospodarczych na terenach objętych działaniami wojennymi lub terrorystycznymi. Wpłaty z takiego funduszu ograniczone byłyby do ustalonych wartości maksymalnych. Źródłem finansowania mogłyby być środki pochodzące od podmiotów komercyjnych i publicznych tzw. system publiczno-prywatny. Biorąc pod uwagę, iż zgodnie z Projektem umowy reasekuracji zawierane przez KUKĘ, podlegałyby każdorazowej ocenie pod kątem pomocy publicznej, rozwiązanie zaproponowane powyżej mogłoby również stanowić alternatywę w sytuacji braku możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia. Ponadto jak wskazano powyżej, z funduszu mogłoby skorzystać szersze niż określone w ustawie o KUKĘ grono podmiotów.</p>	
6.	Uwaga ogólna	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	<p>Mając na względzie całość proponowanych zmian Związek Przedsiębiorców i Pracodawców ocenia projekt nowelizacji pozytywnie. Wskazać jednak należy, że nawet najlepsze mechanizmy wsparcia nie będą działały prawidłowo bez odpowiednich praktyk działania. Proces inwestycyjny na Ukrainie w kontekście odbudowy i modernizacji tego kraju może być wielką szansą na rozwój polskiej przedsiębiorczości, a tym samym polskiej gospodarki, ale wiąże się z istotnym ryzykiem spowodowanym działaniami wojennymi. Stąd też mechanizmy gwarancji i ubezpieczeń muszą być odpowiednio zabezpieczone finansowo, a praktyka stosowania procedur przez KUKĘ musi być szybka i przejrzysta. Tylko w ten sposób uda się efektywnie zminimalizować ryzyko inwestycji na wschodzie.</p>	<p>Uwaga nie odnosi się bezpośrednio do projektu (odnosi się do działań organizujących finansowanie odbudowy Ukrainy oraz działań KUKĘ S.A. w tym zakresie po wejściu projektu w życie).</p>
7.	Uwaga do uzasadnienia	Towarzystwo Gospodarcze	<p>Wskazujemy, że (w)uzasadnieniu do projektu ustawy zawarte jest m. in. następujące stwierdzenie</p>	<p>Uwzględniono.</p>

		Polskie Elektrownie	„wysokość stawek ubezpieczeniowych i pobieranego przez Korporację wynagrodzenia za wystawiane gwarancje ubezpieczeniowe kredytów inwestycyjnych i kontraktów dotyczących transformacji energetycznej Polski będą zgodne z krajową ofertą rynkową”. Jest to sformułowanie problematyczne biorąc pod uwagę, że dla ryzyk, które standardowo są wyłączone z katalogu oferowanego przez ubezpieczycieli (np. stan wojenny, stan wyjątkowy) nie ma oferty na polskim rynku.	
--	--	------------------------	--	--

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII^{1), 2)}

z dnia

w sprawie określenia definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego

Na podstawie art. 2 ust. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1135 oraz z 2023 r. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa definicje ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego, które mogą prowadzić do powstania szkody.

2. Określenia użyte w rozporządzeniu oznaczają:

- 1) podmiot publiczny - podmiot, który w jakiejkolwiek formie reprezentuje władzę publiczną i nie może zostać uznany za niewypłacalny w drodze jakiegokolwiek postępowania sądowego lub administracyjnego;
- 2) podmiot prywatny - podmiot, który nie jest podmiotem publicznym, chyba że podmiot ten może zostać uznany za podmiot publiczny z uwagi na:
 - a) jego status prawny,
 - b) efektywność postępowania prawnego przeciwko niemu,
 - c) jego źródła finansowania i dochodów,
 - d) fakt, że może on również spłacać długi, korzystając ze źródeł niezwiązanych z funduszami administracji publicznej, w szczególności z przychodów uzyskanych z podatków lokalnych lub ze świadczenia usług publicznych,
 - e) wpływ, jaki może na niego wywierać rząd kraju macierzystego, lub kontrolę, którą może nad nim sprawować.

¹⁾ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 838).

§ 2. Ryzyko handlowe obejmuje:

- 1) prawne lub faktyczne stwierdzenie niewypłacalności dłużnika, który jest podmiotem prywatnym, oraz jego poręczyciela albo gwaranta, jeżeli występują i są podmiotami prywatnymi;
- 2) opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez dłużnika, który jest podmiotem prywatnym, oraz jego poręczyciela albo gwaranta, jeżeli występują i są podmiotami prywatnymi;
- 3) jednostronne zerwanie kontraktu eksportowego albo kontraktu krajowego przez dłużnika, który jest podmiotem prywatnym, rozumiane jako niewykonanie lub nienależyte wykonanie kontraktu eksportowego albo kontraktu krajowego, w szczególności bezpodstawną odmową przyjęcia towarów lub usług.

§ 3. Ryzyko polityczne obejmuje:

- 1) opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez dłużnika, który jest podmiotem prywatnym, oraz jego poręczyciela albo gwaranta, którzy są podmiotami publicznymi;
- 2) opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez dłużnika, który jest podmiotem publicznym, oraz jego poręczyciela albo gwaranta, jeżeli występują;
- 3) jednostronne zerwanie kontraktu eksportowego albo kontraktu krajowego przez dłużnika, który jest podmiotem publicznym, rozumiane jako niewykonanie lub nienależyte wykonanie kontraktu eksportowego albo kontraktu krajowego, w szczególności bezpodstawną odmową przyjęcia towarów lub usług;
- 4) środki lub decyzje kraju trzeciego, innego niż Rzeczpospolita Polska lub kraj ubezpieczającego, podjęte przez rząd kraju trzeciego lub jego władze publiczne w formie uznawanej za interwencję rządu, które uniemożliwiają wykonanie umowy finansującej kontrakt eksportowy lub kontraktu eksportowego albo umowy finansującej kontrakt krajowy lub kontraktu krajowego;
- 5) ogłoszenie powszechnego moratorium płatniczego przez rząd kraju dłużnika lub kraju, który uczestniczy w dokonywaniu płatności w związku z umową finansującą kontrakt eksportowy lub kontraktem eksportowym albo umową finansującą kontrakt krajowy lub kontraktem krajowym;
- 6) niemożność lub opóźnienie w dokonywaniu transferu należności uiszczanych w związku z umową finansującą kontrakt eksportowy lub kontraktem eksportowym albo umową finansującą kontrakt krajowy albo kontraktem krajowym, spowodowane wydarzeniami politycznymi, trudnościami gospodarczymi, środkami prawnymi lub administracyjnymi, które wystąpiły lub zostały podjęte poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;

- 7) przepisy prawne przyjęte w kraju dłużnika, zgodnie z którymi dokonanie przez dłużnika płatności w walucie lokalnej powoduje zwolnienie dłużnika z długu, bez względu na to, że w wyniku wahań kursu walutowego płatność dokonana przez dłużnika, przeliczona na walutę umowy finansującej kontrakt eksportowy lub kontraktu eksportowego, nie jest wystarczająca do spełnienia przez dłużnika świadczenia w całości według stanu na dzień dokonania płatności;
- 8) środki lub decyzje podjęte przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej lub rząd kraju ubezpieczającego, łącznie ze środkami i decyzjami podjętymi przez Unię Europejską, odnoszące się do handlu między państwem członkowskim i krajami trzecimi, takie jak zakaz wywozu, jeżeli skutki takich środków lub decyzji uniemożliwiają należyte wykonanie umowy finansującej kontrakt eksportowy lub kontraktu eksportowego i nie są w inny sposób rekompensowane przez dany rząd;
- 9) środki lub decyzje podjęte przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej, łącznie ze środkami i decyzjami podjętymi przez Unię Europejską, odnoszące się do handlu między państwem członkowskim i krajami trzecimi, takie jak zakaz wwozu, jeżeli skutki takich środków lub decyzji uniemożliwiają należyte wykonanie umowy finansującej kontrakt krajowy lub kontraktu krajowego i nie są w inny sposób rekompensowane przez rząd;
- 10) w przypadku kontraktów eksportowych - siłą wyższą, której działanie występuje poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i obejmuje w szczególności następujące zdarzenia i ich skutki: wojnę, wojnę domową, powstanie, rewolucję, zamieszki, przewlekłe masowe strajki, trzęsienie ziemi, wybuch wulkanu, cyklon, tajfun, powódź, gwałtowną falę przyptywową, pożary o rozmiarach katastrofalnych, awarię nuklearną, akty piractwa morskiego;
- 11) w przypadku kontraktów krajowych - zdarzenia, o których mowa w pkt 10, jeśli wystąpiły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. 1. Ryzyko nierynkowe obejmuje ryzyko handlowe i polityczne zdefiniowane w § 2 i § 3, związane z dłużnikami mającymi siedziby w krajach innych niż kraje wymienione w załączniku do komunikatu Komisji w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych (Dz. Urz. UE C 497 z 10.12.2021, str. 5), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Ryzyko handlowe i polityczne zdefiniowane w § 2 i 3, dotyczące dłużników mających siedziby w krajach wymienionych w ust. 1, traktuje się jako ryzyko nierynkowe w przypadku

uznania przez Komisję Europejską ryzyka dotyczącego dłużników z tych krajów za ryzyko tymczasowo nierynkowe.

§ 5. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do umów ubezpieczenia eksportowego zawieranych do dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

**MINISTER ROZWOJU I
TECHNOLOGII**

-
- ²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady 98/29/WE z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie harmonizacji podstawowych przepisów dotyczących zasad ubezpieczeń kredytów eksportowych dla transakcji objętych ubezpieczeniem średnio- i długoterminowym (Dz. Urz. UE L 148 z 19.05.1998, str. 22, - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 11, t. 28, str. 246 oraz Dz. Urz. UE L 122 z 16.05.2003, str. 1 - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 301).
- ³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 7 maja 2010 r. w sprawie określenia definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2233), które traci moc z dniem ... w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz.....).

UZASADNIENIE

Minister właściwy do spraw gospodarki został upoważniony w art. 2 ust. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ... o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) do wydania rozporządzenia w sprawie określenia definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego, z wytyczną konieczności uwzględnienia rodzaju i zakresu ryzyka w umowach objętych ubezpieczeniem gwarantowanym. Niniejszy projekt wypełnia to upoważnienie.

Do dnia wejścia w życie ww. rozporządzenia obowiązuje w tym zakresie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 maja 2010 r. w sprawie określenia definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2233), wydane na podstawie upoważnienia ustawowego w art. 2 ust. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (dalej: ustawa z 7 lipca 1994 r.). Zmiana art. 15 tej ustawy w 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 888) powierzyła ogólny nadzór nad jej wykonywaniem przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. (dalej: KUKKE) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki. W związku z tym w ramach obecnej nowelizacji tej ustawy upoważnia się ministra właściwego do spraw gospodarki do określania w rozporządzeniu definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego.

Definicje ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego są określone w prawie Unii Europejskiej. Niniejszy projekt w zakresie definicji ryzyka handlowego i politycznego, wdraża dyrektywę Rady 98/29/WE z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie harmonizacji podstawowych przepisów dotyczących zasad ubezpieczeń kredytów eksportowych dla transakcji objętych ubezpieczeniem średnio- i długoterminowym (Dz. Urz. UE L 148 z 19.05.1998, str. 22, z późn. zm.), którą stosuje się do ubezpieczenia transakcji związanych z wywozem towarów i/lub usług pochodzących z państwa członkowskiego UE, o ile pomoc ta jest udzielana bezpośrednio lub pośrednio na rachunek lub przy wsparciu co najmniej jednego państwa członkowskiego, a ubezpieczenie obejmuje co najmniej dwuletni całkowity okres ryzyka, czyli okres spłaty łącznie z okresem produkcji (art. 1). Definicje ryzyka handlowego, które dotyczą wyłącznie dłużników prywatnych, są określone w pkt 14-16 załącznika do dyrektywy 98/29/WE. Definicje ryzyka politycznego odnoszą się zarówno do dłużników prywatnych (pkt 17-22), jak i publicznych (pkt 15-22) ww. załącznika.

W zakresie ubezpieczeń kredytów eksportowych o okresie ryzyka krótszym niż dwa lata państwa członkowskie są obowiązane kierować się komunikatem Komisji w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych (Dz. Urz. UE C 497 z 10.12.2021, str. 5), który definiuje ryzyka handlowe, polityczne oraz ryzyka nierynkowe (niezbywalne). Definicja ryzyk handlowych i politycznych w komunikacie jest zbieżna z definicjami tych ryzyk w dyrektywie 98/29/WE. Ryzyka nierynkowe obejmują ryzyka handlowe i polityczne odnoszące się do krajów o maksymalnym okresie ryzyka krótszym niż dwa lata, odnoszące się do nabywców (dłużników) publicznych i niepublicznych w państwach niemieszczonych w wykazie znajdującym się w załączniku do komunikatu, który to wykaz obejmuje wszystkie

państwa członkowskie UE oraz Australię, Kanadę, Islandię, Japonię, Nową Zelandię, Norwegię, Szwajcarię, Zjednoczone Królestwo i Stany Zjednoczone Ameryki.

Przepisy projektu będą miały zastosowanie jedynie do udzielanych przez KUKĘ bezpośrednich i pośrednich (reasekuracja i udział KUKĘ w ubezpieczeniu udzielonym przez agencję kredytów eksportowych) ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa. Ustawa z 7 lipca 1994 r. upoważnia KUKĘ również do udzielania gwarancji ubezpieczeniowych. W przypadku tej formy ubezpieczeń gwarantowanych przepisy projektu nie będą miały zastosowania (por. art. 2 ust. 8c nowelizowanej ustawy), co wynika wprost z konstrukcji prawnej gwarancji ubezpieczeniowej, która jest nieodwołalna i płatna na pierwsze żądanie i, w odróżnieniu od umowy ubezpieczenia, nie stanowi zobowiązania do spełnienia świadczenia odszkodowawczego wyłącznie w przypadku zmaterializowania się ryzyka wskazanego w umowie ubezpieczenia.

Przepisy projektu w zakresie definicji ryzyka handlowego i politycznego będą miały zastosowanie do wprowadzanych w noweli ustawy z 7 lipca 1994 r. ubezpieczeń należności z umów lub kosztów inwestycji ponoszonych przez podmioty krajowe (nie eksporterów), które będą umożliwiały rozpoczynanie, kontynuowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej wnoszącej istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu (por. art. 1 ust. 2 pkt 5 nowelizowanej ustawy).

Rozporządzenie nie będzie miało zastosowania do reasekuracji przez KUKĘ zdarzeń określonych jako ryzyko nadzwyczajne, z zastosowaniem przepisów rozporządzeń Rady Ministrów, wydawanych na podstawie upoważnienia w art. 2 ust. 10 nowelizowanej ustawy z 7 lipca 1994 r.

Przepis § 1 ust. 1 projektu wskazuje, że określone w § 2-4 definicje ryzyka mają na celu wskazanie zdarzeń, których wystąpienie może prowadzić do zaistnienia szkody, przez co rozumie się, zgodnie z przepisem art. 2 ust. 3 ustawy z 7 lipca 1994 r. brak płatności lub opóźnienie płatności należności ubezpieczającego, ubezpieczonego albo uprawnionego z umowy ubezpieczenia, a w przypadku, jeśli umowa ubezpieczenia tak stanowi, również kosztów utraconych korzyści ww. podmiotów.

Projektowany § 1 ust. 2 określa podmiotowy zakres stosowania przepisów poprzez definicję dłużników prywatnych i publicznych.

Przepis § 2 definiuje ryzyka dotyczące dłużników prywatnych, odnoszące się do transakcji eksportowych oraz krajowych.

Przepis § 3 definiuje ryzyka dotyczące dłużników prywatnych i publicznych, odnoszące się do transakcji eksportowych i krajowych, przy czym:

- określone w pkt 7 zdarzenia konstytuujące ryzyko odnoszą się wyłącznie do kontraktów eksportowych, jako wiążące eksportera decyzje kraju dłużnika,
- w pkt 8 i 9 rozdzielono decyzje podjęte przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej, łącznie ze środkami i decyzjami podjętymi przez Unię Europejską – w odniesieniu odpowiednio do wywozu (eksport) i wwozu (kontrakty krajowe),

- w pkt 10 i 11 rozdzielono zaistnienie siły wyższej w odniesieniu odpowiednio do kontraktów eksportowych (poza terytorium RP) i kontraktów krajowych (na terytorium RP).

Projektowany § 4 definiuje ryzyko nierynkowe uwzględniając (ust. 2) możliwość uznania przez Komisję Europejską krajów wymienionych w załączniku do komunikatu Komisji w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych za kraje o ryzyku czasowo nierynkowym¹⁾.

Przepis § 5 ogranicza stosowanie przepisów w ww. paragrafach do umów ubezpieczenia zawartych po dniu wejścia w życie niniejszego projektu.

Zobowiązaniem projektodawcy, wynikającym z powszechnie obowiązujących przepisów jest (§ 6) aby projekt wszedł w życie równocześnie z przepisami zmieniającymi ustawę z 7 lipca 1994 r.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem określonym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt rozporządzenia umożliwi wdrożenie przepisów nowelizowanej ustawy z 7 lipca 1994 r. w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich, przez co będzie miał pozytywny wpływ na sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorców.

Jednocześnie należy wskazać, że brak jest możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do wydania projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

¹⁾ vide recital 49 komunikatu Komisji Piąta zmiana tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 oraz zmiana załącznika do komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych (Dz. Urz. UE C 34 z 01.02.2021, str. 6)

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie określenia definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Grzegorz Piechowiak – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marcin Zembaty – Główny specjalista w Departamencie Rozwoju Inwestycji MRiT Tel.: (22) 411 93 79, e-mail: marcin.zembaty@mrit.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22.06.2023</p> <p>Źródło Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rozwoju i Technologii Brak wpisu</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie określenia definicji ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego został przygotowany w związku z:

- zmianą organu upoważnianego w art. 2 ust. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ... o zmianie ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych oraz niektórych innych ustaw (wpis do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD484) – przed zmianą upoważniony był minister właściwy do spraw finansów publicznych,
- rozszerzeniem zakresu przedmiotowego ubezpieczeń, o których mowa pierwszym tiret na należności z umów i koszty inwestycji krajowych służących transformacji energetycznej kraju, co skutkuje zmianą brzmienia projektu w stosunku do obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów (Dz. U. z 2020 r. poz. 2233).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planuje się, że projektowane przepisy wejdą w życie równocześnie z nowelizacją ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, co umożliwi kontynuację przez wykonawcę tej ustawy, Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. (dalej: KUKKE) udzielania ubezpieczeń eksportowych (nie dotyczy gwarancji ubezpieczeniowych) oraz wdrożenia do swojej oferty ubezpieczeń umów i inwestycji krajowych służących transformacji energetycznej kraju, zgodnie ze Strategią Europejski Zielony Ład.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każda agencja kredytów eksportowych w UE, jaką jest KUKKE w zakresie ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa, stosuje określone w prawie krajowym definicje ryzyka handlowego, politycznego i nierynkowego w zakresie ubezpieczeń eksportowych, zgodnie z przepisami:

- dyrektywy Rady 98/29/WE z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie harmonizacji podstawowych przepisów dotyczących zasad ubezpieczeń kredytów eksportowych dla transakcji objętych ubezpieczeniem średnio- i długoterminowym (Dz. Urz. UE L 148 z 19.05.1998, str. 22, z późn. zm.) oraz
- komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych (Dz. Urz. UE C 392 z 19.12.2012, str. 1, z późn. zm.).

W zakresie ubezpieczeń krajowych agencje stosują przepisy krajowe współkonstytuujące warunki udzielania takich ubezpieczeń, które to warunki mogą podlegać ocenie Komisji Europejskiej w aspekcie ich zgodności ze wspólnym rynkiem.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polscy eksporterzy	16 397 - liczba eksporterów 7000 – liczba oddziałów przedsiębiorców zagranicznych w Polsce	PolSKI Instytut Ekonomiczny na podstawie danych GUS w 2019 r. Raport działalność gospodarcza przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym, GUS 2019	Umożliwienie ubezpieczenia transakcji eksportowych z gwarancją Skarbu Państwa

Przedsiębiorstwa prowadzące działalność w branży OZE	Ok. 1 500 przedsiębiorców	Polski Instytut Ekonomiczny	Umożliwienie ubezpieczenia z gwarancją Skarbu Państwa umów i inwestycji służących transformacji energetycznej Polski
KUKE	1		Zwiększenie zakresu działalności ubezpieczeniowej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektu umożliwi kontynuację przez KUKE udzielania gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz rozpoczęcie ubezpieczenia z tą gwarancją należności z umów i kosztów inwestycji służących transformacji energetycznej Polski. Skutki finansowe rozszerzenia przez KUKE działalności ubezpieczeniowej, realizowanej na podstawie nowelizowanej ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych zostały podane w OSR projektu nowelizacji.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	n/d						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	n/d						

	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby starsze i z niepełnosprawnością	n/d
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
n/d		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	n/d	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że projekt wejdzie w życie równocześnie z nowelizacją ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
n/d		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		